

شرکت دخانیات ایران

معاونت برنامه ریزی و تحقیق و توسعه
مدیریت تحقیقاتی

بانک اطلاعاتی محصول توتون دنیا

تهیه کنندگان:

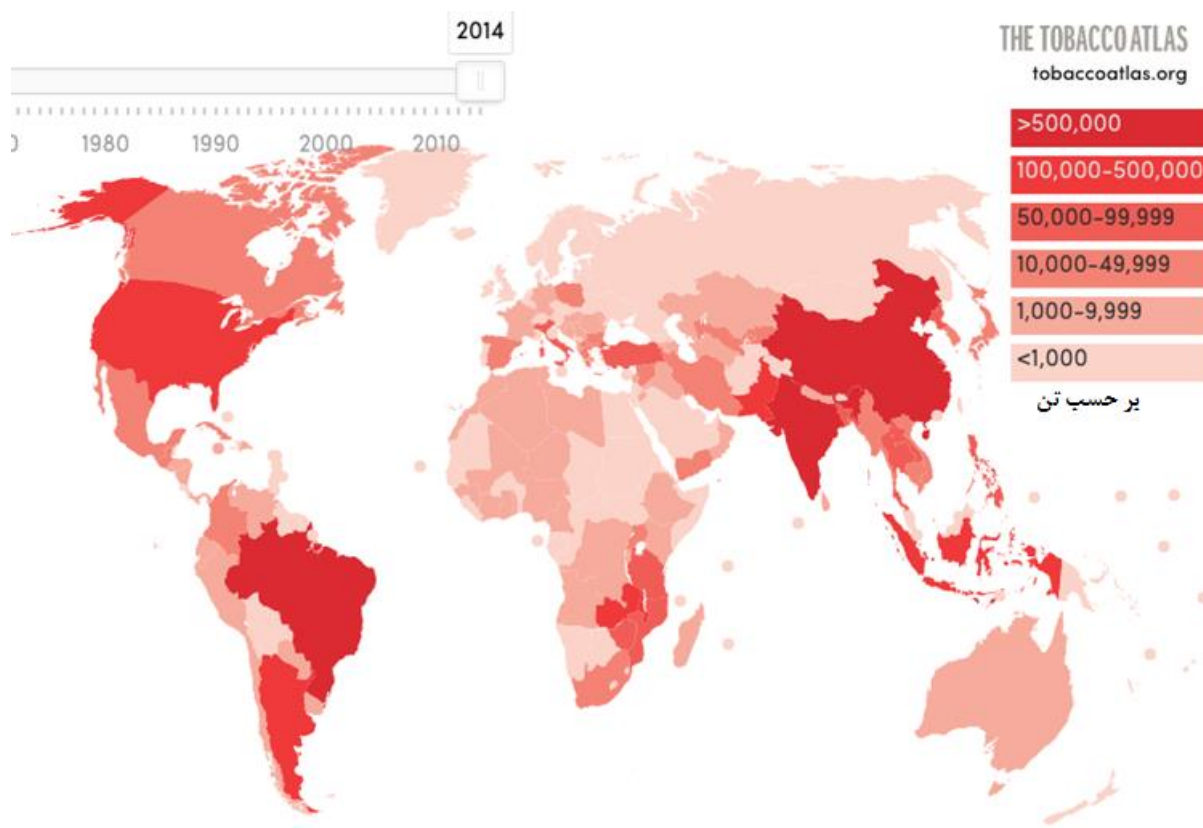
دکتر رحمت‌اله رنجبر - دکتر احمد رهبری

دکتر رامین مصباح - مهندس عبدالحسین صالحی

بهار سال ۱۳۹۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

توتون یکی از محصولات مهم صنعتی و اقتصادی است که به علت ارزش اقتصادی فراوان، در سطح حدود ۴/۲ میلیون هکتار در ۱۰۰ کشور دنیا، مورد کشت قرار می‌گیرد. عمده مناطق کشت این گیاه در عرض جغرافیایی ۴۵ درجه شمالی تا ۳۰ درجه جنوبی واقع شده است (شکل ۱). گونه غالب توتون *Nicotiana tabacum* است که به علت طعم مطبوع و ملایم، امروزه بیشترین سطح کشت توتون را به خود اختصاص می‌دهد.

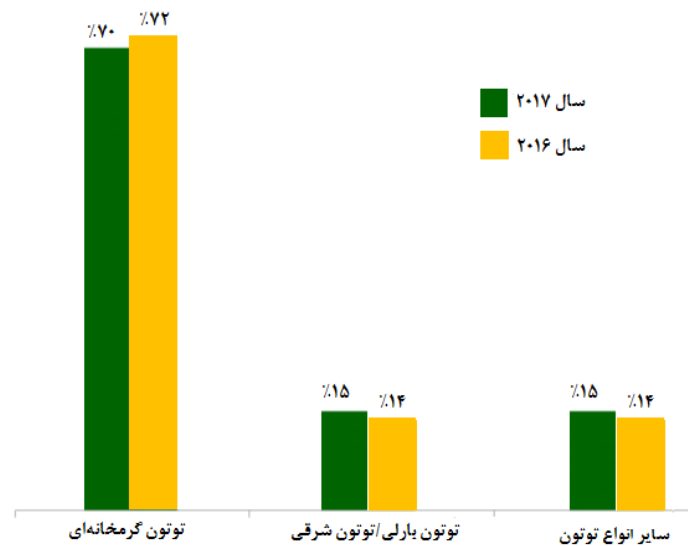

شکل ۱- نقشه پراکندگی کشت توتون در نقاط مختلف جهان

<http://tobacco.cleartheair.org.hk/?cat=۱۶۴&paged=۲>

کشت و تولید انواع توتون در جهان

در سال ۲۰۱۶، سطح کشت انواع مختلف توتون در دنیا حدود ۳/۸ میلیون هکتار و مقدار تولید آنها حدود ۶/۷ میلیون تن بود که این سطح کشت حدود ۰/۵ درصد از کل زمین‌های زراعی را تشکیل می‌داد و توتون گرمخانه‌ای با تولید جهانی حدود ۴/۸ میلیون تن، ۷۲ درصد کل تولید توتون جهان را به خود اختصاص داده بود و حدود ۹۳۸ هزار تن توتون تولیدی جهان به توتون بارلی و توتون شرقی اختصاص داشت. ولی در سال ۲۰۱۷، سهم نسبی تولید توتون گرمخانه‌ای در دنیا با کمی کاهش به ۷۰ درصد کل توتون تولیدی رسید (Universal Leaf, ۲۰۱۷). سهم نسبی تولید هر یک از تیپ‌های مختلف توتون از کل تولید جهانی آن در سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ در شکل (۲) نشان داده شده است.

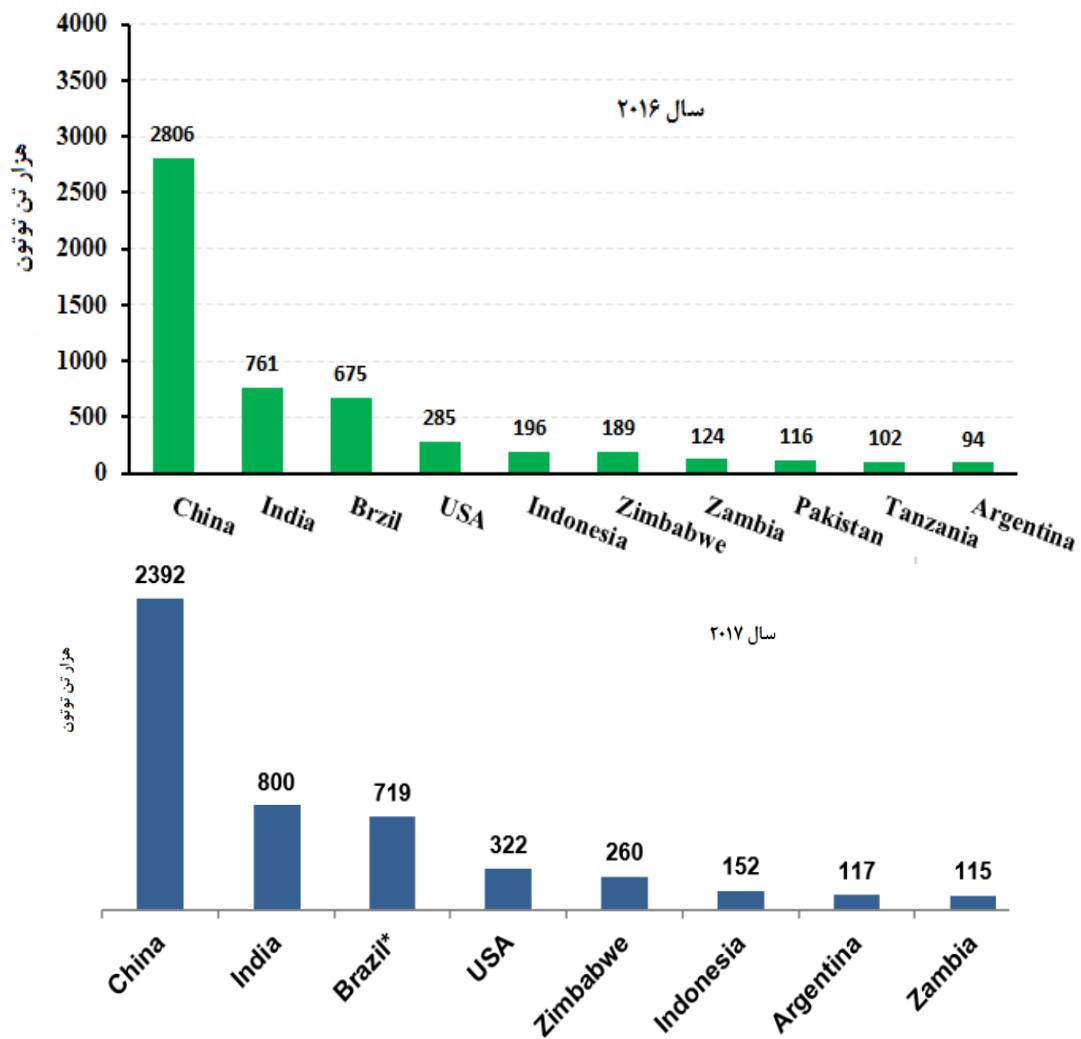
شکل ۲- سهم تولید تیپ‌های مختلف تنباکو در جهان در سال ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷

منبع: Universal Leaf, Tobacco Board, Government of India & International Tobacco Growers' Association (ITGA)
<https://www.tiionline.org/facts-sheets/tobacco-production/>

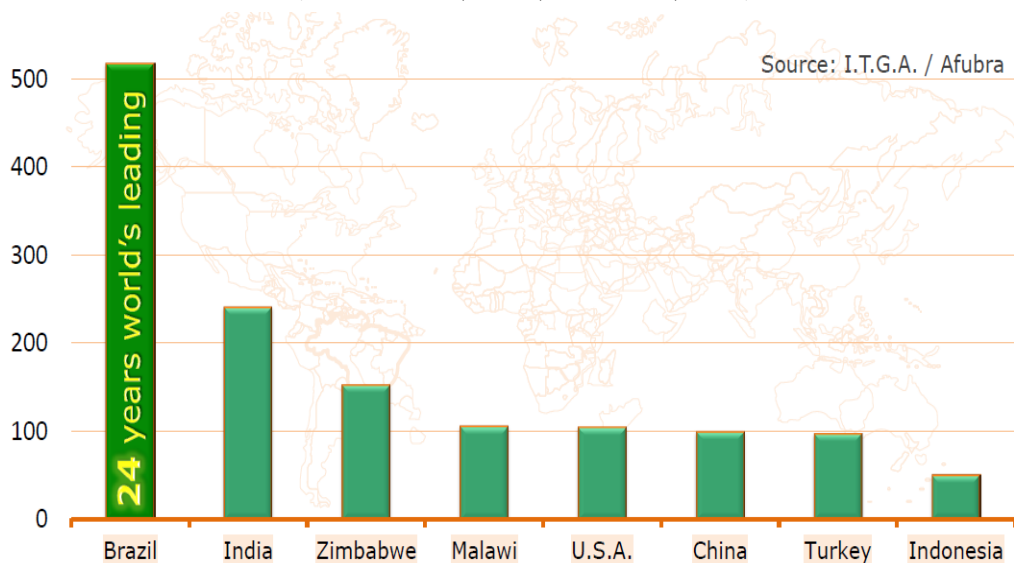
تولید و تجارت تنباکو در جهان و رتبه‌بندی کشورها

امروزه تنباکو بخشی از تجارت جهانی را به خود اختصاص می‌دهد. چین، برزیل، هند، آمریکا، مالای، آرژانتین، اندونزی، تانزانیا، زیمبابوه و پاکستان از مهم‌ترین کشورهای تولیدکننده تنباکو به شمار می‌آیند که ۴ کشور اول در سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ به ترتیب رتبه اول تا چهارم تولید تنباکو را به خود اختصاص داده بودند (شکل ۳) ولی در سال ۲۰۱۷، تولید تنباکو در زیمبابوه و آرژانتین به طور چشمگیر افزایش و در کشور اندونزی و زامبیا کاهش داشته است (Universal Leaf, ۲۰۱۷).

کشورهای برزیل، هند، زیمبابوه، مالای و آمریکا ۵ کشور برتر صادرکننده تنباکو در دنیا هستند (شکل ۴) که هر کدام از آنها سهم قابل‌ملاحظه‌ای در صادرات جهانی تنباکو دارند (CORESTA, ۲۰۱۷). در سال ۲۰۱۹، هند بعد از برزیل و چین رتبه سوم را در صادرات تنباکو داشت (Tobacco Economy, ۲۰۲۰).

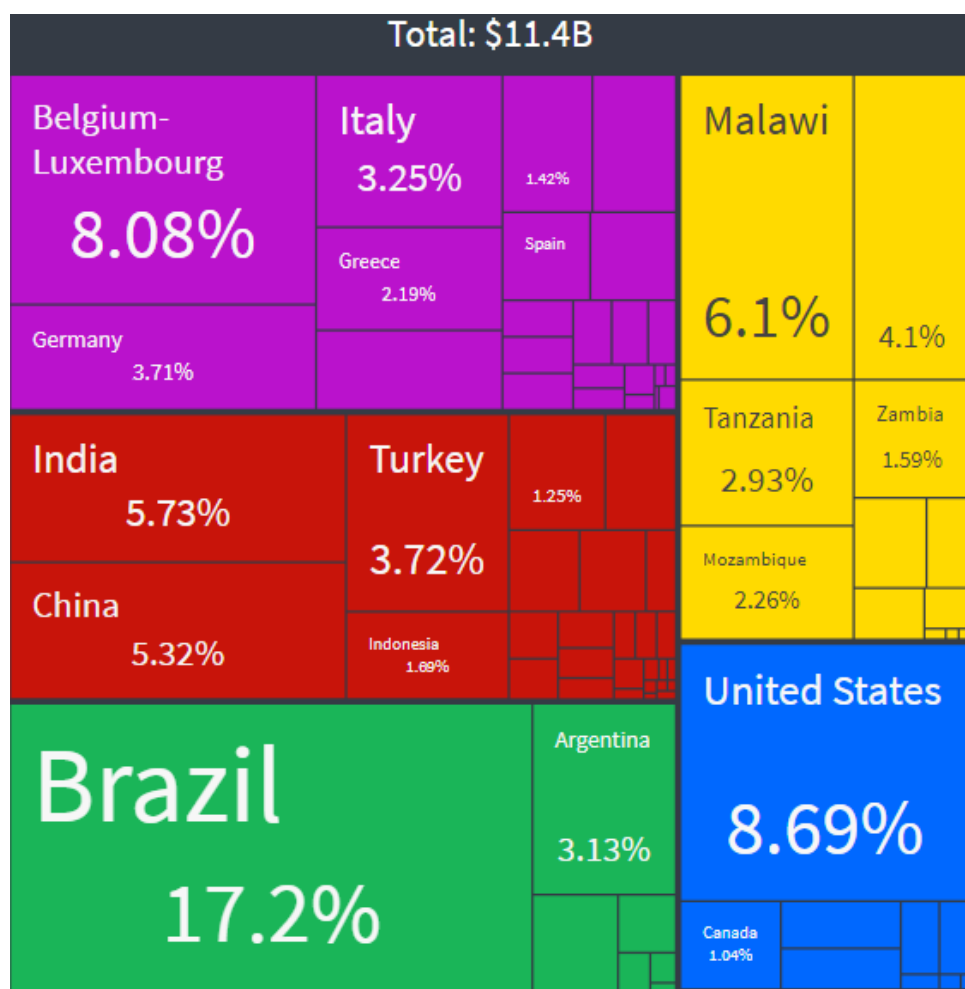
شکل ۳ - کشورهای تولید کننده عمده توتون در جهان در سال های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷
(Universal Leaf, ۲۰۱۷ ; CORESTA, ۲۰۱۷)

شکل ۴ - کشورهای صادر کننده عمده توتون در جهان (هزار تن) - ۲۰۱۷
(CORESTA, ۲۰۱۷)

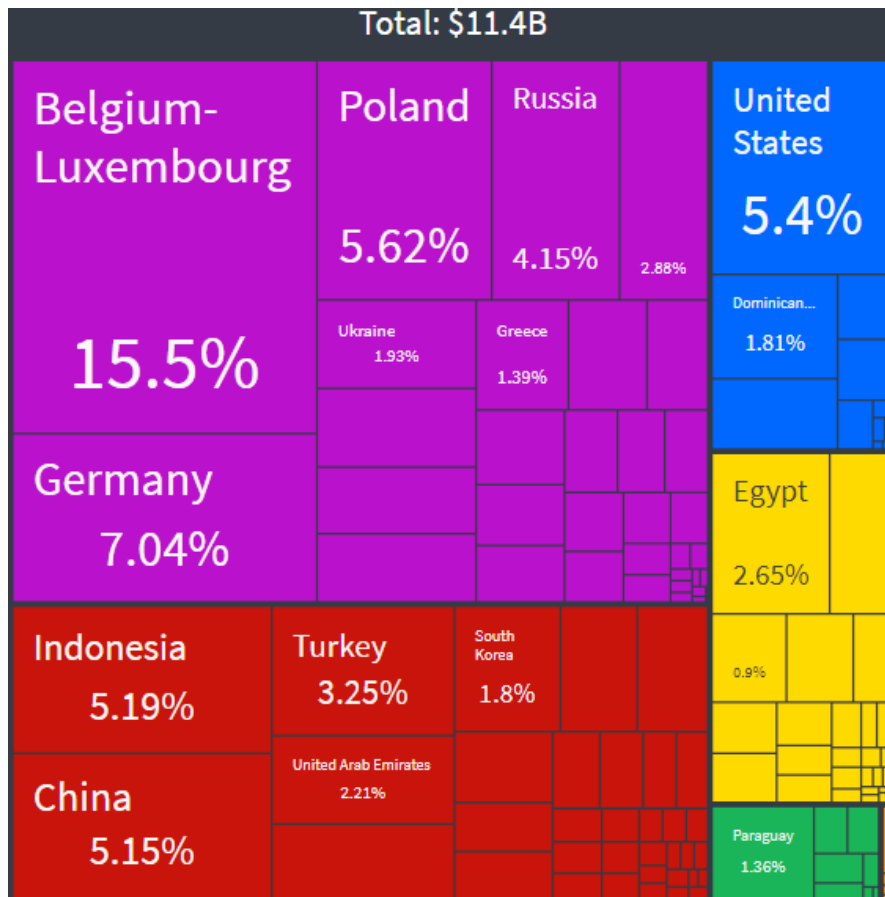
عمده مصرف توتون در کارخانجات سیگار سازی است و توتون یکی از اجزای اصلی سیگار می باشد. تجارت توتون در جهان از ویژگی خاصی برخوردار می باشد. سهم نسبی تجارت هر کدام از کشورهای صادرکننده و وارد کننده عمده توتون خام از میزان تجارت جهانی توتون در سال ۲۰۱۸، به ترتیب در شکل (۵) و شکل (۶) نشان داده شده است. در سال ۲۰۱۸، تجارت توتون با ۱۱/۴ میلیارد دلار در مقایسه با تجارت سایر کالاها، رتبه ۲۹۸ را در تجارت جهانی به خود اختصاص داد.

از لحاظ ارزش صادرات توتون، برزیل با ۱/۹۶ میلیارد دلار در رتبه نخست، ایالات متحده با ۹۸۹ میلیون دلار در رتبه دوم و بلژیک با ۹۲۰ میلیون دلار در رتبه سوم قرار داشتند و کشورهای دیگری از جمله مالاوی (با ۶۹۴ میلیون دلار) هندوستان (با ۶۵۲ میلیون دلار) در رتبه های بعدی صادرات توتون قرار داشتند (شکل ۵). از لحاظ ارزش واردات توتون، بلژیک با ۱/۷۶ میلیارد دلار در رتبه نخست، آلمان با ۸۰۲ میلیون دلار در رتبه دوم و لهستان با ۶۴۰ میلیون دلار در رتبه سوم قرار داشتند و کشورهای دیگری از جمله ایالات متحده (با ۶۱۴ میلیون دلار) اندونزی (با ۵۹۰ میلیون دلار) در رتبه های بعدی واردات توتون قرار داشتند (شکل ۶).

شکل ۵- سهم نسبی ارزش صادرات توتون کشورها از کل ارزش صادرات توتون در جهان - ۲۰۱۸

(<https://oec.world/en/profile/hs۹۲/۴۲۴۰۱/>)

شکل ۶- سهم نسبی ارزش واردات توتون کشورها از کل ارزش واردات توتون در جهان - ۲۰۱۸

(<https://oec.world/en/profile/hs۹۲/۴۲۴۰۱/>)

عوامل موثر بر کیفیت و انتخاب توتون

در ارزیابی کیفی برگ توتون کیفیت ظاهری و بافت برگ، سوزش، رنگ، الاستیسیته، میزان لکه روی برگ و سفیدی خاکستر مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. سوزش برگ توتون به طور مستقیم به ترکیبات شیمیایی آن بستگی دارد. هر چه نسبت مواد معدنی بخصوص نمک‌های پتاسیمی (Boneva, ۱۹۷۹)، نمک‌های آلی پتاسیم در برگ و قلیائیت محلول در آب خاکستر (WSA) بیشتر باشد به‌سوزی برگ نیز افزایش می‌یابد و هرچه مقدار نیتروژن برگ بخصوص نوع آمونیومی، کلر، سولفور و قند برگ از حد استاندارد بیشتر باشد کیفیت سوزش برگ کاهش خواهد یافت. علاوه بر این، به‌سوزی برگ با غلظت پتاسیم رابطه مستقیم و با مقدار کلر و سولفات برگ رابطه عکس دارد (Marchand, ۲۰۱۰). از طرف دیگر مقدار WSA با مصرف کودهای پتاسیمی افزایش می‌یابد و سبب به‌سوزی توتون می‌شود. هر چه نسبت WSA به نیتروژن کل بزرگ‌تر باشد قابلیت سوزش برگ نیز بیش‌تر خواهد بود. در استفاده از کلرید پتاسیم، مقدار این نسبت به دلیل افزایش میزان کلر و کاهش مقدار WSA، به حداقل می‌رسد و در نتیجه قابلیت سوزش برگ توتون کاهش می‌یابد (Marchand, ۲۰۱۰).

به طور کلی، در تعیین کیفیت برگ توتون ویژگی‌های ظاهری، فیزیکی و شیمیایی در نظر گرفته می‌شود.

۱- **خصوصیات ظاهری:** رنگ، بافت، الاستیسیته، عطر، اندازه، یکنواختی، مواد خارجی، صدمات فیزیکی، رنگ، بافت، ضخامت، تراکم، رسیدگی، عطر و طعم

۲- **خصوصیات فیزیکی:** قدرت پرکنی، مقاومت در برابر خردشدگی، رطوبت یکنواخت، برش‌پذیری (strip yield)، میزان سوزش برگ، موقعیت بر روی ساقه

۳- **خصوصیات شیمیایی:** درصد نیکوتین، درصد قند، ترکیبات معدنی، نیتروژن کل، پروتئین کل، نشاسته، اسیدهای غیر فرار و کل بازهای فرار و درصد کلر

کشور برزیل

TOBACCO PRODUCTION IN BRAZIL - STATES

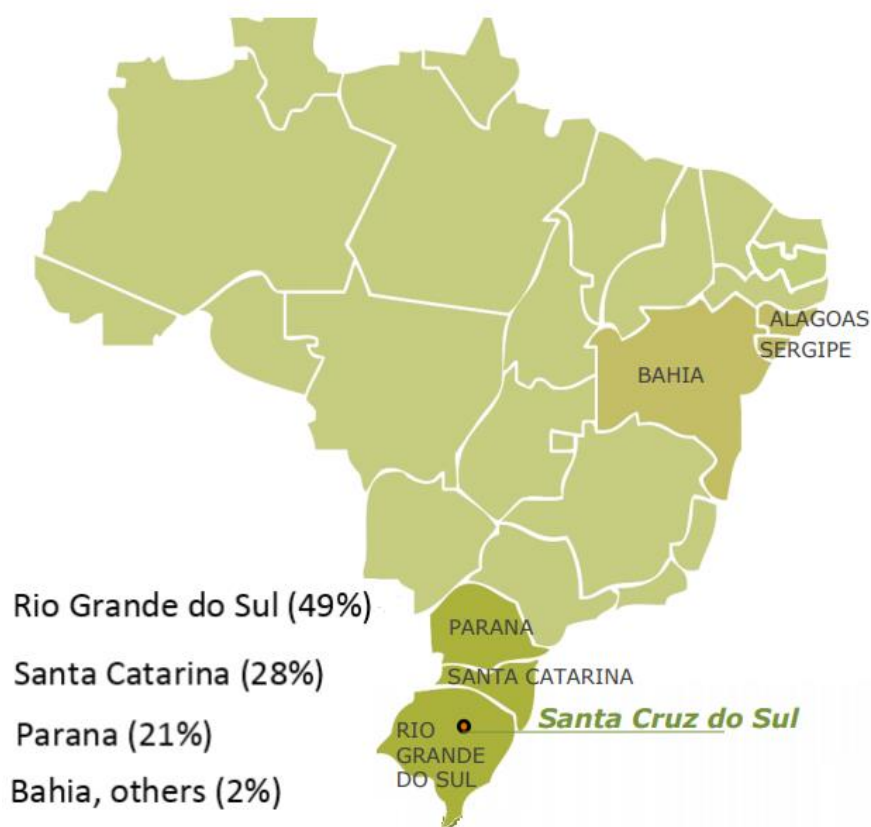

از مهمترین محصولات کشاورزی برزیل می‌توان توتون، ذرت، برنج و لوبیا را نام برد. اتحادیه آفوبرا^۱ یکی از اتحادیه‌های مهم توتون‌کاران در برزیل می‌باشد که کلیه مسائل مربوط به قیمت‌گذاری، خرید توتون از زارع و ارائه خدمات و تسهیلات مربوطه توسط این اتحادیه سیاست‌گذاری می‌گردد. در برزیل شرکت‌هایی در امر فرآوری توتون فعال هستند که کارخانجات فرآوری آنها اغلب در استان ریوگرانده دوسول^۲ و در شهرهایی چون وراکروز^۳، سانتاکروز^۴ و ونانسیو^۵ قرار دارند. از شرکت‌های فعال در امر فرآوری توتون می‌توان به پرمیوم^۶ و ماراسکا^۷ اشاره کرد.

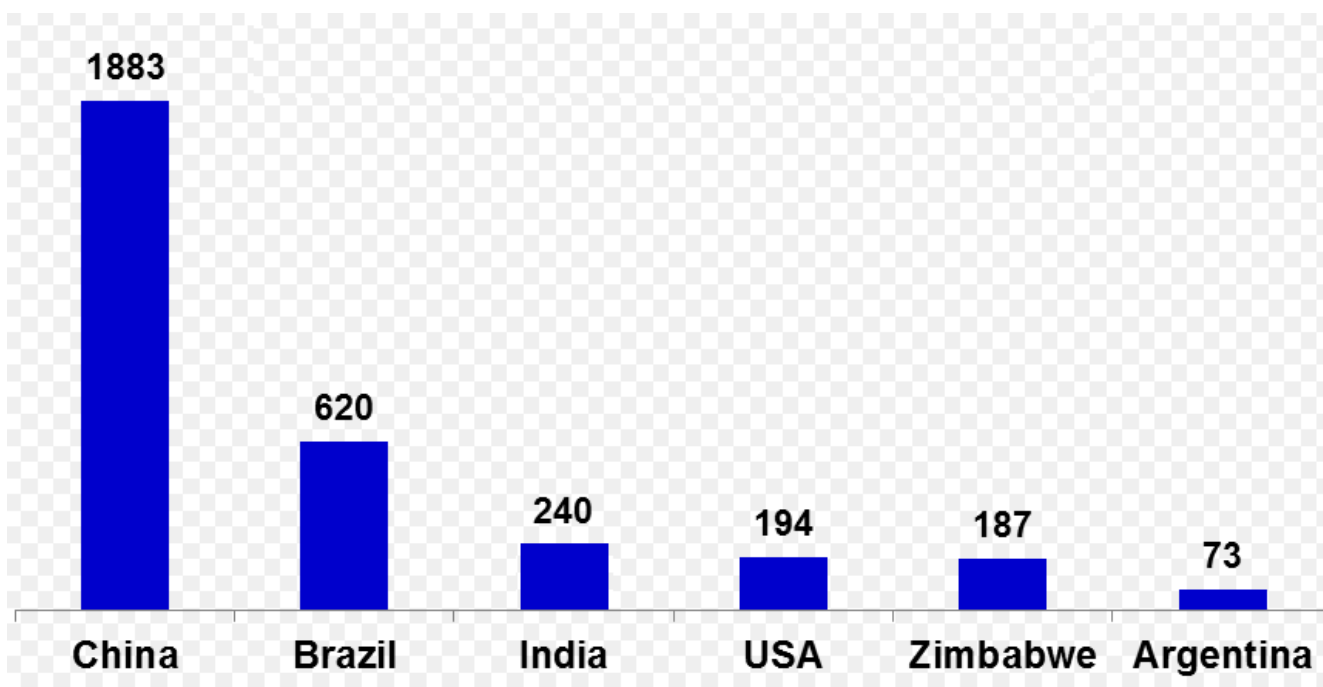
کشت توتون در برزیل

توتون‌کاری در کشور برزیل عمدتاً در سه استان جنوبی بنام‌های ریوگرانده دوسول، سانتاکاتارینا^۸ و پارانا^۹ انجام می‌شود که حدود ۹۸ درصد سطح زیرکشت توتون آن کشور را شامل می‌شود (CORESTA, ۲۰۱۷) (شکل ۷).

شکل ۷- مناطق عمده کشت توتون و سهم نسبی آنها در تولید توتون کشور برزیل - ۲۰۱۷ (CORESTA, ۲۰۱۷)

^۱ - Afubra
^۲ - Rio Grande do Sul
^۳ - Veracruz
^۴ - Santacruz
^۵ - Venancio
^۶ - Premium
^۷ - Marasca
^۸ - Santa Catarina
^۹ - Parana

شکل ۸- کشورهای تولید کننده عمده توتون گرمخانه‌ای در جهان (هزار تن) - ۲۰۱۷
<https://www.tiionline.org/facts-sheets/tobacco-production/>

در این مناطق سه نوع توتون شامل توتون‌های گرمخانه‌ای، هواخشک و توتون‌های مورد استفاده در ساخت سیگار برگ کشت و عمل‌آوری می‌شود که سهم توتون گرمخانه‌ای ۸۲ درصد و توتون بارلی ۱۷ درصد می‌باشد. مقدار تولید توتون گرمخانه‌ای در سال ۲۰۱۷ در این کشور حدود ۶۲۰ هزار تن بوده است (شکل ۸). حدود ۱۴ هزار تن توتون هواخشک تیره با کیفیت در شمال شرق برزیل در باهیا^۱ و آلاگواس^۲ تولید شده که برای تولید سیگار برگ، سیگارول و همچنین ساخت سیگار تیره به کار می‌رود. کاشت، داشت و برداشت توتون در کشور برزیل هرساله تا آخر سال میلادی ادامه دارد و از شروع سال میلادی خرید توتون از زارع آغاز و از ماه فوریه نیز فرآوری توتون در کارخانجات انجام می‌شود. میانگین عملکرد توتون در ۲۵۰۰-۲۰۰۰ کیلوگرم در هکتار می‌باشد. توتون‌کاران برای کشت توتون با یکی از کمپانی‌ها قرارداد منعقد کرده و طبق این قرارداد کود شیمیایی، بذر و نهاده‌های مورد نیاز و حتی مساعده برای احداث تاسیسات عمل‌آوری نیز دریافت می‌نمایند. مزارع توتون علی‌رغم عدم آبیاری، به صورت جوی و پشته آماده می‌شوند. میزان و پراکنش بارندگی در طول فصل زراعی برای رشد و نمو توتون کافی می‌باشد.

خزانه‌های نشاء توتون اکثراً به صورت خزانه شناور می‌باشد و بذور نر عقیم مورد استفاده عموماً از شرکت پروفیشن تهیه می‌گردد. عملیات سرزنی و کنترل جوانه‌های جانبی و کنترل علف‌های هرز و غیره در مزارع به خوبی انجام می‌شود. لازم به ذکر است هنوز تعدادی از کشاورزان در مناطق توتون‌کاری برزیل برای آماده‌سازی زمین‌های خود از حیوانات اهلی استفاده می‌نمایند. برگ‌چینی به صورت دستی و برگ‌های برداشت شده توسط ماشین دوخت از قسمت دم‌برگ بر روی نی دوخته می‌شود و نی‌ها در گرمخانه قرار می‌گیرند. تاسیسات عمل‌آوری توتون ویرجینیا همانند گرمخانه‌های سنتی بوده که سیستم حرارتی آن از طریق کوره‌های هیزم سوز (چوب اکالیپتوس) تامین می‌شود.

۱ - Bahia
 ۲ - Alagoas

جدول ۱- زمان بندی مراحل کشت، عمل آوری، خرید و فرآوری توتون ویرجینیا و بارلی در کشور برزیل

ماه / مرحله	JAN	FEB	MAR	APR	MAY	JUN	JUL	AUG	SEP	OCT	NOV	DEC
مقدیمین با زارع												
خرانه نشاء												
انتقال نشاء												
برداشت و عمل آوری												
خرید												
فرآوری توتون												

 ویرجینیا
 بارلی

میزان تولید و صادرات توتون در برزیل

توتون‌های برزیل از نظر کیفی در دنیا شناخته شده هستند و جایگاه خاصی در صنعت دخانیات دارند. میزان تولید توتون کشور برزیل در سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ به ترتیب ۶۷۵ هزار تن و ۷۷۰ هزار تن بوده است. میزان تولید توتون گرمخانه‌ای در سال ۲۰۱۷، ۶۲۰ هزار تن

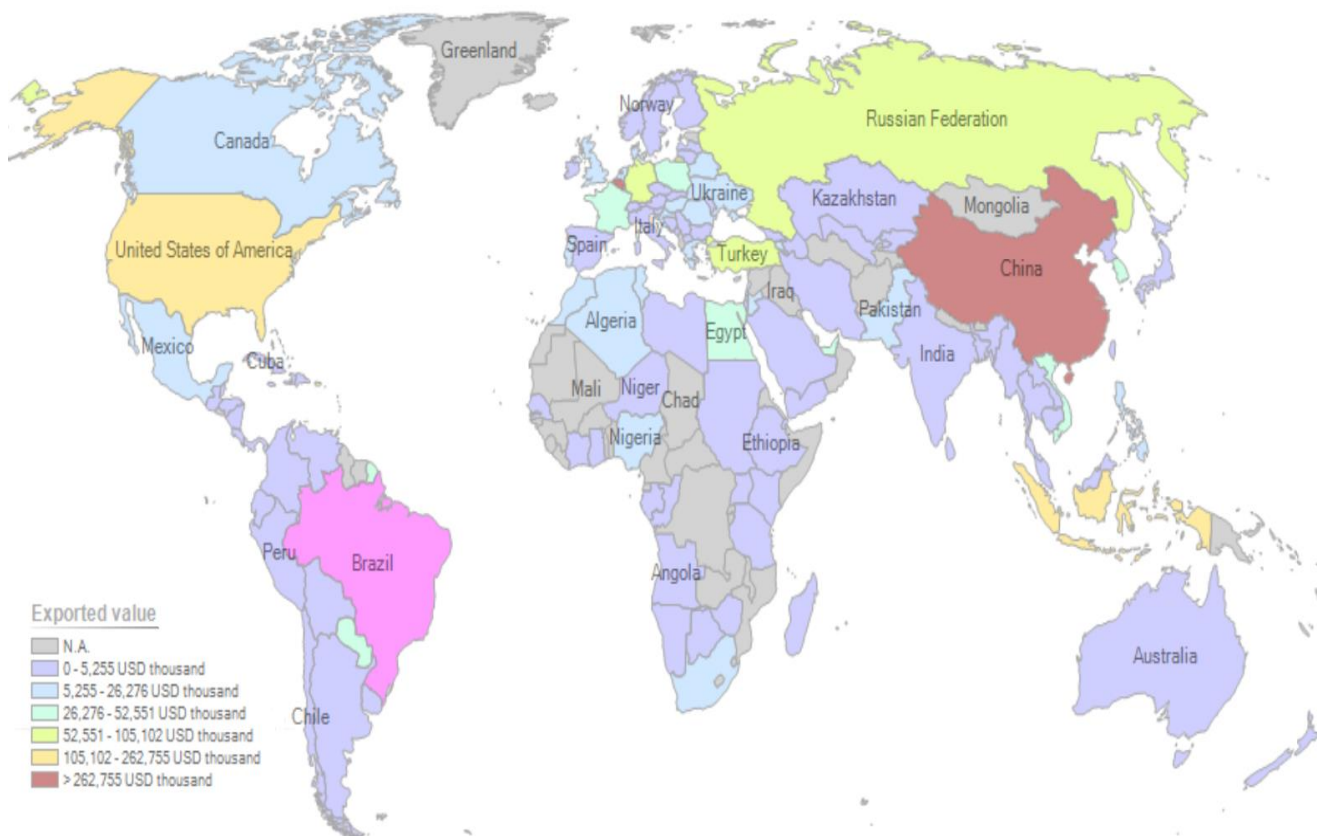
و در سال ۲۰۱۸، ۵۸۰ هزار تن بوده است. قست اعظم توتون تولیدی برزیل به خارج از کشور صادر می‌شود که عمدتاً توتون جنوب آن کشور را شامل می‌شود. مقدار صادرات توتون این کشور در سال‌های ۲۰۱۶، ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ به ترتیب حدود ۴۴۳، ۴۴۳ و ۴۴۱ هزار تن بوده است (جدول ۲ و ۳).

جدول ۲- میزان صادرات توتون کشور برزیل از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

تجارت	سال				
	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵
مقدار صادرات (تن)	۵۲۷۳۹۰	۴۴۰۷۵۰	۴۴۲۹۳۰	۴۶۶۲۸۰	۴۹۷۹۵۰

Source: <https://www.trademap.org>

در سال ۲۰۱۹، حجم صادرات توتون آن به ۵۲۷۳۹۰ تن افزایش یافته که کشورهای بلژیک با ۱۲۸۰۷۰ تن، چین با ۶۶۰۰۳ تن، ایالات متحده با ۵۳۴۰۳ تن، روسیه با ۲۴۸۵۱ تن و اندونزی با ۱۹۶۰۲ تن از کشورهای عمده واردکننده توتون از برزیل هستند (شکل ۹ و جدول ۴).

شکل ۹- سهم نسبی ارزش واردات توتون کشورهای مختلف جهان از توتون برزیل در سال ۲۰۱۹

(اعداد بر حسب ارزش دلاری توتون می‌باشد)

Source: <https://www.trademap.org>

جدول ۳- میزان صادرات عمده توتون برزیل به برخی از کشورهای طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور وارد کننده	میزان واردات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	Belgium	۹۵,۴۴۶	۹۲,۶۰۰	۷۲,۲۳۱	۹۲,۵۱۶	۱۲۸,۰۷۰
۲	China	۴۳,۱۹۹	۴۳,۱۱۳	۴۱,۱۳۴	۲۵,۳۶۰	۶۶,۰۰۳
۳	United States of America	۴۸,۹۱۶	۵۳,۲۶۲	۴۳,۶۷۶	۴۴,۷۹۴	۵۳,۴۰۳
۴	Russian Federation	۳۶,۹۷۸	۲۹,۷۳۰	۲۱,۸۱۵	۱۹,۸۰۹	۲۴,۸۵۱
۵	Indonesia	۱۴,۱۹۷	۱۶,۲۲۱	۱۸,۶۲۷	۲۳,۲۱۰	۱۹,۶۰۲
۶	Poland	۱۵,۱۴۲	۱۲,۸۱۴	۱۱,۰۴۰	۹,۶۶۹	۱۸,۲۶۹
۷	Paraguay	۱۵,۹۶۹	۱۵,۶۹۵	۱۴,۲۱۱	۱۹,۴۸۹	۱۶,۷۵۶
۸	Turkey	۱۹,۴۱۳	۱۵,۱۳۰	۱۳,۳۱۹	۱۳,۳۷۷	۱۶,۴۶۵
۹	Germany	۲۲,۳۷۳	۱۵,۹۴۸	۱۸,۷۷۷	۱۶,۹۸۲	۱۵,۳۰۷
۱۰	United Arab Emirates	۷,۹۲۷	۷,۸۹۵	۸,۹۸۴	۹,۴۴۱	۱۵,۰۳۰
۱۱	Korea, Republic of	۹,۶۶۱	۱۴,۱۶۶	۱۳,۴۲۹	۱۴,۲۱۸	۱۱,۰۱۱
۱۲	Egypt	۸,۶۸۰	۲,۲۱۱	۱۰,۱۰۱	۲۹,۶۲۶	۹,۳۱۹
۱۳	Viet Nam	۱۳,۶۲۸	۱۳,۰۱۴	۱۱,۹۴۹	۱۱,۱۰۰	۸,۹۵۷
۱۴	Nigeria	۷,۱۵۵	۶,۳۱۵	۷,۷۹۶	۷,۴۹۰	۷,۴۸۰
۱۵	France	۸,۲۸۳	۸,۹۷۷	۱۲,۰۲۷	۹,۳۸۶	۷,۳۶۸
۱۶	Venezuela	۱,۹۱۷	۲,۰۷۶	۳,۶۵۴	۲,۹۰۰	۷,۰۱۳
۱۷	Armenia	۲,۳۸۴	۲,۹۴۶	۲,۹۹۰	۳,۵۵۴	۶,۴۶۵
۱۸	Philippines	۵,۶۵۷	۴,۱۹۱	۳,۴۱۵	۴,۸۲۱	۶,۲۱۶
۱۹	Romania	۷,۸۴۳	۶,۲۶۲	۵,۸۲۲	۹,۰۰۶	۵,۸۷۲
۲۰	Ukraine	۹,۶۱۸	۹,۵۲۷	۹,۰۶۱	۷,۱۷۶	۵,۷۸۷
۲۱	Greece	۵,۱۵۴	۱,۲۳۶	۳,۰۷۴	۵,۶۱۷	۴,۳۴۸
۲۲	Mexico	۱۳۸	۳۳۶	۱,۴۴۱	۱,۲۲۴	۴,۲۸۵
۲۳	Tunisia	۲,۸۵۸	۲,۹۹۴	۱,۴۸۸	۲,۵۵۵	۴,۰۹۸
۲۴	South Africa	۶,۷۶۵	۷,۳۶۴	۵,۲۹۰	۳,۶۰۲	۳,۵۰۲
۲۵	Singapore	۴,۵۹۴	۵,۳۰۹	۴,۰۰۰	۳,۲۳۷	۳,۳۷۴
۲۶	Jordan	۱,۱۹۸	۲,۳۶۹	۳,۰۸۴	۸۷۴	۳,۳۱۶
۲۷	Côte d'Ivoire	۱,۶۰۴	۲,۱۳۸	۹۱۱	۱,۶۶۳	۳,۲۰۸
۲۸	Netherlands	۲۲,۱۶۱	۱۶,۸۵۵	۹,۰۴۵	۴,۹۴۳	۳,۱۳۰
۲۹	Malaysia	۲,۳۶۷	۱,۲۶۵	۲۷۶	۱,۵۸۸	۳,۰۹۰
۳۰	Belarus	۱,۹۵۶	۳,۲۰۴	۲,۱۳۸	۱,۶۳۹	۲,۹۷۵

<https://www.trademap.org>

جدول ۴- میزان صادرات توتون برزیل به کشورهای مختلف دنیا در سال ۲۰۱۹

کشور وارد کننده	مقدار صادرات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار صادرات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار صادرات (تن)
World	۵۲۷,۳۹۴	Malaysia	۳,۰۹۰	India	۶۵۲
Belgium	۱۲۸,۰۷۰	Belarus	۲,۹۷۵	Dominican Republic	۶۴۹
China	۶۶,۰۰۳	Algeria	۲,۴۷۵	Honduras	۴۱۷
USA	۵۳,۴۰۳	Hong Kong	۲,۳۷۶	Switzerland	۳۴۶
Russia	۲۴,۸۵۱	Chile	۲,۳۴۰	Azerbaijan	۳۳۷
Indonesia	۱۹,۶۰۲	Morocco	۲,۳۳۸	Lao People's Dem. Rep.	۲۵۸
Poland	۱۸,۲۶۹	Croatia	۲,۲۷۴	Cambodia	۱۷۸
Paraguay	۱۶,۷۵۶	Argentina	۱,۹۷۵	Italy	۱۷۰
Turkey	۱۶,۴۶۵	United Kingdom	۱,۹۳۹	Angola	۱۵۸
Germany	۱۵,۳۰۷	Lebanon	۱,۸۳۱	Bolivia	۱۴۷
UAE	۱۵,۰۳۰	Pakistan	۱,۸۱۸	Moldova, Republic of	۱۱۹
South Korea	۱۱,۰۱۱	Colombia	۱,۶۵۰	Macedonia, North	۱۱۹
Egypt	۹,۳۱۹	Portugal	۱,۶۴۵	Israel	۱۱۶
Viet Nam	۸,۹۵۷	Hungary	۱,۵۴۲	Sweden	۱۱۴
Nigeria	۷,۴۸۰	Canada	۱,۲۷۶	Ethiopia	۹۹
France	۷,۳۶۸	Denmark	۱,۱۹۰	Montenegro	۹۸
Venezuela	۷,۰۱۳	Yemen	۱,۱۵۴	Cuba	۸۳
Armenia	۶,۴۶۵	Serbia	۱,۰۶۷	Iran	۷۹
Philippines	۶,۲۱۶	Lithuania	۱,۰۴۹	Botswana	۵۹
Romania	۵,۸۷۲	Taipei, Chinese	۱,۰۳۷	Malta	۵۹
Ukraine	۵,۷۸۷	Trinidad and Tobago	۱,۰۰۷	Czech Republic	۵۷
Greece	۴,۳۴۸	Senegal	۹۹۰	Nicaragua	۴۲
Mexico	۴,۲۸۵	Bulgaria	۸۷۹	Kazakhstan	۲۸
Tunisia	۴,۰۹۸	Uruguay	۸۳۲	Sri Lanka	۲۳
South Africa	۳,۵۰۲	Slovenia	۷۶۶	French Polynesia	۲۱
Singapore	۳,۳۷۴	Bangladesh	۷۵۲	Seychelles	۲۱
Jordan	۳,۳۱۶	New Zealand	۷۵۲	Dominica	۲۰
Côte d'Ivoire	۳,۲۰۸	Spain	۶۸۹	Uzbekistan	۱۹
Netherlands	۳,۱۳۰	Georgia	۶۸۴	Japan	۱۰

<https://www.trademap.org>

شرکت‌های Souza Cruz و Philip Morris به ترتیب ۶۲ و ۱۵ درصد سهم بازار توتونی این کشور را در اختیار دارند و سایر شرکت‌ها از جمله Menendez Amerino، Associated Tobacco Company Brasil و Continental Tobacco Alliance نیز در این بازار سهمی دارند. شرکت دخانیات ایران نیز یکی از خریداران توتون‌های برزیلی می‌باشد که هر ساله در چارچوب برنامه تولید و فروش مقادیری از باکیفیت‌ترین توتون‌های برزیلی را خریداری و مصرف می‌کند (جدول ۵).

جدول ۵- مشخصات توتون‌های خریداری شده از کشور برزیل توسط شرکت دخانیات ایران

کیفیت	کلر (%)	قند (%)	نیکوتین (%)	رنگ	ترکیب چین	نوع توتون
Fine	کمتر از ۱	حداکثر ۱	۳/۵ - ۴	Brown	Leaf cutters	بارلی
Choice	کمتر از ۱	حداکثر ۱	۴ - ۴/۵	Brown	Leaf	بارلی
Choice	کمتر از ۱	حداکثر ۱	۳ - ۳/۵	Brown	Cutters Lugs	بارلی
Fine	کمتر از ۱	۱۴ - ۱۸	۲/۵ - ۳	Light Orange To Orange	Cutters Lugs	ویر جینیا
Choice	کمتر از ۱	۱۲ - ۱۶	۳/۵ - ۴	Deep Orange	Leaf	ویر جینیا
Choice	کمتر از ۱	۱۲ - ۱۶	۳ - ۳/۵	Orange To Deep Orange	Leaf cutter	ویر جینیا
Choice	کمتر از ۱	۱۰ - ۱۴	۳/۸ - ۴/۲	Deep Orange To Mahagony	Leaf Tips	ویر جینیا
Fine	کمتر از ۱	۱۲ - ۱۸	۲/۸ - ۳/۲	Orange	Cutters Leaf	ویر جینیا

کشور چین

تولید توتون در چین

بر اساس آمار سال ۲۰۱۸، سطح کشت توتون در کشور پهناور چین یک میلیون و چهارصد و هشتاد هزار هکتار بوده که با تولید سه میلیون و دویست هزار تن محصول، مقام اول تولید جهانی را به خود اختصاص داده است. میزان تولید توتون ویرجینیا در سال ۲۰۱۷ حدود یک میلیون و هشتصد و هشتاد و سه هزار تن بوده که از این لحاظ نیز رتبه اول تولید در دنیا را داشت (شکل ۸). میزان صادرات توتون چین در سال ۲۰۱۸ تنها ۲۲۴ هزار تن (۷ درصد از کل توتون تولیدی چین) بوده است (جدول ۶).

جدول ۶ - سطح کشت، مقدار تولید و صادرات توتون کشور چین در سال ۲۰۱۸

سطح کشت (هکتار)	مقدار تولید (تن)	مقدار صادرات (تن)	سهم صادرات توتون از کل تولید توتون (%)
۱۴۸۰۰۰۰	۳۲۰۰۰۰۰	۲۲۴۰۰۰	۷

مناطق عمده کشت توتون چین

مناطق توتون کاری کشور چین عمدتاً در جنوب از جمله استان‌های یونان^۱، گوئیژو^۲، گوانگزی^۳ و گواندونگ^۴، جنوب شرق از جمله استان‌های فوجیان^۵، جیانگزی^۶ و هونان^۷ و مرکز چین از جمله استان‌های هنان^۸، هوبی^۹، آنهویی^{۱۰} و شانزی^{۱۱} واقع شده‌اند (شکل ۱۰). در این مناطق توتون‌های گرمخانه‌ای، هواخشک و توتون‌های آفتاب‌خشک کشت می‌شوند که سهم توتون گرمخانه‌ای بیشتر می‌باشد.

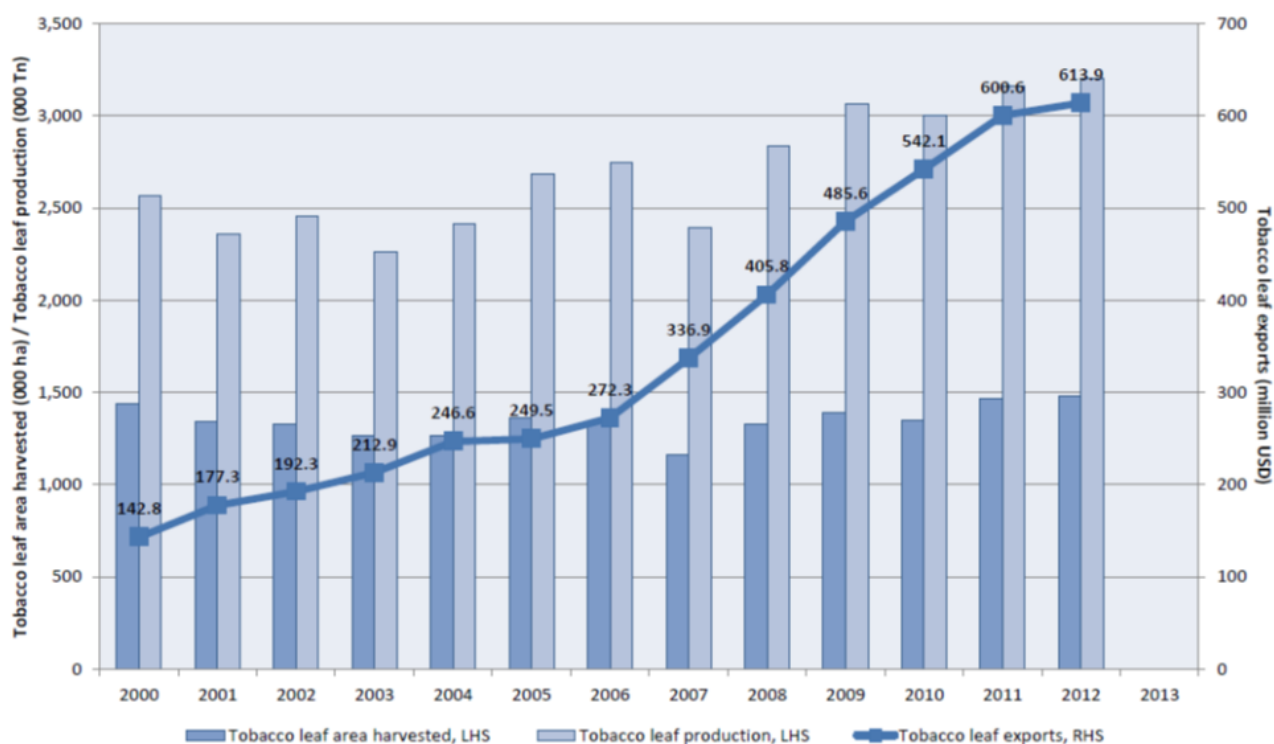

شکل ۱۰ - نقشه جغرافیایی کشور چین (استان‌های تولیدکننده عمده توتون با علامت ستاره مشخص شده‌اند)

- ۱ - Yunnan
- ۲ - Guizhou
- ۳ - Guangxi
- ۴ - Guangdong
- ۵ - Fujian
- ۶ - Jiangxi
- ۷ - Hunan
- ۸ - Henan
- ۹ - Hubei
- ۱۰ - Anhui
- ۱۱ - Shaanxi

روند تولید توتون در کشور چین در ده سال اخیر

تولید توتون در چین در بازه زمانی ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۲ روندی افزایشی را تجربه کرده که در برخی سالها این افزایش تولید نسبت به سال قبل حدود ۴۰۰ هزار تن بوده است. از سال ۲۰۱۲ تا سال ۲۰۱۸، با تولید بیش از ۳ میلیون تن تقریباً روند ثابتی داشته است (شکل ۱۱).

شکل ۱۱- روند تولید توتون در کشور چین (۲۰۰۰-۲۰۱۳)

وضعیت صادرات و واردات توتون در کشور چین

چین در سال ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ به ترتیب ۵/۷ و ۵/۳۲ درصد کل ارزش صادرات توتون جهان را به خود اختصاص داده است (شکل ۵). در سال ۲۰۱۹ کشور چین حدود ۱۹۴ هزار تن توتون به کشورهای چین بلژیک (۴۵ هزار تن)، اندونزی (۴۴ هزار تن)، امارات متحده عربی (۱۸ هزار تن) و فیلیپین (۱۱ هزار تن) صادر نموده است (جدول ۷ و ۸). روند صادرات توتون این کشور در چند سال اخیر افزایشی بوده است. هر چند در سال ۲۰۱۴ میزان واردات توتون بیشتر از صادرات آن بوده اما در سال ۲۰۱۵ میزان صادرات توتون با واردات آن تقریباً برابر و از سال ۲۰۱۶ میزان صادرات پیشی گرفته است (جدول ۷).

جدول ۷- میزان صادرات و واردات توتون کشور چین از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

سال					تجارت
۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	
۱۹۴۱۱۴	۱۸۶۶۰۰	۲۰۵۹۸۰	۱۷۲۷۷۰	۱۵۳۹۲۰	مقدار صادرات (تن)
۱۵۳۹۴۷	۱۲۹۲۹۰	۱۴۶۷۷۰	۱۳۴۵۸۰	۱۵۳۱۱۰	مقدار واردات (تن)

Source: <https://www.trademap.org>

جدول ۸- میزان صادرات عمده توتون چین به برخی از کشورهای طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور وارد کننده	میزان واردات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	Belgium	۳۲,۳۴۱	۳۶,۹۶۱	۴۵,۸۶۸	۴۵,۳۹۵	۴۴,۷۲۴
۲	Indonesia	۳۷,۱۱۸	۳۰,۳۶۶	۴۲,۴۳۱	۲۹,۸۲۶	۴۳,۸۹۸
۳	United Arab Emirates	۶,۴۱۴	۱۶,۴۰۷	۱۵,۷۴۲	۲۰,۹۵۸	۱۸,۰۵۴
۴	Philippines	۳,۰۹۴	۸,۰۱۲	۷,۳۰۰	۸,۵۳۱	۱۰,۹۹۸
۵	Egypt	۱۲,۱۱۷	۳,۲۴۴	۲۰,۱۶۳	۷,۰۷۳	۹,۳۹۴
۶	Viet Nam	۴,۹۱۷	۶,۲۴۱	۸,۸۳۱	۹,۹۵۷	۹,۰۴۴
۷	France	۸,۵۵۱	۱۰,۲۹۹	۶,۶۰۵	۶,۹۷۸	۶,۲۲۷
۸	Hong Kong, China	۶,۹۳۱	۴,۵۳۲	۳,۲۵۵	۴,۱۰۸	۵,۰۴۳
۹	Jordan	۱,۱۰۲	۱,۹۴۱	۵,۴۵۱	۵,۲۹۱	۴,۹۴۷
۱۰	Korea, Democratic Repub. of	۸۷	۱۹	۴۷۲	۱,۵۲۳	۴,۵۰۵
۱۱	Russian Federation	۳,۵۲۱	۵,۵۰۲	۳,۶۱۷	۳,۴۴۵	۳,۳۴۱
۱۲	Poland	۴,۷۳۱	۴,۷۶۴	۴,۵۵۰	۸,۲۸۲	۳,۰۷۷
۱۳	Lithuania	۱,۵۲۰	۱,۶۲۲	۳,۳۷۴	۲,۱۹۴	۲,۷۳۱
۱۴	Belarus	۴۹۸	۱,۲۴۲	۵,۸۴۹	۵,۵۱۴	۲,۶۳۲
۱۵	Lao Democratic Republic	۲۹۸	۸۳۱	۹۷۲	۱,۵۴۹	۲,۱۲۴
۱۶	Turkey	۹۹	۸۲۶	۲,۸۹۹	۱,۶۵۲	۱,۸۵۹
۱۷	Germany	۴,۳۳۰	۴,۸۷۰	۲,۸۳۹	۳,۲۴۳	۱,۷۱۲
۱۸	Netherlands	۱,۰۵۵	۱,۰۸۳	۴۱۹	۸۹۲	۱,۷۰۵
۱۹	Korea, Republic of	۳,۳۸۰	۲,۷۶۰	۳,۱۰۶	۳,۴۸۹	۱,۶۹۵
۲۰	Cambodia	۲,۱۰۱	۱,۷۵۰	۱,۶۸۱	۱,۱۰۵	۱,۴۷۰
۲۱	Bulgaria	۲۹۱	۲۵۰	۵۷۳	۱,۱۶۲	۱,۳۸۲
۲۲	India	۳	۵۷	۲۷	۲۰	۱,۲۶۳
۲۳	Ethiopia	-	۳۷۶	-	۱۹۸	۱,۱۲۹
۲۴	Greece	۱,۲۹۷	۱,۹۶۲	۱,۶۷۱	۱,۵۳۰	۱,۱۲۳
۲۵	Singapore	۱۷۸	۶۰۸	۷۰۰	۹۷۵	۱,۰۵۳
۲۶	Portugal	۲۵۹	۱,۱۶۶	۲,۴۹۰	۱,۰۷۴	۹۵۳
۲۷	Taipei, Chinese	۹۳۰	۱,۳۵۸	۱,۵۸۳	۱,۱۴۱	۹۲۰
۲۸	Myanmar	۵۳۷	۱,۶۶۰	۱,۲۳۱	۱,۶۷۶	۸۶۸
۲۹	Tunisia	-	۱۷۳	۶۲۸	۱,۱۰۲	۷۸۵
۳۰	Nigeria	۳۹	۷۷	۴۰۳	۴۴۲	۶۹۱

<https://www.trademap.org>

جدول ۹- میزان صادرات توتون چین به کشورهای مختلف دنیا در سال ۲۰۱۹

کشور وارد کننده	مقدار صادرات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار صادرات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار صادرات (تن)
Belgium	۴۴,۷۲۴	Netherlands	۱,۷۰۵	Algeria	۴۰۸
Indonesia	۴۳,۸۹۸	Korea, Republic of	۱,۶۹۵	South Africa	۳۸۸
United Arab Emirates	۱۸,۰۵۴	Cambodia	۱,۴۷۰	New Zealand	۳۳۷
Philippines	۱۰,۹۹۸	Bulgaria	۱,۳۸۲	Romania	۲۱۱
Egypt	۹,۳۹۴	India	۱,۲۶۳	United States of America	۲۱۱
Viet Nam	۹,۰۴۴	Ethiopia	۱,۱۲۹	Djibouti	۱۵۸
France	۶,۲۲۷	Greece	۱,۱۲۳	Paraguay	۱۵۷
Hong Kong, China	۵,۰۴۳	Singapore	۱,۰۵۳	Hungary	۱۳۷
Jordan	۴,۹۴۷	Portugal	۹۵۳	Mexico	۱۱۴
South Korea	۴,۵۰۵	Taipei, Chinese	۹۲۰	Israel	۱۰۹
Russian Federation	۳,۳۴۱	Myanmar	۸۶۸	Georgia	۹۹
Poland	۳,۰۷۷	Tunisia	۷۸۵	Uruguay	۹۹
Lithuania	۲,۷۳۱	Nigeria	۶۹۱	Morocco	۷۹
Belarus	۲,۶۳۲	Canada	۶۱۰	Croatia	۷۷
Lao People's Democratic Republic	۲,۱۲۴	Ukraine	۵۰۶	Bangladesh	۵۹
Turkey	۱,۸۵۹	Italy	۴۸۴	Azerbaijan	۴۹
Germany	۱,۷۱۲	Montenegro	۴۳۵	Serbia	۳۸

<https://www.trademap.org>

کشور چین علی‌رغم داشتن رتبه اول جهانی در تولید توتون، به همراه کشور بلژیک، از بزرگترین واردکنندگان توتون در جهان می‌باشد به طوری که در سال ۲۰۱۷، حدود ۱۱ درصد از واردات توتون در جهان را به خود اختصاص داده است (شکل ۳ و ۴). در سال ۲۰۱۹ کشور چین حدود ۱۵۴ هزار تن توتون عمدتاً از کشورهای برزیل (۷۵ هزار تن)، زیمبابوه (۶۱ هزار تن)، آرژانتین (۸ هزار تن)، زامبیا و مالاوی وارد کرده است (جدول ۷ و جدول ۱۰) و در سال جاری از ایالات متحده توتون وارد ننموده است.

جدول ۱۰- میزان واردات توتون کشور چین از برخی کشورها طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور وارد کننده	میزان صادرات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	Brazil	۴۲,۷۷۴	۲۵,۵۳۲	۳۸,۵۳۵	۳۳,۷۱۲	۷۵,۳۴۰
۲	Zimbabwe	۶۳,۱۷۶	۶۲,۹۰۳	۶۲,۰۱۱	۵۵,۱۵۷	۶۱,۱۱۶
۳	Argentina	۶,۹۰۵	۹,۷۰۲	۱۱,۲۴۵	۷,۳۲۳	۷,۷۸۹
۴	Zambia	۸,۴۹۰	۶,۴۷۵	۶,۸۱۱	۵,۸۰۱	۲,۶۴۳
۵	Malawi	۲,۹۹۰	۲,۹۹۰	۲,۹۹۰	۳,۰۰۹	۱,۵۰۵
۶	Russian Federation	۱,۴۷۰	۲,۱۴۰	۱,۲۹۰	۷۷۴	۱,۴۲۱
۷	Myanmar		۱۵	۳۳۴	۳۱۵	۹۸۶
۸	Tanzania, United Republic of	۱,۹۸۴	۱,۴۸۵	۱,۴۸۵	۱,۴۸۵	۷۶۲
۹	South Africa				۱۰	۷۳۹
۱۰	United Arab Emirates				۲۲	۳۹۰
۱۱	Lao People's Democratic Republic				۴۸	۲۷۰
۱۲	Mozambique					۱۹۶
۱۳	Cambodia				۱۷۹	۱۹۵
۱۴	Kazakhstan					۱۸۰
۱۵	Viet Nam			۰	۹۰	۱۴۰
۱۶	Dominican Republic	۱۲۳	۲۵۹	۹۳	۹۵	۱۰۹
۱۷	India	۶۴۴	۱۹	۴۰	۱۴۷	۶۵
۱۸	Thailand	۱۹				۵۱
۱۹	Singapore					۳۸
۲۰	Indonesia	۱۰۴	۶۰	۵۵	۶	۱۳
۲۱	Canada	۳,۰۱۰	۳,۰۱۰	۳,۰۱۰	۳,۰۱۰	
۲۲	China				۹۹	
۲۳	Denmark	۱	۱	۱		
۲۴	Germany	۸۴	۷۹			
۲۵	Greece				۱۴	
۲۶	Mexico			۷		
۲۷	Macedonia, North	۱۱۱				
۲۸	United States of America	۲۱,۲۲۸	۱۹,۹۱۷	۱۸,۸۶۲	۱۷,۹۹۶	
	جمع کل	۱۵۳,۱۱۳	۱۳۴,۵۸۶	۱۴۶,۷۶۹	۱۲۹,۲۹۱	۱۵۳,۹۴۷

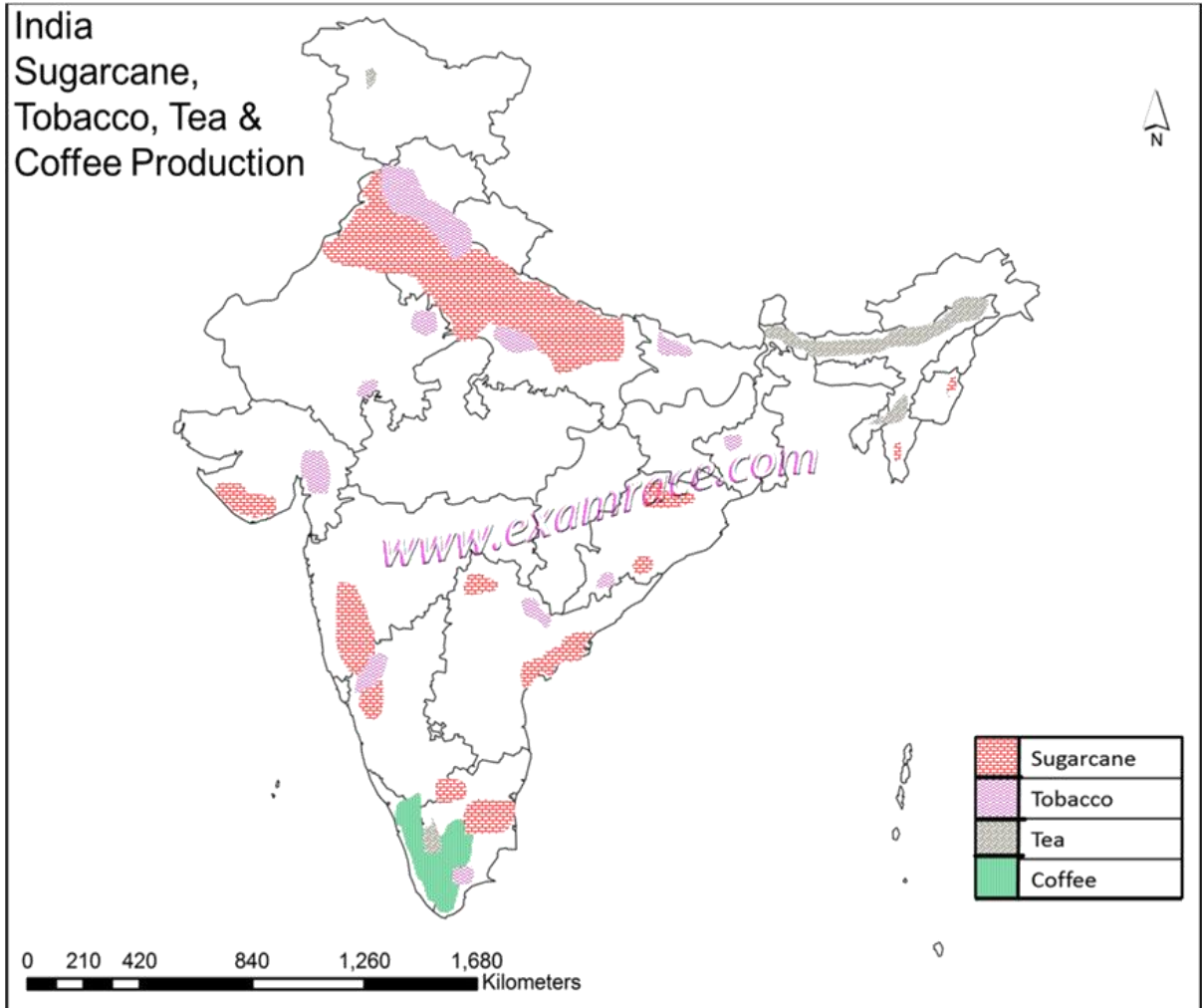
Source: <https://www.trademap.org>

شرکت دخانیات ایران نیز یکی از خریداران توتون‌های چینی می‌باشد که هر ساله در چارچوب برنامه تولید و فروش مقادیری از باکیفیت‌ترین توتون‌های چینی را خریداری و مصرف می‌کند (جدول ۱۱).

جدول ۱۱- مشخصات توتون‌های خریداری شده از کشور چین توسط شرکت دخانیات ایران

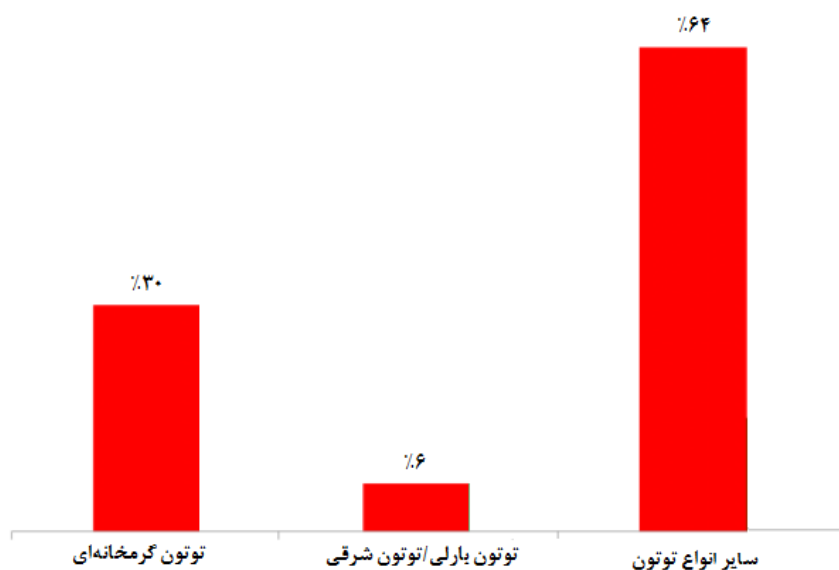
کیفیت	کلر (%)	قند (%)	نیکوتین (%)	رنگ	ترکیب چین	نوع توتون
Good-Fine	کمتر از ۱	۱۴-۲۰	۱/۵-۲	Light Orange To Orange	Lugs	ویرجینیا
Good	کمتر از ۱	۱۴-۲۰	۲-۲/۵	Orange	Lugs cutters	ویرجینیا

ہندوستان

تولید توتون در هند

در کشور هندوستان، زندگی ۳۶ میلیون نفر به توتون وابسته است که شامل ۶ میلیون نفر توتون کار، ۲۰ میلیون نفر کارگر مزرعه توتون، ۱۰ میلیون نفر شاغل در فرآوری توتون، تولید محصولات توتونی و صادرات آن می‌باشند. جالب این که پیچاندن توتون Bidi به تنهایی برای ۴/۴ میلیون نفر اشتغال ایجاد نموده است (Tobacco Economy, ۲۰۲۰). کشور هند در سال ۲۰۱۷ با تولید ۸۳۰ هزار تن توتون، مقام دوم تولید جهانی توتون و با تولید با ۲۴۰ هزار تن توتون ویرجینیا، رتبه سوم تولید جهانی توتون گرمخانه‌ای را به خود اختصاص داد (شکل ۸). طبق آمار ۲۰۱۶، ۲۶ درصد توتون‌های تولیدی گرمخانه‌ای (معادل ۱۹۸ هزار تن)، ۶ درصد بارلی و آفتاب خشک (معادل ۴۵ هزار تن) و ۶۸ درصد شامل سایر توتون‌ها (معادل ۵۱۸ هزار تن) بوده است (شکل ۳) در حالی که در سال ۲۰۱۷، میزان تولید توتون این کشور از ۷۶۱ هزار تن به ۸۳۰ هزار تن افزایش یافته است و سهم نسبی تولید توتون گرمخانه‌ای از ۲۶ درصد به ۳۰ درصد رسیده است (شکل ۱۲). طبق آمار ۲۰۱۹، مقدار تولید توتون هند به ۷۵۰ هزار تن کاهش یافته و بعد از چین و برزیل در رتبه سوم تولید توتون قرار دارد (Tobacco Economy, ۲۰۲۰).

شکل ۱۲- سهم تولید تیپ‌های مختلف توتون در هندوستان - ۲۰۱۷

منبع: Universal Leaf, Tobacco Board, Government of India & International Tobacco Growers' Association (ITGA)
<https://www.tiionline.org/facts-sheets/tobacco-production/>

کشور هند ۴ نوع توتون گرمخانه‌ای و یک نوع توتون بارلی به شرح زیر تولید می‌کند:

- **توتون گرمخانه‌ای محلی (Traditional):** این نوع توتون گرمخانه‌ای در اواسط اکتبر تا هفته اول ماه نوامبر در آندرا پارادش و اوایل می در ایالت کارناتاکا کشت می‌شود و در این دو منطقه به ترتیب از فوریه تا ژوئن و از سپتامبر تا فوریه به فروش می‌رسد. این نوع توتون دارای رنگ لیمویی، اندازه متوسط تا بزرگ، مقدار نیکوتین ۲/۵ - ۱/۵ درصد، قند ۲۰-۸ درصد و کلر ۱/۵ - ۰/۵ درصد می‌باشد.
- **توتون گرمخانه‌ای NLS:** این نوع توتون گرمخانه‌ای در اوایل اکتبر کشت می‌شود و از فوریه تا ژوئن به فروش می‌رسد. این نوع توتون نیمه معطر تا معطر دارای رنگ لیمویی- نارنجی تا نارنجی، اندازه بزرگ، مقدار نیکوتین ۲/۵ - ۱/۵ درصد، قند ۱۸-۱۰ درصد و کلر ۱/۵ - ۰/۵ درصد می‌باشد.
- **توتون گرمخانه‌ای SLS:** این نوع توتون گرمخانه‌ای از سپتامبر تا اوایل اکتبر کشت می‌شود و از ژانویه تا ژوئن به فروش می‌رسد. این نوع توتون فیلر دارای رنگ لیمویی- نارنجی تا نارنجی، اندازه بزرگ، مقدار نیکوتین ۲/۵ - ۱/۵ درصد، قند ۱۸-۱۰ درصد و کلر ۰/۹ - ۰/۵ درصد می‌باشد.

- **توتون گرمخانه‌ای Mysore:** این نوع توتون گرمخانه‌ای اوایل ماه می کشت می‌شود و از سپتامبر تا فوریه به فروش می‌رسد. این نوع توتون فیله دارای رنگ لیمویی- نارنجی تا نارنجی، اندازه بزرگ، مقدار نیکوتین ۲/۵ - ۱/۵ درصد، قند ۲۳-۱۰ درصد و کلر ۰/۶ - ۰/۲ درصد می‌باشد.
- **توتون بارلی Moonsoon:** کشور هند حدود ۳۰ هزار تن انواع مختلف توتون بارلی را در مناطق مختلف اقلیمی تولید می‌کند این نوع توتون در هفته اول جولای تا هفته دوم آگوست کشت می‌شود و از نوامبر تا ژانویه به فروش می‌رسد. این نوع توتون دارای رنگ قهوه‌ای، اندازه متوسط تا بزرگ، مقدار نیکوتین ۲/۵۰ - ۱/۲۰ درصد، قند ۱/۲ - ۰/۵ درصد و کلر ۰/۳ - ۰/۱ درصد می‌باشد.
- سایر ارقام از جمله توتون Bidi (که در گجرات و کارناتاکا کشت می‌شود)، روستیکا، ناتو^۱، کاستوری^۲، تالماری^۳، توتون تیره آتش خشک و توتون آفتاب خشک (توتون آفتاب خشک غرب مالاوی MWSC^۴) نیز کشت می‌شود.

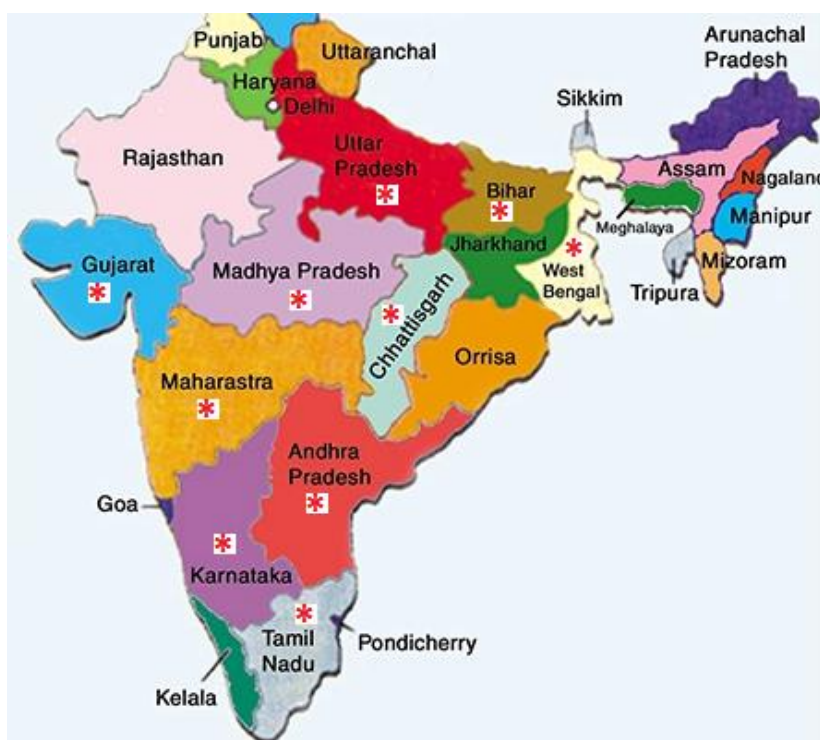
مناطق عمده کشت توتون هند

طبق آمار ۲۰۱۹، توتون با سطح کشت ۴۵۰ هزار هکتار، حدود ۰/۲۷ درصد کل اراضی زراعی هندوستان را به خود اختصاص داده است که ۴۴ درصد سطح کشت آن در استان آندراپرادش^۵، ۲۴ درصد در استان گجرات^۶ و ۱۵ درصد در استان کارناتاکا^۷ واقع می‌باشد (Guttula, ۲۰۱۹) و بقیه ۱۷ درصد سطح کشت توتون در ۱۲ استان از جمله بیهار^۸، چاتیسگار^۹، مادیا پرادش^{۱۰}، مهاراشترا^{۱۱}، اودیشا^{۱۲}، تامیل‌نادو^{۱۳}، اوتارپرادش^{۱۴} و بنگال غربی^{۱۵} قرار دارد (شکل ۱۳). اغلب خاک‌های هندوستان در اقلیم گرمسیری و نیمه گرمسیری واقع هستند که این خاک‌ها دارای بافت سبک شنی با رنگ قرمز هستند و pH آنها اغلب ۷/۵ تا ۸ می‌باشد (Guttula, ۲۰۱۹). زمان نشاکاری ۲۵ مرداد تا ۱۰ مهر بوده و دوره رشد توتون در مزرعه ۱۰۰ تا ۱۲۰ روز می‌باشد و برداشت توتون ۷۰ روز بعد از نشاکاری شروع می‌گردد. خاک برگ‌ها برداشت و دور ریخته و بقیه برگ‌ها در ۳ تا ۴ چین برداشت می‌شوند. در این کشور، انواع توتون‌های سیگارتی از جمله توتون ویرجینیا، بارلی^{LS}، توتون HDBRG، توتون آفتاب خشک و توتون‌های شرقی و انواع توتون غیرسیگارتی از جمله توتون Bidi، توتون Hookah و توتون جویدنی و سایر توتون‌ها کشت می‌شوند. سه استان جنوبی آندراپرادش، کارناتاکا و تلانگانا کانون تولید توتون ویرجینیا می‌باشند. میزان تولید توتون این کشور به تفکیک مناطق در جدول (۱۲) نشان داده شده است.

جدول ۱۲- تولید توتون در کشور هندوستان به تفکیک استان‌ها - ۲۰۱۷

ایالت	تولید (هزار تن)	درصد از کل تولید	میانگین عملکرد (kg ha ⁻¹)
آندرا پارادش	۲۸۱	۳۳/۸	۱۷۹۰
گجرات	۲۸۱	۳۳/۸	۱۸۹۹
کارناتاکا	۱۳۴	۱۶/۱۲	۱۰۷۲
اوتار پارادش	۷۹/۸	۹/۶۰	۳۰۶۹
بیهار	۲۰/۹	۲/۵۱	۱۹۰۲
تامیل نادو	۸/۱۲	۰/۹۸	۱۵۱۲
مهاراشترا	۲/۰۰	۰/۲۴	۱۰۰۰
سایر ایالت‌ها	۲۵/۷۴	۳/۱۰	۱۳۸۳
جمع کل	۸۳۱/۴	۱۰۰	-

- ۱ - Natu
- ۲ - Kasturi
- ۳ - Talmari
- ۴ - Malawi Western Sun Cured (MWSC)
- ۵ - Andhra Pradesh
- ۶ - Gujarat
- ۷ - Karnataka
- ۸ - Bihar
- ۹ - Chhattisgarh
- ۱۰ - Madhya Pradesh
- ۱۱ - Maharashtra
- ۱۲ - Odisha
- ۱۳ - Tamil Nadu
- ۱۴ - Uttar Pradesh
- ۱۵ - West Bengal

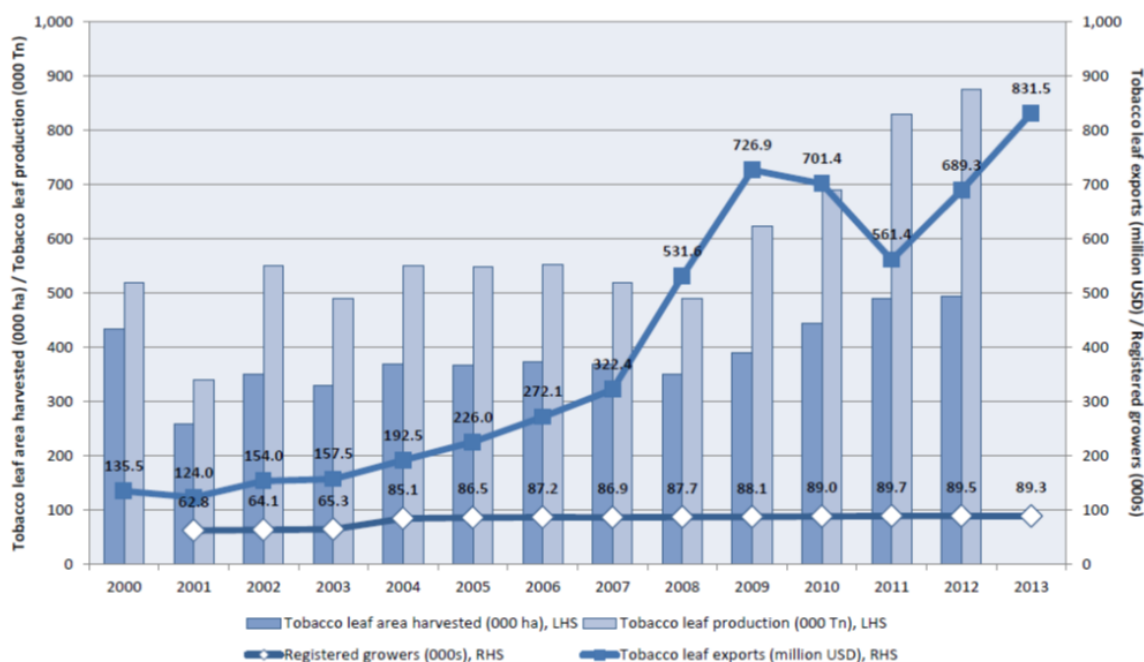
شکل ۱۳- نقشه جغرافیایی هندوستان

(مناطق توتون‌کاری در نقشه با علامت ستاره نشان داده شده‌اند)

https://ctri.icar.gov.in/for_tobaccoEconomy.php

روند تولید توتون در کشور هند

از سال ۲۰۰۸ تا سال ۲۰۱۲ تولید توتون در هند روندی افزایشی داشته به طوری که از حدود ۵۰۰ هزار تن به بیش از ۸۵۰ هزار تن رسیده و از آن به بعد تا سال ۲۰۱۷ تقریباً ثابت باقی مانده است (شکل ۱۴) تا این که طبق آمار ۲۰۱۹، مقدار کل تولید توتون هند به ۷۵۰ هزار تن کاهش یافته است و ۹ درصد تولید جهانی توتون و ۱۰ درصد از کل سطح کشت توتون دنیا را به خود اختصاص داده است. با این حال، تولید توتون گرمخانه‌ای این کشور همواره صعودی بوده است به طوری که مقدار آن از ۲۴۰ هزار تن در سال ۲۰۱۷ به ۲۴۶ هزار تن در سال ۲۰۱۸ افزایش یافته و به ۳۰۰ هزار تن در سال ۲۰۱۹ رسیده است که این میزان توتون گرمخانه‌ای در ۲۰۰ هزار هکتار مزرعه تولید می‌گردد در حالی که ۴۵۰ هزار تن از سایر ارقام توتون از ۲۵۰ هکتار مزرعه حاصل می‌شود لذا میانگین عملکرد هکتاری توتون گرمخانه‌ای در هند ۱/۵ تن در هکتار می‌باشد.

شکل ۱۴- روند تولید توتون در کشور هند (۲۰۰۰-۲۰۱۳)
https://ctri.icar.gov.in/for_tobaccoEconomy.php

وضعیت صادرات و واردات توتون در کشور هند

هندوستان در سال ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ به ترتیب ۵/۸ و ۵/۷۳ درصد از ارزش صادرات توتون جهان را به خود اختصاص داد (شکل ۵) و طبق آمار سال ۲۰۱۹، توتون حدود ۴ درصد از ارزش صادراتی محصولات بخش کشاورزی کشور هندوستان و ۶ درصد از ارزش صادرات توتون دنیا را به خود اختصاص داده است. هزینه پایین تولید و صادرات محصول توتون یکی از مزایای صادرات توتون این کشور محسوب می‌شود به طوری که این کشور جزو صادرکنندگان عمده توتون در جایگاه بالاتری قرار می‌گیرد. توتون گرمخانه‌ای، بارلی و توتون شرقی از ارقام قابل صادرات کشور هندوستان می‌باشند که سهم عمده توتون‌های صادراتی هند (۸۰ تا ۸۵ درصد) به توتون‌های ویرجینیا اختصاص دارد. طی ۵ سال گذشته، صادرات توتون و محصولات دخانی هندوستان از لحاظ کمی ۷۶٪ و از لحاظ ارزش ۲۰۹٪ افزایش یافته است (Tobacco Economy, ۲۰۲۰).

طبق آمار ۲۰۱۹، هند از لحاظ میزان تولید توتون و صادرات آن بعد از چین و برزیل در رتبه سوم قرار دارد با این حال سهم هندوستان از صادرات سیگار در دنیا کمتر از ۱ درصد می‌باشد (Tobacco Economy, ۲۰۲۰). کشورهای بلژیک، فیلیپین، مصر، نپال و امارات متحد عربی و روسیه واردکننده بیش از ۶۰ درصد توتون گرمخانه‌ای هند به شمار می‌آیند به طوری که در سال ۲۰۱۹، کشور هند حدود ۱۸۲ هزار تن توتون به کشورهای از جمله بلژیک، مصر، فیلیپین و امارات متحده عربی صادر کرده است (جدول ۱۳ و جدول ۱۴). در حال حاضر، کشورهایی از جمله برزیل، زیمبابوه، ترکیه، چین و اندونزی رقبای اصلی بازار جهانی صادرات توتون برای هند هستند. طبق نظر موسسه مرکزی تحقیقات توتون (CTRI) هندوستان در آندراپرادیش، توتون این کشور در مقایسه با توتون سایر کشورها دارای اثرات باقیمانده سموم، عناصر سنگین و مقدار نیتروزامین کمتری بوده و به دلیل تنوع آب و هوایی در مناطق تولید توتون این کشور، انواع توتون‌های پرکننده و معطر پتانسیل لازم را برای تامین نیاز گسترده مشتریان دارند (Tobacco Economy, ۲۰۲۰).

جدول ۱۳- میزان صادرات و واردات توتون کشور هند از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

سال	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴	نوع
مقدار صادرات (تن)	۱۸۲۳۳۰	۱۹۴۲۸۰	۱۹۱۰۰۰	۲۱۷۸۶۰	۲۰۵۶۱۰	۲۱۵۶۵۰	
مقدار واردات (تن)	۲۷۴۷	۲۲۳۶	۱۴۶۵	۲۸۴۸	۱۹۸۶	۱۸۱۵	

Source: <https://www.trademap.org>

جدول ۱۴- میزان صادرات توتون کشور هند به برخی کشورها طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور وارد کننده	میزان واردات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	Belgium	۵۰,۳۸۱	۵۳,۰۷۲	۴۶,۲۲۵	۴۱,۶۷۱	۴۰,۱۶۳
۲	Egypt	۲۰,۰۴۴	۱۳,۸۳۰	۱۶,۹۲۵	۱۵,۹۸۳	۱۷,۷۶۵
۳	Philippines	۴,۱۵۳	۷,۶۴۰	۳,۱۰۷	۱۳,۶۵۱	۹,۵۹۵
۴	Nepal	۶,۵۷۵	۹,۹۹۲	۸,۱۸۷	۷,۴۷۵	۸,۴۶۷
۵	United Arab Emirates	۷,۴۴۹	۱۳,۱۵۸	۸,۴۷۳	۱۰,۱۶۰	۸,۱۶۰
۶	Russian Federation	۸,۶۵۴	۹,۸۷۲	۶,۰۶۶	۵,۴۶۸	۷,۵۴۰
۷	Korea, Republic of	۸,۲۷۷	۱۱,۵۱۸	۹,۸۵۹	۹,۲۱۵	۷,۴۵۷
۸	Germany	۵,۶۸۶	۵,۸۳۳	۵,۳۴۵	۵,۲۷۹	۵,۵۴۱
۹	Yemen	۵,۶۱۸	۶,۲۴۳	۵,۵۹۷	۶,۴۵۳	۵,۳۸۵
۱۰	United States of America	۱۰,۱۷۹	۵,۵۱۴	۵,۳۸۳	۵,۴۱۳	۵,۳۴۰
۱۱	Indonesia	۲,۷۹۱	۱,۷۷۳	۲,۲۰۱	۲,۶۹۹	۴,۸۴۹
۱۲	Poland	۵,۰۹۹	۲,۳۰۷	۳,۷۲۸	۵,۰۲۷	۴,۷۷۶
۱۳	Armenia	۹۵۰	۳,۱۰۹	۱,۹۴۰	۲,۷۷۸	۴,۳۹۲
۱۴	Dominican Republic	۱,۵۸۴	۵,۱۰۹	۶,۱۸۰	۶,۱۴۰	۳,۷۰۴
۱۵	France	۵,۱۹۷	۳,۳۳۸	۴,۷۸۵	۳,۲۷۹	۳,۵۸۷
۱۶	Turkey	۵,۲۶۲	۵,۳۴۲	۳,۰۳۲	۴,۴۹۹	۳,۴۰۱
۱۷	Netherlands	۹,۱۶۲	۷,۳۵۳	۴,۵۲۵	۵,۲۲۶	۲,۸۷۹
۱۸	Viet Nam	۴,۳۱۹	۳,۳۸۶	۳,۴۹۸	۲,۱۷۱	۲,۸۵۰
۱۹	Paraguay	۲,۲۹۲	۲,۴۵۱	۲,۰۶۲	۲,۹۴۶	۲,۷۰۱
۲۰	Jordan	۸۹۰	۱,۰۷۳	۱,۰۸۸	۱,۳۶۳	۲,۵۰۱
۲۱	Sweden	۲,۱۳۰	۲,۹۹۰	۲,۳۳۵	۲,۶۶۸	۲,۳۳۸
۲۲	Lithuania	۳۵۳	۹۳۸	۹۵۴	۲,۱۶۹	۲,۲۲۵
۲۳	Nigeria	۲,۵۲۲	۵,۰۶۵	۷,۹۷۶	۵,۸۲۳	۲,۱۸۷
۲۴	Belarus	۱,۳۳۵	۲,۱۳۸	۲,۱۱۹	۲,۱۳۶	۲,۱۳۲
۲۵	Bulgaria	۳,۵۴۷	۱,۷۰۰	۲,۵۵۴	۲,۰۴۶	۱,۹۷۴
۲۶	Saudi Arabia	۱,۹۸۰	۲,۶۵۳	۲,۴۶۴	۹۴۰	۱,۸۲۹
۲۷	Georgia	۱,۱۸۷	۱,۶۹۵	۱,۲۲۸	۲,۳۳۹	۱,۸۲۴
۲۸	South Africa	۳,۶۸۵	۲,۹۸۴	۲,۳۴۴	۱,۳۶۰	۱,۴۵۶
۲۹	Romania	۱,۸۹۶	۱,۱۶۷	۱,۹۵۰	۱,۳۰۶	۱,۱۴۸
۳۰	Ethiopia	۹۱۸	۶۵۳	۲۹۷	۱,۲۰۸	۱,۰۰۰

<https://www.trademap.org>

جدول ۱۵- میزان صادرات توتون هند به کشورهای مختلف دنیا در سال ۲۰۱۹

کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)
Belgium	۴۰,۱۶۳	Georgia	۱,۸۲۴	Argentina	۲۱۴
Egypt	۱۷,۷۶۵	South Africa	۱,۴۵۶	Bangladesh	۲۰۲
Philippines	۹,۵۹۵	Romania	۱,۱۴۸	Sudan	۱۲۴
Nepal	۸,۴۶۷	Ethiopia	۱,۰۰۰	Greece	۱۰۹
United Arab Emirates	۸,۱۶۰	Ukraine	۹۹۹	Israel	۱۰۵
Russian Federation	۷,۵۴۰	Kenya	۹۸۲	Taipei, Chinese	۸۸
Korea, Republic of	۷,۴۵۷	Sri Lanka	۸۹۷	Latvia	۷۹
Germany	۵,۵۴۱	Morocco	۸۹۱	Macedonia, North	۷۹
Yemen	۵,۳۸۵	Canada	۸۸۱	Uruguay	۷۸
USA	۵,۳۴۰	Portugal	۷۲۹	Oman	۷۳
Indonesia	۴,۸۴۹	Singapore	۷۰۹	Serbia	۵۸
Poland	۴,۷۷۶	Hungary	۵۹۵	Algeria	۴۹
Armenia	۴,۳۹۲	Denmark	۵۷۸	Moldova, Republic of	۳۵
Dominican Republic	۳,۷۰۴	Malaysia	۵۴۱	Syrian Arab Republic	۲۲
France	۳,۵۸۷	United Kingdom	۵۳۸	Haiti	۲۱
Turkey	۳,۴۰۱	Croatia	۵۳۴	Azerbaijan	۲۰
Netherlands	۲,۸۷۹	Italy	۴۰۰	Cambodia	۲۰
Viet Nam	۲,۸۵۰	Mozambique	۳۸۸	Maldives	۱۹
Paraguay	۲,۷۰۱	Venezuela	۳۴۱	Tunisia	۱۹
Jordan	۲,۵۰۱	Chile	۳۱۲	Lebanon	۷
Sweden	۲,۳۳۸	New Zealand	۲۵۸	Mauritius	۷
Lithuania	۲,۲۲۵	Somalia	۲۴۸	Australia	۲
Nigeria	۲,۱۸۷	Trinidad and Tobago	۲۴۳	Bhutan	۲
Belarus	۲,۱۳۲	Japan	۲۳۲	Angola	۱
Bulgaria	۱,۹۷۴	Brazil	۲۲۳	Brunei Darussalam	۱
Saudi Arabia	۱,۸۲۹	Djibouti	۲۱۵	Cyprus	۱

<https://www.trademap.org>

مقدار واردات توتون هندوستان در مقایسه با مقدار صادرات آن حدود ۶۵ برابر کمتر است. این کشور در سال ۲۰۱۹ حدود ۲۷۴۷ تن توتون عمدتاً از کشورهای چین، برزیل، ترکیه، بلژیک، بلغارستان و زامبیا خریداری کرده است (جدول ۱۶).

جدول ۱۶- میزان واردات توتون هند از کشورهای مختلف دنیا طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور صادر کننده	میزان صادرات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	China	۳		۲۷	۲۰	۷۷۰
۲	Brazil	۲۴۵	۱۳۹	۲۰	۲۱۷	۴۳۷
۳	Turkey	۱۰	۶۱۱	۱۸۷	۳۰۴	۴۰۹
۴	Belgium	۱			۷۱	۲۷۷
۵	Bulgaria	۳۹۸	۲۰۵	۲۸	۱۵۲	۲۰۸
۶	Zambia				۰	۱۹۸
۷	Myanmar	۲۹	۱۷	۴۴	۵۰	۱۲۵
۸	Zimbabwe	۸۹۷	۱,۳۵۴	۹۰۱	۷۹۲	۱۰۲
۹	Area Nes			۸۴	۲۲	۱۰۱
۱۰	Germany	۰	۹	۳۳	۲۷	۳۸
۱۱	United States of America	۲۴	۱۰	۲۰	۷۹	۲۳
۱۲	South Africa				۴۰	۲۰
۱۳	Argentina	۲۰				۱۹
۱۴	Italy			۱۰	۲۰	۱۰
۱۵	Poland		۱	۱	۰	۴
۱۶	Indonesia					۳
۱۷	Mozambique			۳	۲۱	۳
۱۸	Bangladesh	۱۲	۶	۳۴	۶	۲
۱۹	United Arab Emirates	۲	۸	۰	۱۸۴	۰
۲۰	Korea, Republic of		۵			
۲۱	Malta		۴۵۵			
۲۲	Pakistan	۳۱۱				
۲۳	Philippines	۱۸				
۲۴	Singapore	۰	۰			
۲۵	Thailand	۱۲		۹		
۲۶	Egypt	۵	۲۷	۶۵	۱۸	
۲۷	United Kingdom				۲۰	
۲۸	Yemen			۱	۱۹۲	
جمع کل		۱,۹۸۶	۲,۸۴۸	۱,۴۶۵	۲,۲۳۶	۲,۷۴۷

Source: <https://www.trademap.org>

با توجه به بهبود کیفیتی که طی ۱۰-۱۵ سال اخیر در توتون‌های هندی حاصل شده این توتون‌ها قابلیت مصرف در خرمن محصولات شرکت را دارا می‌باشند. با توجه به ویژگی توتون‌های هندی به ویژه توتون‌های گرمخانه‌ای NLS و منطقه میسور، از دهه هشتاد شرکت دخیان‌های ایران در امر خرید این نوع توتون‌ها ورود کرده و توتون‌های نسبتاً با کیفیتی نیز خریداری شده است. به نظر می‌رسد با توجه به خصوصیات این نوع توتون‌ها امکان خرید و مصرف آن‌ها در جایگاه توتون‌های نسبتاً سبک افریقایی (پوزیسیون‌های ۶ و ۷) و یا توتون‌های چینی و یا حتی جایگاه مستقل در محصولات جدید وجود داشته باشد.

آرژانتین

تولید توتون در آرژانتین

کشت توتون این کشور در نواحی شمال غرب از جمله در استان‌های جوجوی^۱ و سالتا^۲ و شمال شرق کشور از جمله مسوپوتامیا^۳ در استان میسیونس^۴ متمرکز شده است. در سایر استان‌ها از جمله توکومان^۵، کورینتس^۶، چاکو^۷ و کاتامارکا^۸ نیز توتون کشت می‌شود (شکل ۱۵). تولید توتون این کشور در سال ۲۰۱۷ به مقدار ۱۱۷ هزار تن و عمدتاً از نوع گرمخانه‌ای بوده به طوری که میزان تولید توتون ویرجینیا در آن سال حدود ۷۳ هزار تن بوده است (شکل ۸).

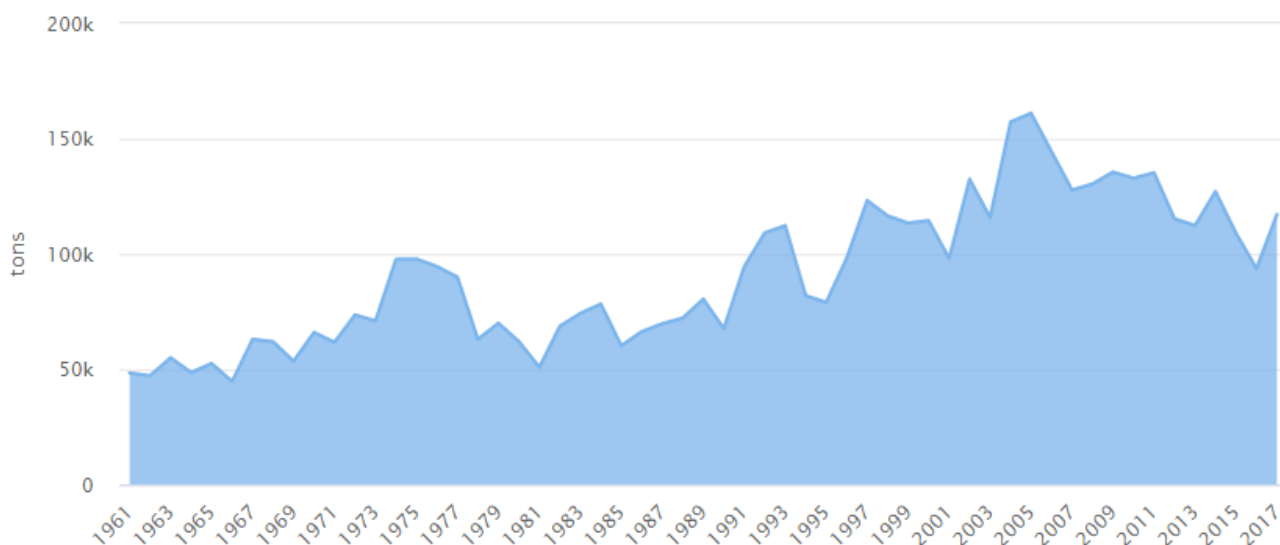

شکل ۱۵- نقشه جغرافیایی آرژانتین (شماره ۱ در روی نقشه استان Tucumán می‌باشد)
(مناطق توتون کاری در نقشه با علامت ستاره نشان داده شده‌اند)

روند تولید توتون در کشور آرژانتین

- ۱ - Jujuy
- ۲ - Salta
- ۳ - Mesopotamia
- ۴ - Misiones
- ۵ - Tucuman
- ۶ - Corrientes
- ۷ - Chaco
- ۸ - Catamarca

به طور کلی تولید توتون در آرژانتین همراه با نوساناتی تا سال ۲۰۰۵ روندی افزایشی را تجربه کرده، اما در یک دهه اخیر با کاهش روبرو شده است. هر چند در سال ۲۰۱۷، تولید توتون این کشور از ۹۳ هزار تن به حدود ۱۱۷ هزار تن افزایش یافته است (شکل ۱۶).

شکل ۱۶- روند تولید توتون در کشور آرژانتین (۱۹۶۱-۲۰۱۷)

وضعیت صادرات و واردات توتون کشور آرژانتین

طی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۹، صادرات این کشور دارای نوسان بوده به طوری که کمترین مقدار آن مربوط به سال ۲۰۱۵ با حدود ۴۴/۲ هزار تن و بیشترین آن مربوط به سال ۲۰۱۶ با ۹۱ هزار تن بوده است. این مقدار در سال ۲۰۱۷، ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ به ترتیب به حدود ۸۳/۶، ۸۰ و ۷۰ هزار تن کاهش یافته است (جدول ۱۴). عمده کشورهای وارد کننده توتون از آرژانتین کشورهای پاراگوئه، چین، بلژیک، استرالیا و آمریکا می‌باشند (جدول ۱۵).

جدول ۱۴- میزان صادرات و واردات توتون آرژانتین از سال ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۹

تجارت	سال					
	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴
مقدار صادرات (تن)	۶۹۹۴۱	۷۹۹۵۰	۸۳۶۵۰	۹۰۹۵۰	۴۴۲۳۰	۵۴۶۰۰
مقدار واردات (تن)	۳۲۴۹	۱۷۵۷	۱۶۴۱	۴۲۹۰	۳۳۶۱	۴۴۷۵

Source: <https://www.trademap.org>

روند واردات مواد توتونی این کشور از سال ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۷ نزولی بوده به طوری که از حدود ۴/۴۷ هزار تن در سال ۲۰۱۴ به حدود ۱/۶۴ هزار تن در سال ۲۰۱۷ رسیده است ولی از سال ۲۰۱۸ روند واردات توتون این کشور صعودی شده به طوری که میزان واردات توتون این کشور در سال ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ به ترتیب ۱/۷۵ هزار و ۳/۲۴ هزار تن بود (جدول ۱۴). عمده واردات توتون آرژانتین از کشورهای مقدونیه، ترکیه، برزیل، مالاوی، موزامبیک و تانزانیا می‌باشد (جدول ۱۶).

جدول ۱۵- میزان صادرات توتون آرژانتین به کشورهای مختلف از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور وارد کننده	میزان واردات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	Belgium	۵,۷۶۹	۸,۷۱۷	۲۵,۲۰۱	۲۱,۵۹۳	۲۲,۴۶۶
۲	Area Nes				۲۲,۰۲۸	۲۱,۴۴۹
۳	Paraguay	۷,۵۱۸	۱۲,۲۴۵	۱۴,۵۷۶	۱۹,۳۳۶	۱۱,۸۱۴
۴	China	۶,۶۶۱	۹,۷۰۲	۱۱,۲۳۳	۶,۹۸۹	۷,۶۳۷
۵	Australia				۳,۶۸۵	۲,۲۰۵
۶	United States of America	۳,۳۴۹	۳,۹۴۷	۵,۳۸۵	۱,۹۴۳	۲,۱۲۹
۷	Canada	۶۷۷	۱,۰۹۲	۱,۵۵۶	۸۹۹	۹۰۲
۸	Korea, Republic of	۳۴۶	۱,۱۴۴	۹۵۵	۳۷۵	۸۲۹
۹	Indonesia	۳۰۶	۳۲۹	۵۰۹	۷۰۸	۴۱۶
۱۰	Bolivia, Plurinational State of	۲۰	۴۰	۱۹۷	۵۰	۹۴
۱۱	Angola		۲۵۷	۱۳۹		
۱۲	Armenia	۱,۳۸۶	۱,۷۲۳	۹۱۱		
۱۳	Brazil	۳,۵۷۶	۷,۷۴۰	۳,۸۷۳		
۱۴	Bulgaria			۷۹		
۱۵	Belarus	۳۵	۷۰	۴۳۷		
۱۶	Chile	۱۰۱				
۱۷	Colombia	۲۷۸	۴۱۳	۳۳۴		
۱۸	Costa Rica	۱۸۱	۱۹۱	۲۳۵		
۱۹	Czech Republic	۲۱۸	۱,۳۴۱			
جمع کل		۴۴,۲۳۲	۹۰,۹۴۸	۸۳,۵۸۵	۷۹,۹۵۰	۶۹,۹۴۱

<https://www.trademap.org>

جدول ۱۶- میزان واردات توتون آرژانتین از کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور صادر کننده	میزان صادرات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	Australia				۴۰۲	۱,۹۸۴
۲	Macedonia, North	۶۱۴	۳۳۷		۳۱۸	۴۸۴
۳	Turkey	۸۸۰	۷۴۳	۳۲۱	۹۱۵	۳۰۷
۴	India				۹۸	۲۴۹
۵	Argentina	۷۲				۱۲۴
۶	Mozambique	۱,۲۲۰	۲,۶۱۸	۷۴۷		۶۵
۷	Paraguay	۲۱	۴۰	۱۰۱	۲۰	۲۰
۸	Ecuador					۱۰
۹	Colombia	۷	۱۳	۸	۴	۶
۱۰	Dominican Republic	۶	۰	۰	۰	۰
۱۱	Brazil	۷۹	۲۰۷	۴۰۰		
۱۲	Greece	۸۷				
۱۳	Indonesia	۹		۹		
۱۴	Malawi	۱۰۹	۱۰۳	۵۵		
۱۵	Tanzania, United Republic of	۲۵۷	۱۴۸			
۱۶	United States of America		۸۱			
جمع کل		۳,۳۶۱	۴,۲۹۰	۱,۶۴۱	۱,۷۵۷	۳,۲۴۹

<https://www.trademap.org>

شرکت دخانیات ایران نیز یکی از خریداران توتون‌های آرژانتین بوده است ولی مدت‌ها است که از این کشور توتونی خریداری نمی‌شود و سهم توتون‌های آرژانتینی با توتون‌های سایر کشورها جایگزین شده است (جدول ۱۷).

جدول ۱۷- مشخصات توتون خریداری شده از کشور آرژانتین توسط شرکت دخانیات ایران

نوع توتون	ترکیب چین	رنگ	نیکوتین (%)	قند (%)	کلر (%)	کیفیت
ویرجینیا	Cutters Leaf	Orange	۲-۲/۵	۱۲-۱۸	-	Fine
ویرجینیا	Lugs	Light Orange to Orange	۱/۵-۱/۸	۱۴-۲۰	-	Fine

پاکستان

PAKISTAN

تولید توتون در پاکستان

هر چند کشت توتون حدود ۰/۲۵ درصد از اراضی فاریاب کشور پاکستان را به خود اختصاص داده است ولی کشت این گیاه با ایجاد درآمد و اشتغال در حوزه کشاورزی، فرآوری، توزیع و فروش، نقش مهمی در اقتصاد پاکستان دارد به طوری که ۳۵۰ هزار نفر به طور مستقیم و غیرمستقیم در صنعت توتون این کشور مشغول به کار هستند. کشور پاکستان دارای ۷۵ هزار نفر توتون کار می باشد که ۴۵ هزار نفر از آنها حدود ۹۵ درصد توتون گرمخانه‌ای (حدود ۸۰ تا ۸۵ هزار تن) این کشور را در حدود ۳۰ هزار هکتار از اراضی مناطق صوابی^۱، مردان^۲، چارسده^۳، بونر^۴ و مانسهره^۵ واقع در استان خیبر پختونخوا^۶ تولید می کنند. طبق آمار سال ۲۰۱۷، پاکستان با تولید ۱۰۳ هزار تن توتون در رده دهم دنیا قرار دارد.

مناطق عمده کشت توتون پاکستان

۱- نواحی دشت

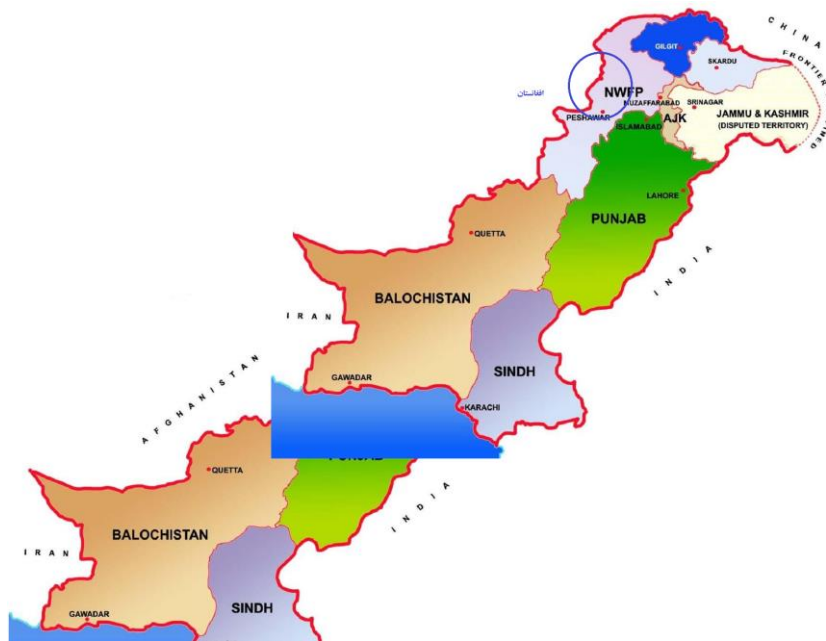
مناطق چارسده، مردان، صوابی، نوشهره^۷ در استان خیبر پختونخوا با ۲۰۰۰۰ هکتار سطح کشت و ۴۸ هزار تن محصول از مناطق عمده تولید کننده توتون گرمخانه‌ای از نوع فیلر هستند که این مناطق عمدتاً در دشت‌های پرآب نزدیک دریای کابل واقع است (شکل ۱۸). به لحاظ خصوصیات شیمیایی دامنه درصد نیکوتین توتون‌های این مناطق بین ۱/۳ تا ۲/۵، قند احیاء ۹ تا ۱۶ درصد و میزان کلر برگ ۰/۷۵ تا ۰/۹ درصد می باشد.

۲- نواحی کوهپایه‌ای

مناطق بونر و مانسهره در استان خیبر پختونخوای پیشاور با ۶۰۰۰ هکتار سطح کشت و ۱۲ هزار تن محصول از مناطق تولیدکننده توتون گرمخانه‌ای نیمه معطر هستند (شکل ۱۸). ترکیب شیمیایی این نوع توتون نیز در این نواحی متنوع است به طوری که نیکوتین برگ بین ۱/۳ تا ۲/۸ درصد، قند احیاء بین ۱۲ تا ۱۸ درصد و میزان کلر برگ ۰/۶ تا ۰/۸ درصد می باشد. نوع خاک مناطق کشت توتون گرمخانه‌ای این نواحی لومی می باشد. فصل کشت توتون از مارس (اسفند) شروع شده و تا سپتامبر (مهر) ادامه می یابد. سطح کشت توتون به میزان تقاضای شرکت‌های مصرف کننده توتون بستگی دارد. گرمخانه‌ها سنتی بوده و کشاورزان توتون کار توسط انجمن توتون پاکستان مورد راهنمایی و حمایت قرار می گیرند.

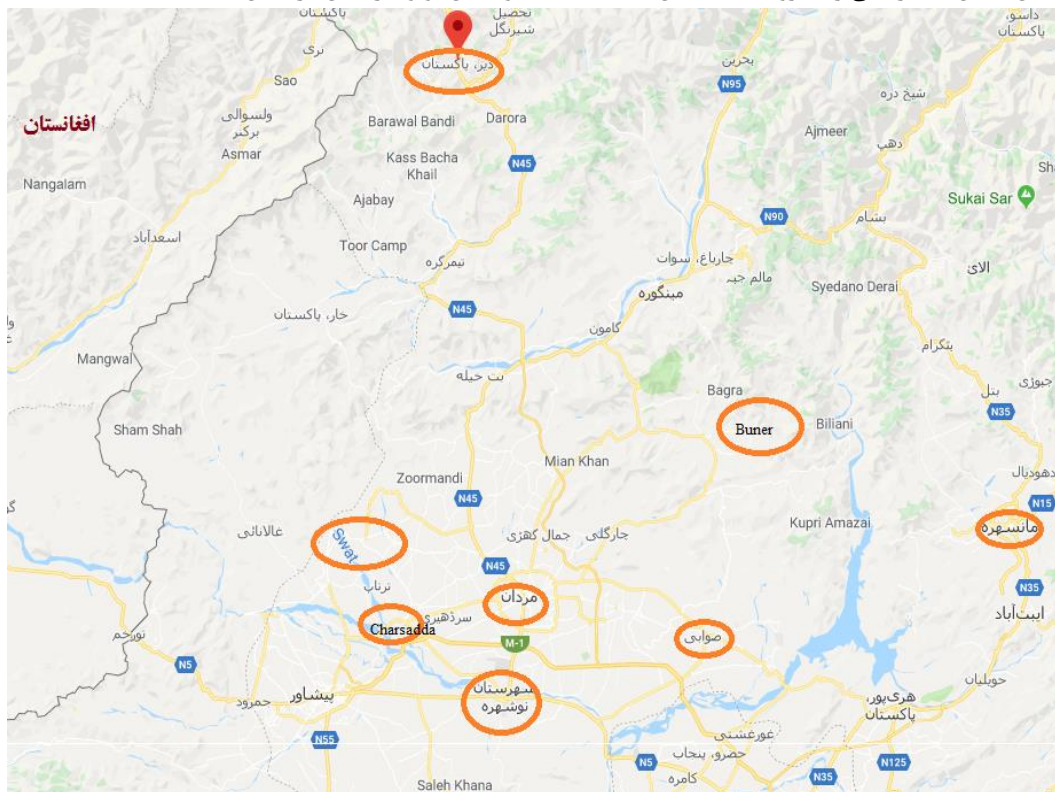
---

۱ - Swabi
۲ - Mardan
۳ - Charsadda
۴ - Buner
۵ - Mansehra
۶ - Khyber Pakhtunkhwa
۷ - Nowshera

شکل ۱۷- منطقه عمده کشت توتون روی نقشه پاکستان

(این استان با دایره آبی رنگ روی نقشه نشان داده شده است و بخش توتونکاری آن در شکل ۱۸ بسط داده شده است)

شکل ۱۸- کشت توتون هواخشک و گرمخانه‌های در استان خیبر پختونخوا پاکستان

نواحی کشت توتون هوا خشک روشن

بخش‌های کوهستانی دیر^۱ و دشت‌های سوات^۲ در ایالت سرحدی شمال غربی به مرکزیت پیشاور (NWFP) با ۳ تا ۹۰۰ هکتار کشت از مناطق تولید کننده توتون هواخشک هستند (شکل ۱۸). توتون‌های تولیدی در این مناطق دارای میانگین درصد نیکوتین برگ ۲/۵، قند احیاء ۴/۵

۱ - Dir

۲ - Swat

۳- Dir and Swat districts in NWFP

درصد و کلر آن ۰/۰۰۱ درصد می‌باشند. نوع خاک‌های مورد کشت توتون هواخشک این نواحی، لومی شنی بوده که فصل کشت توتون این مناطق نیز از مارس (اسفند) شروع شده و تا سپتامبر (مهر) ادامه دارد. سطح کشت توتون به میزان تقاضای شرکت‌های مصرف‌کننده توتون بستگی دارد. احداث تاسیسات عمل‌آوری توتون توسط زارعین صورت می‌گیرد. انجمن توتون پاکستان یک ایستگاه تحقیقات توتون بارلی برای آموزش و ارائه تکنولوژی‌های نوین به زارعین در این نواحی تاسیس کرده است.

روند تولید توتون کشور پاکستان

از سال ۲۰۱۳ تا سال ۲۰۱۸ تولید توتون در پاکستان روند کاهشی داشته به طوری که مقدار تولید آن از ۱۲۹ هزار تن در سال ۲۰۱۳ به حدود ۱۰۶ هزار تن در سال ۲۰۱۷ رسیده است. عمده کشت توتون این کشور توتون گرمخانه‌ای (۶۵ درصد) بوده و کمترین مقدار تولید مربوط به توتون هواخشک بارلی می‌باشد (جدول ۱۷).

جدول ۱۷- روند تولید انواع مختلف توتون در کشور پاکستان از سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۸ (برحسب هزار تن)

سال	توتون گرمخانه‌ای	توتون تیره هواخشک ویرجینیا ^۱	روستیکا ^۲	توتون آفتاب‌خشک روستیکا ^۳ (White Patta)	بارلی	کل
۲۰۱۳	۹۰/۱۷	۴/۳۵	۱۸/۳۶	۱۶/۷۸	۰/۲۰۳	۱۲۹/۸۸
۲۰۱۴	۹۷/۲۵	۲/۹۳	۲۴/۸۸	۱۲/۸۶	۰/۰۹۹	۱۲۰/۰۲
۲۰۱۵	۷۲/۲۹	۲/۱۴	۲۹/۳۲	۱۱/۷۰	۰/۰۸۵	۱۱۵/۵۴
۲۰۱۶	۶۴/۷۹	۱/۶۶	۲۵/۵۲	۷/۹۵	۰/۰۹۴	۱۰۰/۰۲
۲۰۱۷	۶۸/۱۷	۳/۹۲	۳۰/۶۷	۳/۹۲	۰/۰۸۵	۱۰۶/۷۸

۱- Dark air-cured Virginia tobacco

۲- Rustica

۳- Sun-cured rustica tobacco

وضعیت صادرات و واردات توتون کشور پاکستان

میزان صادرات توتون این کشور در سال‌های اخیر بسیار متغیر بوده به طوری که در سال‌های ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶ به شدت کاهش و در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ با رشد حدود ۲۷۰ درصدی مواجه شده است (جدول ۱۸). عمده صادرات توتون پاکستان در سال ۲۰۱۸ به کشورهای بلژیک (۵۶۶۹ تن)، امارات متحده عربی (۹۲۳ تن)، اندونزی (۴۵۲ تن)، پاراگوئه (۳۹۶ تن)، اکراین (۱۷۲ تن) و ایتالیا (۱۱۲ تن) صورت گرفته است (جدول ۱۹).

جدول ۱۸- میزان صادرات و واردات توتون پاکستان از سال ۲۰۱۴ تا سال ۲۰۱۸

نوع	سال				
	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸
صادرات (تن)	۶۰۹۰	۳۲۲۴	۲۷۹۷	۸۰۱۵	۷۹۵۰
واردات (تن)	۱۹۶۵	۱۶۰۷	۱۸۱۴	۱۶۰۸	۲۰۲۶

Source: <https://www.trademapp.org>

میزان واردات توتون کشور پاکستان از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۸ دارای نوسان بوده به طوری که بیشترین مقدار آن مربوط به سال ۲۰۱۸ با ۲۰۲۶ تن و کمترین آن مربوط به سال ۲۰۱۵ با ۱۶۰۷ تن می‌باشد (جدول ۱۸). عمده واردات توتون پاکستان در سال ۲۰۱۸ از کشورهای بنگلادش (۷۴۹ تن)، برزیل (۵۶۳ تن)، بلغارستان (۲۴۴ تن) و امارات متحده عربی (۱۴۱ تن) صورت پذیرفت (جدول ۲۰).

جدول ۱۹- میزان صادرات توتون پاکستان به کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸

ردیف	کشور وارد کننده	میزان واردات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸
۱	Belgium	۶۶۰	۵۹۹	۸۲۷	۳,۸۴۶	۵,۶۶۹
۲	United Arab Emirates	۱,۴۹۷	۵۳۳	۷۷۷	۸۱۲	۹۲۳
۳	Indonesia	۵۹۳	۵۵	۲	۴۷۰	۴۵۲
۴	Paraguay	۷۱۴	۶۳۸	۴۷۵	۳۷۶	۳۹۶
۵	Ukraine	۴۳۱	۵۹۴	۶۲		۱۷۲
۶	Italy	۱۱۸	۰			۱۱۲
۷	Philippines	۱,۳۵۰	۱۲۳		۸۹۶	۷۲
۸	Korea, Republic of		۱	۳۳	۲۱	۶۹
۹	Malaysia	۷۳	۲۳۹	۳۴	۵۲۲	۳۵
۱۰	Singapore			۳۳	۳۶	۲۰
۱۱	Afghanistan	۱	۷	۲	۶۳	۱۱
۱۲	Saudi Arabia	۲۶	۷	۳۸	۶	۱۱
۱۳	Bangladesh	۷	۲۰		۵	۵
۱۴	Russian Federation	۷۲				۲
۱۵	Australia	۹۶				
۱۶	Barbados	۲	۱۰			
۱۷	Myanmar		۶۰	۱۴۳	۹۸	
۱۸	Canada	۱			۸۲	
۱۹	Sri Lanka			۲۲۷	۴۳۶	
۲۰	France	۳۶	۴۱			
۲۱	Germany	۳۲۰	۱۴۰	۱۱۴	۴	
۲۲	Greece		۸۲			
۲۳	Hungary		۲۰			
۲۴	Jordan	۵۹				
۲۵	Kuwait		۳			
۲۶	Netherlands	۱۱	۷			
۲۷	Serbia				۶۱	
۲۸	India	۳	۳۷		۴	
۲۹	Viet Nam			۲		
۳۰	South Africa	۱۷			۲۷۷	
جمع کل		۶,۰۸۹	۳,۲۲۴	۲,۷۹۷	۸,۰۱۵	۷,۹۴۹

جدول ۲۰- میزان واردات توتون پاکستان از کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸

ردیف	کشور صادر کننده	میزان صادرات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸
۱	Bangladesh	۴۶۷	۳۰۹	۲۸۹	۳۸۸	۷۴۹
۲	Brazil	۸۴۸	۶۰۹	۵۹۴	۵۲۴	۵۶۳
۳	Bulgaria	۲۹۸	۲۵۲	۲۸۰	۱۹۸	۲۴۴
۴	United Arab Emirates	۱۶۰	۲۷۵	۲۴۷	۲۰۲	۱۴۱
۵	Philippines	۲۳	۱		۱۶۱	۱۳۸
۶	China	۵۹				۴۹
۷	India	۴۴	۱۰۴			۳۴
۸	Afghanistan	۵۵	۵۴	۳۲۳	۱۱۷	۲۴
۹	United States of America	۱		۴	۲	۲۴
۱۰	Zimbabwe			۴۱	۴	۱۹
۱۱	Malawi					۱۶
۱۲	Turkey			۵		۱۱
۱۳	Mozambique		۱	۱۰		۷
۱۴	Canada					۳
۱۵	Germany			۰	۲	۲
۱۶	Zambia				۱۰	۱
۱۷	Indonesia	۱۰	۱		۰	
۱۸	Korea, Republic of		۱			
۱۹	Norway			۱		
۲۰	Singapore		۱			
۲۱	Viet Nam			۱۶		
۲۲	Uganda			۲		
جمع کل		۱,۹۶۵	۱,۶۰۷	۱,۸۱۴	۱,۶۰۸	۲,۰۲۶

<https://www.trademap.org>

طی سال‌های ۲۰۱۸ الی ۲۰۱۹ مقدار ۶۷۶۷ تن توتون کشور پاکستان توسط ۲۴ شرکت خریداری شده است که اسامی شرکت‌های مذکور و مقدار توتون خریداری شده به تفکیک در جدول (۲۱) آورده شده است.

جدول ۲۱-اسامی شرکت‌های خریدار توتون پاکستان به همراه مقادیر توتون خریداری شده در سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹

مقدار توتون (تن)	نام شرکت	مقدار توتون (تن)	نام شرکت	ردیف
۱۵/۹	Adil Trading Co.	۱۳	Philip Morris(Pak) Ltd	۱
۱۰۴	Abu Bakar & Brothers	۱۴	Pakistan Tobacco Company	۲
۶۲۱	Rameen International	۱۵	Abdul Rehman Enterprises	۳
۲	Nawaz Trading	۱۶	Shayaan Int'l	۴
۸	Hamza Enter.	۱۷	Souvenir Tobacco Company	۵
۱۱۶	Pak World Intl	۱۸	Pak Hills	۶
۸/۶	HMAG Impex	۱۹	NMI Pak Intl	۷
۴۰	Swat Tobacco	۲۰	Al-Muqtasid	۸
۲/۹	Continental Trading	۲۱	Rafay Enterprise	۹
۲۸۱	Shakeel & Sons	۲۲	Pishin Tobacco Traders	۱۰
۸۴	United Enter.	۲۳	Azan Traders	۱۱
۲/۴	Dan Zu Traders	۲۴	Morgen & Tag	۱۲

جمع کل: ۶۷۶۷/۶

اندونزی

تولید توتون در اندونزی

در سال ۲۰۱۶، در اندونزی حدود ۱۹۶ هزار تن توتون تولید شده است (شکل ۳). این محصول حدود ۰/۳ درصد تولیدات کشاورزی و ۰/۰۳ درصد درآمد کشاورزی این کشور را شامل می‌شود (وزارت کشاورزی اندونزی، ۲۰۱۰). بخش زیادی از محصول توتون اندونزی توسط کارخانجات توتون این کشور خریداری می‌شود. طبق آمار، بیش از نیم میلیون نفر توتون کار در این کشور وجود دارد که حدود ۱/۶ درصد کل تعداد زارعین و ۰/۷ درصد کل نیروی کار اندونزی را شامل می‌شود (بانک جهانی، ۲۰۱۷). هزینه کارگری تولید توتون در این کشور نسبتاً بالا است. حدود ۵۵ درصد سهام دخانیات این کشور دولتی و در اختیار شرکت VINATABA می‌باشد. شرکت BAT با ۲۷ درصد و شرکت JTI حدود ۳ درصد سهامدار هستند.

مناطق عمده کشت توتون اندونزی

۸۵ درصد تولید توتون این کشور در استان‌های جاوای مرکزی^۱ و جاوای شرقی صورت می‌گیرد. ۶ تا ۸ درصد دیگر نیز در نوسا تنگرای غربی^۲ واقع شده است.

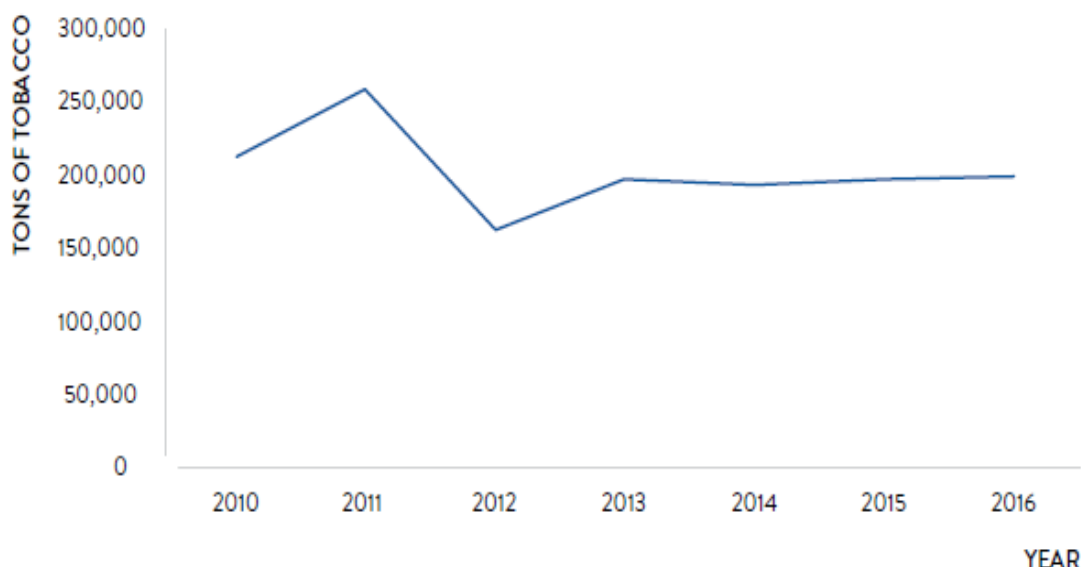
توتون گرمخانه‌ای کشت شده در بوجو نگورو^۳ واقع در جاوای شرقی از نوع توتون فیلر بوده که در سطحی حدود ۹۰۰۰ هکتار کشت می‌شود. در سال ۲۰۱۸، مقدار تولید این اراضی حدود ۱۰ هزار تن بوده که ۸ هزار تن آن از نوع توتون ویرجینیا و ۲ هزار تن مابقی، توتون محلی بوده است. توتون گرمخانه‌ای کشت شده در لومبوک^۴ واقع در غرب استان نوساتنگرای غربی بیشتر از نوع معطر به رنگ لیمویی تا نارنجی روشن می‌باشد که در سال ۲۰۱۸ تولید آن به مقدار ۳۵ هزار تن رسید. توتون لومبوک جنوبی معمولاً درجه ۱ BL^۱ بوده در حالی که توتون لومبوک مرکزی و شمالی درجه ۱ BO^۱، B^۱LF و BF^۱ می‌باشد (PT. Far East Leaf Indonesia).

توتون بارلی بیشتر در ناحیه لوماجانگ^۵، جمبر^۶ و بانئیوانگی^۷ در جاوای شرقی تولید می‌شود. وجود خال‌های سفید روی توتون‌های عمل‌آوری شده و Impact بالا مشخصه بارز توتون‌های این منطقه است. مقدار تولید بارلی در سال ۲۰۱۸ حدود ۱۹۰ هزار تن بوده است که عمدتاً به خارج از کشور صادر می‌شود

روند تولید توتون کشور اندونزی

در سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ مقدار تولید توتون اندونزی حدود ۲۵۰ هزار تن بوده که این مقدار در سال ۲۰۱۷ به حدود ۱۹۸ هزار تن کاهش یافته است. تولید توتون این کشور در ۵ سال اخیر به یک حالت ثبات رسیده است (شکل ۱۹).

-
- ۱ - Central Java
  - ۲ - West Nusa Tenggara
  - ۳ - Bojonegoro
  - ۴ - Lombok
  - ۵ - Lumajang
  - ۶ - Jember
  - ۷ - Banyuwangi

شکل ۱۹- روند تولید توتون در کشور اندونزی طی سال های ۲۰۱۰ الی ۲۰۱۶

وضعیت صادرات و واردات توتون کشور اندونزی

روند واردات و صادرات توتون در این کشور از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۲ به صورت صعودی بوده است (جدول ۲۲). در سال ۲۰۱۸، کشور اندونزی ۳۲ هزار تن توتون به کشورهای دیگر از جمله جمهوری دومینیکن، آمریکا و بلژیک صادر نموده که این مقدار سهم ۱/۶۹ درصدی ارزش صادرات توتون جهان را به خود اختصاص داده است (جدول ۲۳ و شکل ۵).

جدول ۲۲- روند ارزش صادرات و واردات توتون توسط کشور اندونزی در سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۲

سال	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۲
توتون وارداتی (دلار)	۱۱۴,۸۳۳,۶۶۰	۱۴۲,۲۰۶,۰۵۲	۳۷۸,۷۱۰,۲۵۱	۶۵۸,۹۲۱,۵۵۷
توتون صادراتی (دلار)	۷۱,۲۸۹,۳۴۹	۱۰۷,۲۸۱,۷۶۴	۱۹۵,۶۳۳,۱۳۷	۱۵۹,۵۶۴,۴۷۱

جدول ۲۳- میزان صادرات و واردات توتون کشور اندونزی از سال ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸

تجارت	سال				
	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸
مقدار صادرات (تن)	۳۵۰۱۰	۳۰۶۷۰	۲۸۰۰۰	۲۹۱۵۰	۳۲۳۱۰
مقدار واردات (تن)	۹۵۷۳۰	۷۵۳۵۰	۸۱۵۰۰	۱۱۹۵۴۰	۱۲۱۳۹۰

Source: <https://www.trademap.org>

بر اساس آمار سال ۲۰۱۸، میزان واردات توتون حدود ۱۲۱ هزار تن بوده است (جدول ۲۳). بیشترین واردات توتون این کشور از چین (۳۸۵۵۶ تن)، برزیل (۲۱۷۷۳ تن)، زیمبابوه (۱۴۵۰۲ تن) و ایالات متحده (۱۱۶۱۹ تن) می باشد (جدول ۲۶). با افزایش واردات توتون، دولت در سال ۲۰۱۷، محدودیت‌هایی را برای واردات توتون قائل شد ولی این کار با مخالفت‌هایی از طرف گروه‌های صنعتی دخانیات همراه گردید به طوری که مقدار واردات توتون در سال ۲۰۱۸ در مقایسه با سال‌های قبل افزایش یافت.

جدول ۲۴- مقدار صادرات توتون اندونزی به کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸

ردیف	کشور وارد کننده	میزان واردات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸
۱	Dominican Republic	۷۵۳	۸۹۰	۲,۴۳۲	۵,۶۱۶	۷,۲۳۷
۲	United States of America	۵,۲۷۱	۸,۰۹۶	۵,۴۷۵	۵,۲۲۴	۵,۴۲۳
۳	Belgium	۴,۳۰۸	۳,۴۵۶	۳,۴۲۴	۳,۲۵۵	۳,۷۹۳
۴	Viet Nam	۴۴۴	۹۱۳	۱,۴۶۸	۲,۱۱۵	۲,۴۶۲
۵	Netherlands	۱,۴۳۰	۱,۵۶۸	۱,۹۰۶	۱,۱۹۵	۱,۹۷۶
۶	Egypt	۱,۱۶۵	۱,۲۸۷	۳,۱۵۴	۲,۶۰۴	۱,۵۰۸
۷	Singapore	۱,۵۶۲	۱,۰۰۹	۸۵۱	۱,۳۶۶	۱,۴۴۶
۸	Sri Lanka	۱,۱۳۱	۱,۹۲۵	۱,۶۷۳	۱,۰۵۳	۱,۴۲۲
۹	Philippines	۲,۷۹۳	۳۲۶	۳۳۵	۵۱۱	۱,۱۷۰
۱۰	Russian Federation	۲۱۰	۱۶۷	۳۲۴	۴۸۱	۱,۰۸۳
۱۱	Germany	۱,۲۱۱	۸۸۵	۹۷۸	۹۰۲	۶۹۵
۱۲	Korea, Republic of	۱۹	۲۰	۳۷	۱۰۵	۶۵۰
۱۳	Italy	۲۰۱	۴۰۵	۵۲۸	۵۲۶	۵۸۷
۱۴	Nicaragua	۴۰۷	۱۹۰	۳۴۳	۳۴۶	۵۶۱
۱۵	United Arab Emirates	۴۳۸	۷۲۱	۷۸۵	۶۵۱	۳۷۱
۱۶	Tunisia	۱۰	۷۸	۵	۲۱۵	۳۵۳
۱۷	Cambodia	۳۹۶	۷۰	۴۴۶	۳۰	۳۰۹
۱۸	Malaysia	۶,۶۵۵	۵,۶۹۵	۲,۲۶۱	۵۳۳	۱۴۹
۱۹	Taipei, Chinese	۱,۵۲۲	۴۹۶	۳۰	۱۳	۱۴۲
۲۰	Hungary	۰	۸	۲۷	۱۳۱	۱۳۰
۲۱	France	۱,۰۱۴	۲۶۰	۳۲	۱۹۸	۱۲۶
۲۲	Morocco	۱۸	۱۸			۱۰۸
۲۳	Spain	۹۳	۶۵	۱۲۲	۸۵	۱۰۵
۲۴	Bulgaria	۲۰	۴۶			۷۸
۲۵	Honduras	۳۷	۵۶	۲۴	۸۳	۶۸
۲۶	Algeria				۱۰۰	۵۴
۲۷	Turkey	۳۱	۳۷	۹	۷۷	۴۹
۲۸	Haiti	۳۹				۳۸
۲۹	Bangladesh	۷۴	۴۶	۹	۱۳	۳۰
۳۰	Jordan		۱۷۸	۸	۴۵	۳۰

<https://www.trademap.org>

جدول ۲۵- میزان صادرات توتون اندونزی به کشورهای مختلف دنیا در سال ۲۰۱۸

کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)
Dominican Republic	۷,۲۳۷	United Arab Emirates	۳۷۱	Bangladesh	۳۰
United States of America	۵,۴۲۳	Tunisia	۳۵۳	Jordan	۳۰
Belgium	۳,۷۹۳	Cambodia	۳۰۹	Denmark	۲۹
Viet Nam	۲,۴۶۲	Malaysia	۱۴۹	Iran	۲۷
Netherlands	۱,۹۷۶	Taipei, Chinese	۱۴۲	China	۲۰
Egypt	۱,۵۰۸	Hungary	۱۳۰	Lithuania	۱۸
Singapore	۱,۴۴۶	France	۱۲۶	Thailand	۱۵
Sri Lanka	۱,۴۲۲	Morocco	۱۰۸	Switzerland	۱۳
Philippines	۱,۱۷۰	Spain	۱۰۵	Czech Republic	۱۲
Russian Federation	۱,۰۸۳	Bulgaria	۷۸	Malta	۱۰
Germany	۶۹۵	Honduras	۶۸	United Kingdom	۷
Korea, Republic of	۶۵۰	Algeria	۵۴	Poland	۶
Italy	۵۸۷	Turkey	۴۹	Portugal	۱
Nicaragua	۵۶۱	Haiti	۳۸	-	-

<https://www.trademap.org>

جدول ۲۶- میزان واردات توتون اندونزی از کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸

ردیف	کشور صادر کننده	میزان صادرات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۹	۲۰۱۸
۱	China	۴۶,۲۱۷	۳۸,۶۲۲	۳۹,۹۴۷	۵۶,۵۲۴	۳۸,۵۵۶
۲	Brazil	۸,۷۹۸	۶,۷۱۵	۷,۰۰۶	۱۵,۳۴۶	۲۱,۷۷۳
۳	Zimbabwe	۴,۲۳۷	۲,۷۴۹	۴,۰۰۲	۶,۴۲۵	۱۴,۵۰۲
۴	United States of America	۵,۳۲۴	۵,۴۸۷	۷,۵۳۶	۷,۴۱۵	۱۱,۶۱۹
۵	Turkey	۵,۹۹۰	۵,۳۶۳	۵,۶۷۷	۳,۳۵۲	۴,۸۴۴
۶	Philippines	۱,۱۲۴	۱,۲۶۹	۱,۰۷۹	۳,۸۳۲	۴,۷۱۱
۷	India	۴,۴۱۵	۳,۲۶۰	۳,۸۱۸	۴,۴۹۹	۴,۱۲۷
۸	Malawi	۶۶۳	۹۶۵	۱,۳۴۴	۲,۶۴۲	۲,۸۹۴
۹	Thailand	۱,۲۴۰	۴۵۶	۲,۱۴۹	۱,۸۸۵	۲,۶۷۵
۱۰	Italy	۲,۶۹۰	۱,۵۴۶	۶۹	۱,۲۳۸	۲,۱۸۱
۱۱	Greece	۱,۹۶۴	۹۱۷	۸۱۶	۶۰۶	۲,۰۵۱
۱۲	Tanzania, United Republic of	۵۸۰	۱,۲۰۰	۱,۳۵۸	۱,۷۵۴	۱,۹۷۲
۱۳	Viet Nam	۱,۶۲۲	۵۰۳	۱,۴۷۶	۴,۷۷۱	۱,۸۲۵
۱۴	Macedonia, North	۱,۱۸۲	۵۹۷	۱۸۱	۶۲۵	۱,۰۱۲
۱۵	Mozambique	۲۷۴	۷۷۷	۶۰۱	۷۴۹	۱,۰۰۲
۱۶	Pakistan	۵۷۵	۵۵	۳	۶۹۶	۹۰۷
۱۷	Argentina	۸۱۸	۴۳۹	۳۷۷	۷۲۷	۷۲۹
۱۸	Netherlands	۱۵۸	۲۱۹	۱۷۲	۴۹۴	۵۶۶
۱۹	South Africa	۲۸۹	۴۷۰	۲۴۹	۲۰۴	۴۸۲
۲۰	Croatia	۱,۱۲۳	۹۶	۵۹	۷۱۰	۳۵۶
۲۱	Myanmar	۵۳	۱۸۱	۲۳۷	۱۷۵	۳۵۳
۲۲	Bulgaria	۹۶۷	۳۵۷	۲۰۸	۸۲	۳۳۶
۲۳	Germany	۲۷	۵۸	۴۰	۲۰۶	۲۴۳
۲۴	Zambia	۵۱	۱۲	۳۲	۱,۱۲۹	۲۱۶
۲۵	France	۹	۳۸	۳۱	۱۶۳	۱۹۸
۲۶	Singapore	۲۱۹	۲۲	۱۶۴	۱۵۴	۱۷۵
۲۷	Dominican Republic	۴۵	۲۱	۳۲	۱۰۵	۱۵۰
۲۸	Sri Lanka	۲۳۰	۲۷۴	۳۱۸	۲۳۳	۱۴۹
۲۹	Cambodia	۷	۸	۹۷	۷۰	۱۰۷
۳۰	Poland	۰		۲	۰	۹۹

<https://www.trademap.org>

جدول ۲۷- میزان واردات توتون اندونزی از کشورهای مختلف دنیا در سال ۲۰۱۸

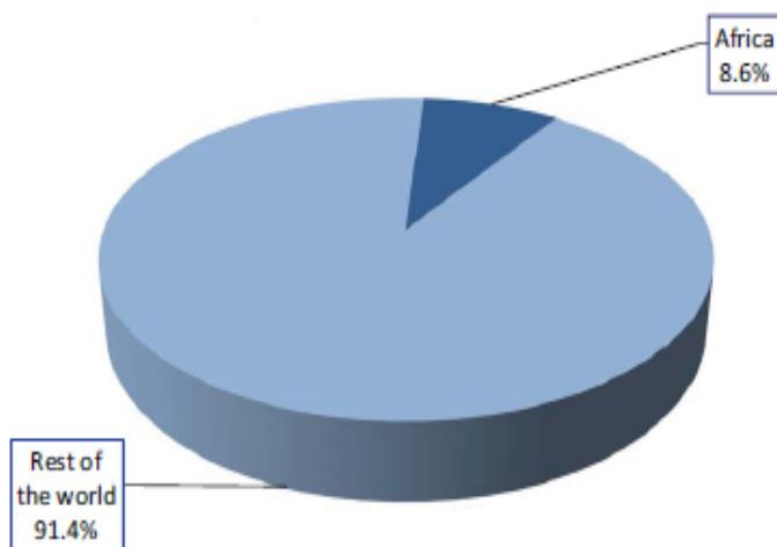
کشور صادر کننده	مقدار صادرات (تن)	کشور صادر کننده	مقدار صادرات (تن)	کشور صادر کننده	مقدار صادرات (تن)
China	۳۸,۵۵۶	South Africa	۴۸۲	Guatemala	۳۶
Brazil	۲۱,۷۷۳	Croatia	۳۵۶	Cuba	۲۹
Zimbabwe	۱۴,۵۰۲	Myanmar	۳۵۳	Hungary	۲۵
United States of America	۱۱,۶۱۹	Bulgaria	۳۳۶	Bangladesh	۲۲
Turkey	۴,۸۴۴	Germany	۲۴۳	Kenya	۲۰
Philippines	۴,۷۱۱	Zambia	۲۱۶	Mauritius	۲۰
India	۴,۱۲۷	France	۱۹۸	Taipei, Chinese	۲۰
Malawi	۲,۸۹۴	Singapore	۱۷۵	Morocco	۲۰
Thailand	۲,۶۷۵	Dominican Republic	۱۵۰	United Arab Emirates	۲۰
Italy	۲,۱۸۱	Sri Lanka	۱۴۹	Uganda	۲۰
Greece	۲,۰۵۱	Cambodia	۱۰۷	Nicaragua	۱۶
Tanzania, United Republic of	۱,۹۷۲	Poland	۹۹	Colombia	۷
Viet Nam	۱,۸۲۵	Ecuador	۹۱	Malaysia	۷
Macedonia, North	۱,۰۱۲	Honduras	۵۶	Switzerland	۴
Mozambique	۱,۰۰۲	Spain	۵۲	Jordan	۱
Pakistan	۹۰۷	Belgium	۴۱	Russian Federation	۱
Argentina	۷۲۹	Mexico	۳۹	-	-
Netherlands	۵۶۶	Paraguay	۳۷	-	-

<https://www.trademap.org>

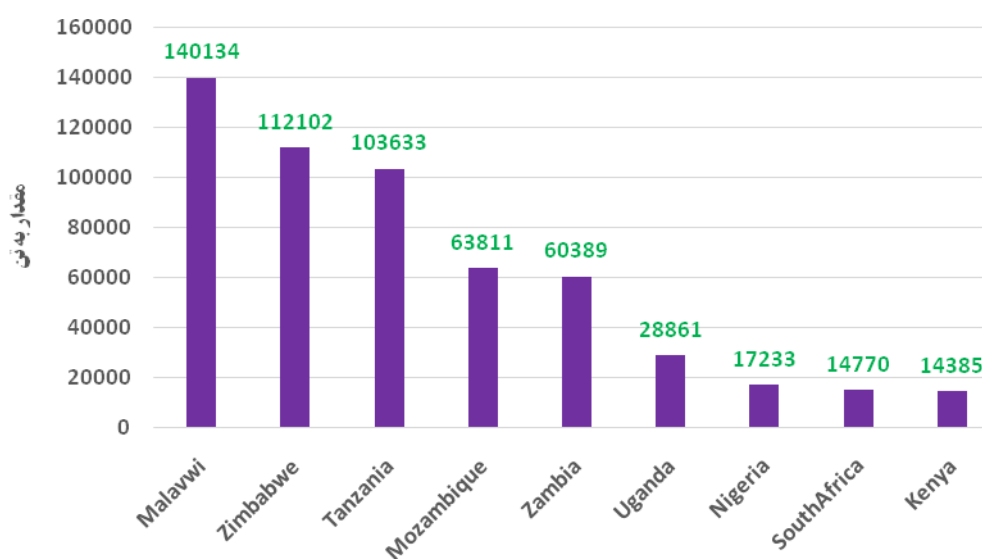
کشورهای آفریقای

قاره آفریقا حدود ۸/۶ درصد تولید توتون جهان را به خود اختصاص داده است (شکل ۲۰). کشورهایی چون مالاوی با حدود ۱۴۰ هزار تن، زیمبابوه با ۱۱۲ هزار تن و تانزانیا با حدود ۱۰۴ هزار تن از تولید کنندگان عمده توتون در این قاره هستند (شکل ۲۱).

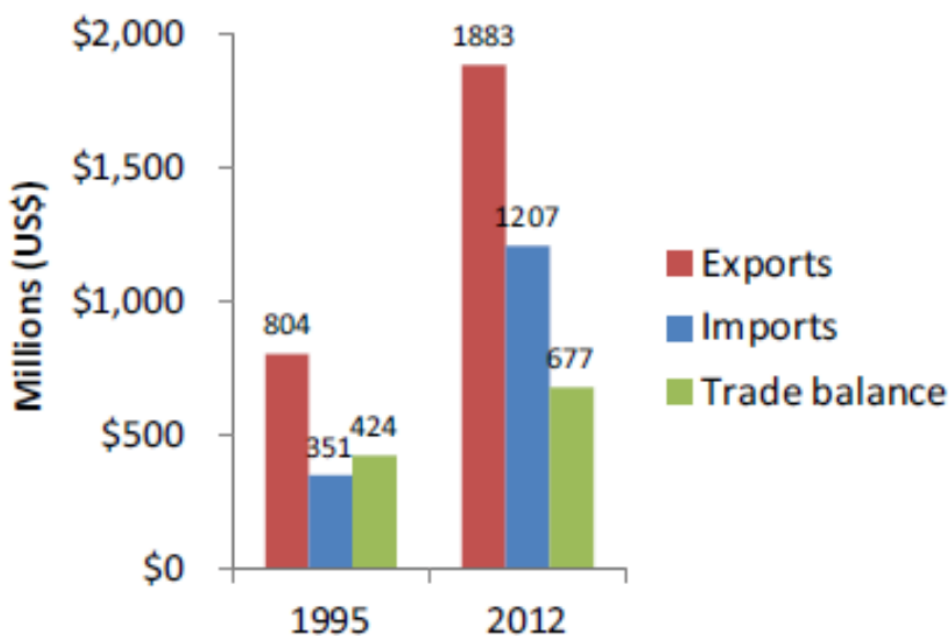

شکل ۲۰- سهم تولید توتون آفریقا از تولید جهانی توتون در سال ۲۰۱۲

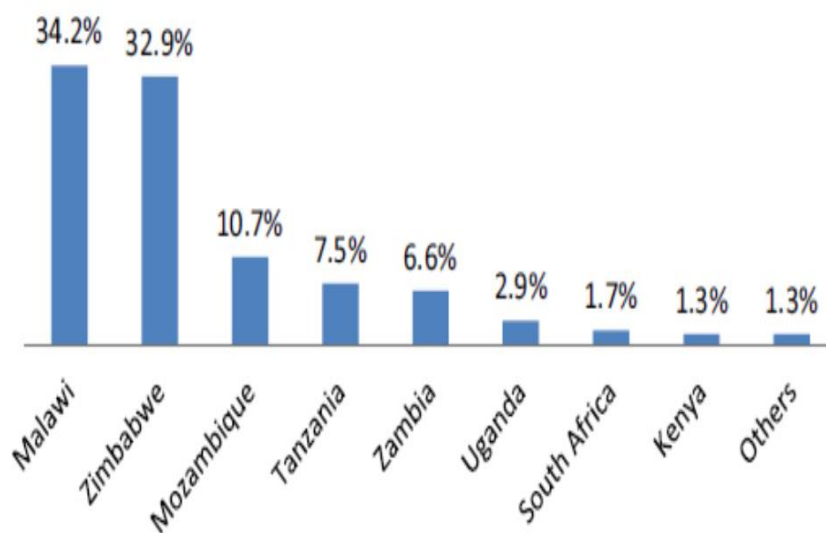

شکل ۲۱- عمده کشورهای تولید کننده توتون قاره آفریقا در سال ۲۰۱۲

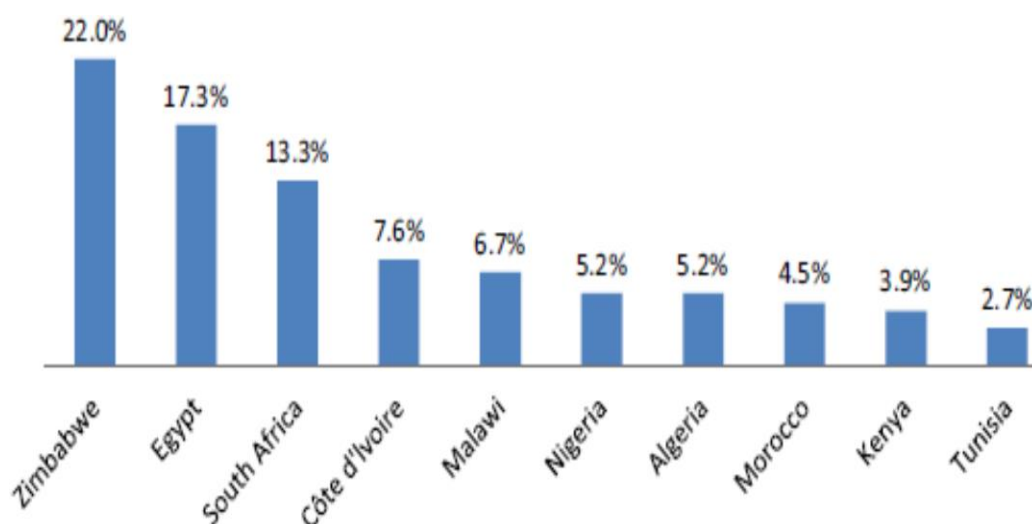
مقایسه آمار مربوط به تجارت توتون در قاره آفریقا در سال‌های ۱۹۹۵ و ۲۰۱۲ نشان می‌دهد که تجارت توتون در دهه اول قرن حاضر بیش از دو برابر شده است. ارزش صادراتی کشورهای آفریقایی در سال ۲۰۱۲ حدود ۱۸۸۳ میلیون دلار بوده (شکل ۲۲) که بالاترین سهم مربوط به کشور مالاوی، زیمبابوه و موزامبیک به ترتیب با ۳۴، ۳۳ و ۱۱ درصد است (شکل ۲۳). این در حالی است که ارزش واردات توتون این کشورها در همین سال در حدود ۱۲۰۷ میلیون دلار بوده (شکل ۲۲) که بالاترین سهم آن با ۲۲، ۱۷/۳ و ۱۳/۳ درصد مربوط به کشورهای زیمبابوه، مصر و آفریقای جنوبی می‌باشد (شکل ۲۴). با توجه به آمار مربوط به ارزش دلاری واردات و صادرات توتون در سال ۲۰۱۲ مشخص می‌گردد که در خصوص تجارت توتون تراز تجاری در قاره آفریقا مثبت می‌باشد (شکل ۲۲).

شکل ۲۲- ارزش دلاری صادرات و واردات توتون قاره آفریقا در سال ۱۹۹۵ و ۲۰۱۲

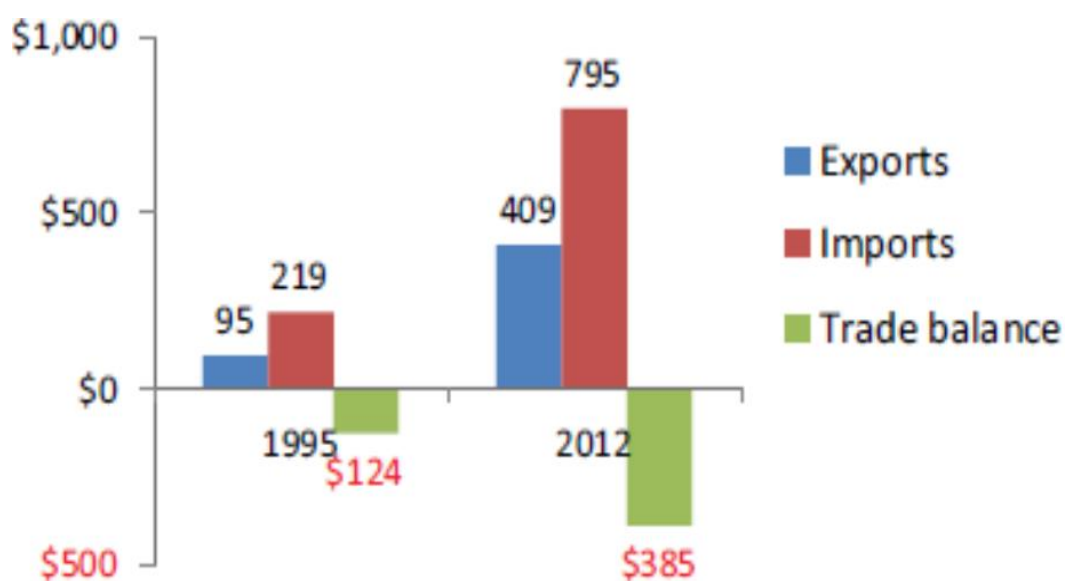

شکل ۲۳- سهم کشورهای تولید کننده توتون قاره آفریقا از ارزش صادرات توتون در سال ۲۰۱۲

شکل ۲۴- سهم کشورهای قاره آفریقا از ارزش واردات توتون در سال ۲۰۱۲

ارزش صادرات محصولات دخانی کشورهای آفریقایی در سال ۲۰۱۲ حدود ۴۰۹ میلیون دلار و ارزش واردات این محصولات در همین سال در حدود ۷۹۵ میلیون دلار بوده که نشان دهنده منفی بودن تراز تجاری مربوط به محصولات دخانی در قاره آفریقا در آن سال می‌باشد. (شکل ۲۵).

شکل ۲۵- ارزش صادرات و واردات محصولات دخانی قاره آفریقا در سال ۲۰۱۲

ملاوی

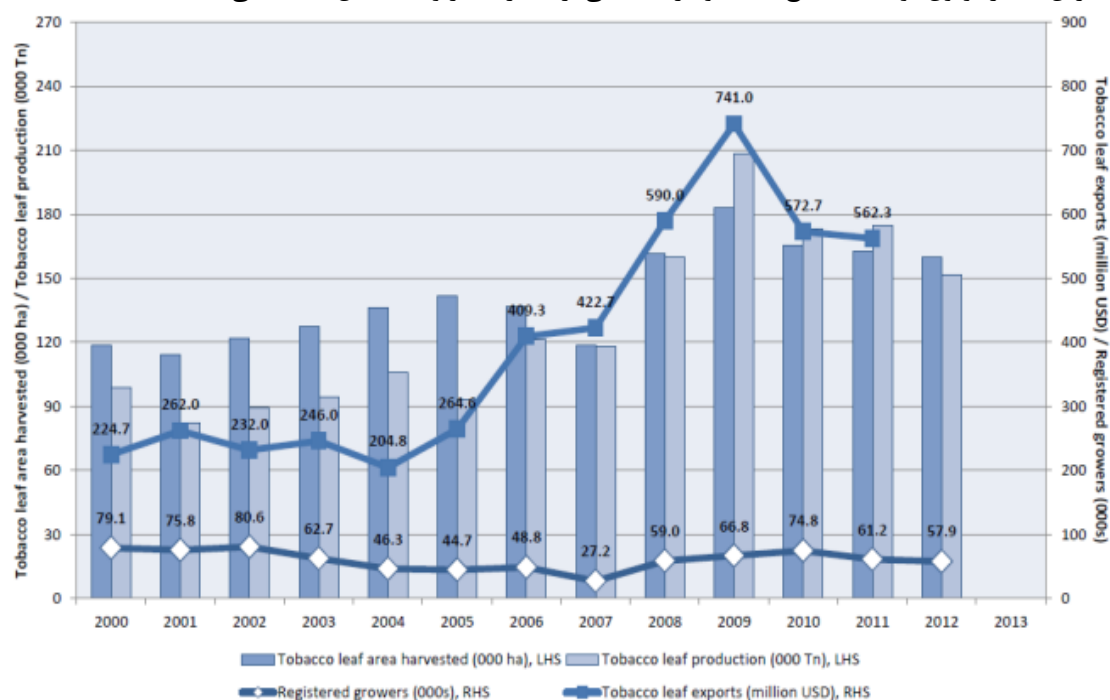

تولید توتون در مالاوی

تولید توتون بارلی در کشور مالاوی از اوایل دهه ۱۹۷۰ میلادی شروع شد. سهم توتون از کل درآمد صادراتی این کشور در سال ۲۰۰۶ حدود ۵۳ درصد بوده و در اواسط دهه ۹۰ میلادی حتی به ۶۵ درصد نیز رسیده است به طوری که زارعین محلی به آن طلای سبز می‌گویند و معتقدند که کشت توتون در این کشور بخصوص در مناطق روستایی می‌تواند فقر را در این کشور ریشه‌کن کند (Negri و Porto, ۲۰۱۶). حدود مالاوی از نظر تولید توتون در بین ۱۴ کشور برتر جهان قرار دارد و عمده توتون تولیدی آن از نوع بارلی می‌باشد. سایر ارقام توتون نیز از جمله توتون گرمخانه‌ای، توتون تیره آتش خشک، توتون آفتاب خشک و توتون شرقی در این کشور کشت می‌شوند.

روند تولید توتون کشور مالاوی

اطلاعات مربوط به سطح زیرکشت، تعداد کشاورزان توتون‌کار، مقدار توتون برداشت شده و ارزش دلاری توتون صادراتی در بازه زمانی سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۲ در شکل ۲۶ آورده شده است. از سال ۲۰۰۰ تا سال ۲۰۱۲، تولید توتون در مالاوی روند افزایشی داشته است. بر این اساس بالاترین مقدار توتون تولیدی، سطح کشت و درآمد ناشی از صادرات مربوط به سال ۲۰۰۹ می‌باشد.

Source: ILO based on FAOSTAT (leaf production), official national sources (employment, see Annex 10) and UNCOMTRADE (exports)
 Note: 'Registered Growers' in Malawi consist of 'Clubs' and 'Estates' which are each made up of a minimum of 10-15 people

شکل ۲۶- سطح کشت، میزان تولید، تعداد توتون‌کاران و صادرات توتون کشور مالاوی طی سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۲

وضعیت صادرات و واردات توتون کشور مالاوی

صادرات توتون مالاوی در سال ۲۰۱۷ معادل ۱۵۰ هزار تن بوده (جدول ۲۸) که این مقدار حدود ۵/۴ درصد کل صادرات توتون دنیا را شامل گردید. در سال ۲۰۱۸، میزان صادرات توتون مالاوی با مقداری کاهش به ۱۳۹ هزار تن رسید با این حال، سهم ارزش صادراتی توتون آن در دنیا، ۶/۱ درصد بوده است (جدول ۲۸ و شکل ۲۵). عمده کشورهای خریدار توتون مالاوی در سال ۲۰۱۸، شامل بلژیک، مصر، هلند، آلمان، لهستان، آمریکا و روسیه می‌باشند (جدول ۲۹).

جدول ۲۸- میزان صادرات و واردات توتون کشور مالاوی از سال ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸

سال	سال	سال	سال	سال	تجارت
۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴	مقدار صادرات (تن)
۱۳۹۵۳۳	۱۵۰۵۱۰	۱۵۰۱۰۰	۱۲۶۲۳۰	۲۵۶۱۰۰	
۱۳۸۵۲	۱۷۹۷۰	۱۸۳۷۰	۱۶۳۲۰	۱۷۰۰۰	مقدار واردات (تن)

Source: <https://www.trademap.org>

اطلاعات مربوط به میزان واردات توتون کشور ملاوی از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۸ در جداول ۲۸ و ۳۱ آورده شده است. دو کشور اصلی صادرکننده توتون به ملاوی در سال ۲۰۱۸، کشورهای زامبیا (۹۸۴۷ تن) و موزامبیک (۳۹۵۴ تن) می‌باشند.

جدول ۲۹- میزان صادرات توتون ملاوی به کشورهای مختلف از سال ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸

ردیف	کشور وارد کننده	میزان واردات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸
۱	Belgium	۳۴,۶۱۰	۲۷,۵۲۶	۴۴,۴۶۸	۴۹,۱۴۴	۳۲,۳۴۵
۲	Egypt	۱۶,۵۱۷	۱۵,۶۹۲	۷,۶۲۳	۱۴,۸۶۰	۱۳,۹۳۲
۳	Netherlands	۳,۷۸۰	۴,۹۶۰	۷,۳۰۶	۵,۱۷۰	۱۰,۶۷۲
۴	Germany	۱۱,۰۸۰	۱۰,۴۱۸	۱۱,۵۰۳	۱۲,۸۴۶	۱۰,۶۲۴
۵	Poland	۷,۵۲۳	۶,۳۵۸	۷,۷۰۹	۸,۳۳۳	۱۰,۰۰۹
۶	United States of America	۹,۶۱۲	۶,۵۷۹	۱۲,۰۳۹	۴,۸۸۲	۹,۳۷۱
۷	Russian Federation	۱۳,۴۳۰	۱۰,۵۲۲	۱۱,۴۶۰	۸,۷۹۱	۸,۷۰۰
۸	Ukraine	۲,۳۳۵	۵,۱۳۸	۳,۰۸۸	۴,۸۱۰	۷,۵۱۴
۹	Italy	۵۳۵	۴۱	۱,۴۱۳	۳,۸۴۷	۴,۱۶۹
۱۰	China	۷,۶۸۲	۶,۷۱۶	۷,۰۳۲	۴,۷۸۱	۳,۹۵۱
۱۱	Korea, Republic of	۳,۱۲۵	۲,۸۸۳	۶,۲۴۵	۲,۰۴۸	۲,۷۳۸
۱۲	South Africa	۲,۲۷۶	۶۵۸	۱,۲۸۲	۷۳۹	۱,۸۹۶
۱۳	United Arab Emirates	۱,۱۳۵	۱,۶۰۲	۲,۹۸۸	۱,۷۱۱	۱,۸۱۵
۱۴	Zimbabwe	۵۲۰	۲۵۳	۹۳۱	۹۵۴	۱,۷۶۷
۱۵	Indonesia	۱,۱۴۷	۱,۶۲۰	۲,۱۲۷	۲,۳۰۲	۱,۶۸۲
۱۶	Jordan	۱۴۷	۸۰۱	۱,۳۲۳	۳,۴۶۵	۱,۶۷۹
۱۷	Switzerland	۳,۸۴۹	۲,۴۰۵	۲,۲۸۴	۱,۷۱۶	۱,۴۶۱
۱۸	Armenia	۷۳۲	۸۹۱	۷۹۲	۹۵۲	۱,۴۴۵
۱۹	Dominican Republic	۱۱۴			۵۷۰	۱,۱۵۹
۲۰	Serbia	۴۵۲	۲۸۴	۳۹۶	۶۵۷	۱,۰۸۴
۲۱	Brazil	۷۴۴	۱۴۵	۲۷۸	۲۱۸	۸۳۲
۲۲	Denmark	۸۷۷	۱,۰۶۲	۱,۳۰۶	۱,۷۳۶	۸۲۴
۲۳	Tunisia	۸۳۳	۳۴۶	۶۲۹		۷۸۴
۲۴	Czech Republic	۸۸۳	۱,۵۴۳	۱,۵۱۶	۲,۷۹۲	۷۲۸
۲۵	Malaysia			۲۳۴	۳۶۷	۶۴۰
۲۶	Kazakhstan	۲۵۳	۳۶	۶۱	۲۸۵	۶۲۶
۲۷	Mauritius			۴۷۳	۳۷۶	۶۱۴
۲۸	Greece	۲,۷۸۲	۱,۵۲۹	۱,۵۳۴	۲,۴۹۶	۵۷۲
۲۹	France	۲,۹۷۲	۷۸۷	۷۳	۵۱۶	۵۳۱
۳۰	Morocco	۴۲۲	۵۵۱		۳۷۶	۵۰۹

جدول ۳۰- میزان صادرات توتون مالاوی به کشورهای مختلف دنیا در سال ۲۰۱۸

کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)
Belgium	۳۲,۳۴۵	Czech Republic	۷۲۸	Belarus	۱۱۷
Egypt	۱۳,۹۳۲	Malaysia	۶۴۰	Lao People's Democratic Republic	۱۰۰
Netherlands	۱۰,۶۷۲	Kazakhstan	۶۲۶	Afghanistan	۸۹
Germany	۱۰,۶۲۴	Mauritius	۶۱۴	Hungary	۸۹
Poland	۱۰,۰۰۹	Greece	۵۷۲	Guinea	۸۶
United States of America	۹,۳۷۱	France	۵۳۱	Bulgaria	۷۹
Russian Federation	۸,۷۰۰	Morocco	۵۰۹	Tanzania	۷۹
Ukraine	۷,۵۱۴	Sudan	۳۷۶	Pakistan	۶۹
Italy	۴,۱۶۹	Madagascar	۳۵۸	Luxembourg	۵۹
China	۳,۹۵۱	New Zealand	۳۵۸	United Kingdom	۵۳
Korea, Republic of	۲,۷۳۸	Paraguay	۳۳۷	Canada	۴۳
South Africa	۱,۸۹۶	Senegal	۳۰۲	Hong Kong, China	۴۰
United Arab Emirates	۱,۸۱۵	Algeria	۳۰۰	Singapore	۴۰
Zimbabwe	۱,۷۶۷	Lithuania	۲۹۰	Spain	۲۹
Indonesia	۱,۶۸۲	Romania	۲۶۶	Georgia	۲۰
Jordan	۱,۶۷۹	Philippines	۲۵۷	Nigeria	۱۸
Switzerland	۱,۴۶۱	Uruguay	۲۵۷	Seychelles	۱۸
Armenia	۱,۴۴۵	Cambodia	۲۱۸	Israel	۹
Dominican Republic	۱,۱۵۹	Portugal	۱۸۶	Liberia	۹
Serbia	۱,۰۸۴	Turkey	۱۷۴	Sierra Leone	۹
Brazil	۸۳۲	Mauritania	۱۵۸	Zambia	۸
Denmark	۸۲۴	Haiti	۱۳۷		
Tunisia	۷۸۴	Viet Nam	۱۳۳		

<https://www.trademap.org>

جدول ۳۱- میزان واردات توتون ملاوی از کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸

ردیف	کشور صادر کننده	میزان صادرات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸
۱	Zambia	۱۴,۱۲۴	۱۳,۲۸۹	۱۴,۱۵۷	۱۴,۴۳۵	۹,۸۴۷
۲	Mozambique	۲,۲۶۴	۱,۹۰۷	۳,۵۰۳	۳,۳۲۲	۳,۹۵۴
۳	Switzerland	۲۵۴				۳۰
۴	Zimbabwe	۳۵۸				۲۱
۵	Indonesia			۷۹	۸۱	
۶	Paraguay		۱۱۲			
۷	Philippines			۲۰		
۸	India		۶۹۵	۶۱۰		
۹	Uganda		۳۱۸			
۱۰	Tanzania				۱۳۸	
جمع کل		۱۶,۹۹۹	۱۶,۳۲۱	۱۸,۳۶۹	۱۷,۹۷۶	۱۳,۸۵۲

جدول ۳۲- مشخصات توتون خریداری شده از کشور ملاوی توسط شرکت دخانیات ایران

نوع توتون	ترکیب چین	رنگ	نیکوتین (%)	قند (%)	کلر (%)	کیفیت
بارلی	Lugs cutters	Light Brown	۱-۲	حداکثر ۱	کمتر از ۱	Fine/Good

تانانیا

تولید توتون در تانزانیا

بر اساس آمار ۲۰۱۶، کشور تانزانیا با ۱۰۲ هزار تن تولید رتبه ۹ جهان را در تولید توتون دارد (شکل ۳) که عمده آن ویرجینیا می‌باشد. توتون تیره آتش خشک نیز در این کشور کشت می‌شود.

روند تولید توتون کشور تانزانیا

تولید توتون این کشور در سال‌های ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶ به دلیل کاهش بارندگی به طور چشمگیر تنزل یافت (جدول ۳۳).

جدول ۳۳- تولید توتون در مناطق اصلی کشت توتون کشور تانزانیا از سال ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸

سال					منطقه کشت
۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴	
۵۶۶۹	۹۹۱۷	۱۶۲۱۵	۲۰۶۶۴	۳۰۰۱۷	اورامبو (Urambo)
۵۴۲۷	۱۲۰۹۹	۸۴۴۶	۱۱۹۱۰	۱۳۳۰۵	مپاندا (Mpanda)
۵۷۷۵	۸۷۰۵	۶۸۸۳	۱۱۳۱۸	۱۵۴۷۷	تابورا (Tabora)
۴۳۳۸	۸۹۸۶	۵۴۲۹	۸۶۵۷	۱۲۸۶۵	سیکونگه (Sikonge)
۳۳۵۴	۵۲۱۴	۴۳۹۹	۶۸۵۶	۷۸۸۱	کیگوما (Kigoma)
۷۰۰۴	۹۵۷۳	۶۲۱۶	۷۴۱۶	۹۷۳۴	کاهاما (Kahama)
۱۰۰۶۵	۱۵۳۹۲	۱۰۵۵۹	۱۳۶۵۹	۱۳۱۱۸	چونیا (Chunya)
-	۳۴۹	۲۰۴	۷۱۵	۹۹۵	مانیونی (Manyoni)
۶۱۵	۸۶۷	۱۴۹۹	۵۲۵۸	۳۵۰۰	مارا (Mara)
۲۳۲	۴۷۷	۵۷۴	۱۰۳۵	۱۵۵۴	ایرینگا (Iringa)
۸۰۵	۱۶۱	۵۰۷	۷۸۵	۱۵۳۷	سونگا (Songea)
۷۲۳۶	۱۴۱۱۸	-	-	-	کالیوا (Kaliua)

<http://www.tobaccoboard.go.tz/production-trend>

مناطق کشت توتون تانزانیا

مناطق کشت توتون تانزانیا شامل بخش اورامبو^۱ و سیکونگ^۲ و کاهاما^۳ واقع در استان تابورا^۴، بخش مانیونی^۵ در استان سینگیدا^۶، بخش مپاندا^۷ در استان روکوا^۸، استان کیگوما^۹، استان ایرینگا^{۱۰}، بخش چونیا^{۱۱} در استان مبیئا^{۱۲}، استان موروگورو^{۱۳} و استان مارا^{۱۴} می‌باشد که در استان مارا توتون تیره آتش خشک نیز تولید می‌شود.

- ۱ - Urambo
- ۲ - Sikonge
- ۳ - Kahama
- ۴ - Tabora
- ۵ - Manyoni
- ۶ - Singida
- ۷ - Mpanda
- ۸ - Rukwa
- ۹ - Kigoma
- ۱۰ - Iringa
- ۱۱ - Chunya
- ۱۲ - Mbeya
- ۱۳ - Morogoro
- ۱۴ - Mara

شکل ۲۷- نقشه جغرافیایی کشور تانزانیا
(مناطق توتون کاری در نقشه با علامت ستاره نشان داده شده‌اند)

وضعیت صادرات و واردات توتون کشور تانزانیا

میزان صادرات توتون تانزانیا طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۸ نوسان نسبتاً زیادی داشته به طوری که بیشترین مقدار آن مربوط به سال ۲۰۱۴ با حدود ۷۶ هزار تن و کمترین آن مربوط به سال ۲۰۱۷ با حدود ۴۸ هزار تن می‌باشد (جدول ۳۴). در سال ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸، سهم ارزش صادرات توتون این کشور در دنیا به ترتیب ۳ و ۲/۹۳ درصد بوده است (شکل ۵). عمده توتون تولیدی تانزانیا به کشورهای بلژیک، کره جنوبی، لهستان، آلمان، روسیه، فرانسه و پرتغال صادر می‌شود (جدول ۳۵).

جدول ۳۴- میزان صادرات و واردات توتون کشور تانزانیا از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۸

سال					تجارت
۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴	
۷۳۱۰۰	۴۸۲۸۰	۷۴۳۴۰	۶۵۶۸۰	۷۶۵۲۰	مقدار صادرات (تن)
۲۹۵۰	۱۰۵۶	۲۴۰۰	۴۱۱۰	۴۴۰۰	مقدار واردات (تن)

Source: <https://www.trademap.org>

میزان واردات توتون این کشور نسبتاً کم و طی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸ بین ۲۹۵۰ تا ۴۴۰۰ تن در نوسان بوده است. این کشور نیاز توتونی خود را عمدتاً از کشور اوگاندا وارد می‌نماید. هر چند کشورهایی چون هند، زیمبابوه، سوئیس، برزیل و بلژیک نیز تامین کننده بخشی از توتون‌های مورد نیاز تانزانیا هستند (جدول ۳۷).

جدول ۳۵- میزان صادرات توتون تانزانیا به کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸

ردیف	کشور وارد کننده	میزان واردات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸
۱	Belgium	۳۵,۲۳۶	۳۴,۱۳۱	۴۲,۲۲۶	۲۳,۷۳۵	۳۵,۰۸۵
۲	Korea, Republic of	۴,۳۸۳	۲,۶۱۹	۶,۹۵۶	۴,۸۷۸	۶,۶۵۸
۳	Poland	۲,۲۰۵	۵,۳۸۱	۲,۳۵۳	۲,۱۷۶	۴,۵۸۳
۴	Germany	۷,۶۹۰	۵,۳۹۰	۴,۵۰۶	۲,۰۲۱	۴,۰۵۵
۵	Russian Federation	۲,۴۰۰	۹۸۷	۱,۳۹۱	۱,۲۲۶	۲,۸۳۵
۶	France	۴,۹۹۳	۳,۲۶۷	۳,۳۵۲	۱,۹۱۰	۲,۷۸۲
۷	China		۱,۹۸۴	۱,۴۸۵	۱,۴۸۵	۲,۲۴۷
۸	Philippines	۴۰	۳۹۰			۱,۵۴۶
۹	Jordan			۵۹		۱,۲۸۲
۱۰	United Arab Emirates	۹	۱۹۸	۱,۰۴۸	۱,۱۱۴	۱,۲۵۲
۱۱	Indonesia	۲۱۸	۱,۲۶۷	۹۶۱	۱,۵۲۷	۱,۲۵۱
۱۲	Zimbabwe				۹۱۹	۱,۱۲۹
۱۳	Portugal	۲,۸۷۰	۱,۸۸۶	۱,۲۷۵	۱,۳۵۵	۷۵۲
۱۴	New Zealand	۸۳۲	۴۵۳	۷۳۷	۵۳۰	۶۱۱
۱۵	Paraguay	۲۲۲	۴۵۱	۵۷۴		۵۷۴
۱۶	Canada	۱۹۸	۳۲۲	۱۸		۵۳۵
۱۷	Georgia	۲۹	۸۸		۲۱۸	۵۳۵
۱۸	Switzerland	۲			۰	۵۰۲
۱۹	South Africa	۴۲۶	۳۰۳	۱۳	۴	۴۹۵
۲۰	Kenya	۷۹			۲,۳۹۸	۳۹۸
۲۱	Bulgaria		۴۳۶	۹۹	۵۷۴	۳۷۲
۲۲	Egypt	۱۹۸	۱۳۹	۱۴	۱۸۳	۳۵۵
۲۳	Ukraine		۴۵۲	۳۱۸	۳۱۶	۳۵۰
۲۴	Madagascar		۵۹	۲۱۱	۳۸۴	۳۴۸
۲۵	Angola			۱۷۸		۳۳۷
۲۶	USA	۶۷۸	۱۹۸	۲۰	۱۵۴	۲۹۰
۲۷	Nigeria	۱۱۵			۰	۲۵۷
۲۸	Denmark	۱۵۸	۱۳۹	۲۶۵	۷۹	۲۳۸
۲۹	Turkey		۷۹		۱۳۷	۲۱۷
۳۰	Singapore					۱۹۸

<https://www.trademap.org>

جدول ۳۶- میزان صادرات توتون تانزانیا به کشورهای مختلف دنیا در سال ۲۰۱۸

کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)
Belgium	۳۵,۰۸۵	Paraguay	۵۷۴	Turkey	۲۱۷
Korea, Republic of	۶,۶۵۸	Canada	۵۳۵	Singapore	۱۹۸
Poland	۴,۵۸۳	Georgia	۵۳۵	Algeria	۱۷۸
Germany	۴,۰۵۵	Switzerland	۵۰۲	Viet Nam	۱۵۸
Russian Federation	۲,۸۳۵	South Africa	۴۹۵	Eswatini	۱۴۵
France	۲,۷۸۲	Kenya	۳۹۸	Lithuania	۱۱۹
China	۲,۲۴۷	Bulgaria	۳۷۲	Italy	۹۹
Philippines	۱,۵۴۶	Egypt	۳۵۵	Senegal	۹۱
Jordan	۱,۲۸۲	Ukraine	۳۵۰	Serbia	۸۹
United Arab Emirates	۱,۲۵۲	Madagascar	۳۴۸	Greece	۷۹
Indonesia	۱,۲۵۱	Angola	۳۳۷	Netherlands	۴۰
Zimbabwe	۱,۱۲۹	United States of America	۲۹۰	Uganda	۳۶
Portugal	۷۵۲	Nigeria	۲۵۷		
New Zealand	۶۱۱	Denmark	۲۳۸		

<https://www.trademap.org>

جدول ۳۷- میزان واردات توتون تانزانیا از کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸

ردیف	کشور صادر کننده	میزان صادرات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸
۱	Uganda	۳,۸۵۴	۳,۰۷۱	۱,۲۵۷	۷۳	۲,۱۵۳
۲	India	۷	۳۶۴	۱۲۵	۳۸۹	۲۶۲
۳	Brazil	۶۳	۱۵۶	۱۱۱	۲	۱۱۷
۴	Malawi	۷				۷۹
۵	Zimbabwe	۱۶	۳۳۷	۶۹		۷۷
۶	Indonesia	۴۲			۹۴	۶۴
۷	Serbia					۶۴
۸	Thailand			۵		۴۳
۹	United States of America	۰	۰	۰	۰	۳۵
۱۰	China	۰	۱۴۸			۳۰
۱۱	Philippines				۱۳	۲۳
۱۲	Germany	۱۱	۴	۱۰		۶
۱۳	Bulgaria					۰
۱۴	Belgium	۱۶۷	۰	۰	۲۸۰	
۱۵	Italy	۷			۷۲	
۱۶	Kenya	۰				
۱۷	Poland	۲۳	۵			
۱۸	South Africa		۱	۲۸۵		
۱۹	Switzerland	۱۷۵	۶		۸۹	
۲۰	United Arab Emirates	۱	۰	۰		
۲۱	Turkey				۴	
۲۲	United Kingdom	۰	۰			
۲۳	Tanzania, United Republic of			۱۰۳		
۲۴	Zambia	۲۸	۲۰	۴۲	۴۰	
جمع کل		۴,۴۰۱	۴,۱۱۲	۲,۰۰۷	۱,۰۵۶	۲,۹۵۳

زیمبابوہ

تولید توتون در زیمبابوه

کشور زیمبابوه با تولید ۱۸۹ هزار تن توتون جزو ۱۰ کشور برتر جهان در تولید توتون می‌باشد. عمده کشت توتون تولیدی این کشور توتون گرمخانه‌ای می‌باشد.

روند تولید توتون کشور زیمبابوه در ده سال اخیر

تولید توتون در زیمبابوه طی سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۹ در مجموع روندی صعودی داشته و طی همین دوره زمانی تعداد توتون‌کاران این کشور از حدود ۲۰ هزار به ۱۸۰ هزار نفر، سطح کشت توتون از ۴۵ هزار هکتار به ۱۴۵ هزار هکتار و میزان تولید توتون از حدود ۵۸ هزار تن به میزان ۲۴۰ هزار تن افزایش یافته است. (جدول ۳۸).

جدول ۳۸- روند تولید توتون در کشور زیمبابوه از سال ۲۰۰۹ تا سال ۲۰۱۹

سال	تعداد توتون‌کاران	سطح کشت (هکتار)	مقدار تولید (تن)
۲۰۰۹	۲۰ ۰۰۰	۴۵ ۰۰۰	۵۷ ۷۲۳
۲۰۱۰	۵۱ ۰۰۰	۶۷ ۰۰۰	۱۲۳ ۴۵۹
۲۰۱۱	۵۸ ۰۰۰	۷۰ ۰۰۰	۱۳۲ ۴۳۵
۲۰۱۲	۶۷ ۰۰۰	۷۵ ۰۰۰	۱۴۴ ۵۲۶
۲۰۱۳	۷۸ ۰۰۰	۸۸ ۶۲۷	۱۶۶ ۵۷۲
۲۰۱۴	۸۷ ۰۰۰	۱۲۰ ۰۰۰	۲۱۶ ۱۹۷
۲۰۱۵	۸۷ ۰۰۰	۱۰۹ ۰۰۰	۱۹۸ ۹۰۰
۲۰۱۶	۷۵ ۰۰۰	۹۵ ۰۰۰	۲۰۰ ۳۰۰
۲۰۱۷	۹۸ ۹۰۰	۱۰۸ ۰۰۰	۱۸۹ ۰۰۰
۲۰۱۸	۱۴۵ ۶۳۰	۱۲۵ ۰۰۰	۲۵۳ ۰۰۰
۲۰۱۹*	۱۸۰ ۰۰۰	۱۴۵ ۰۰۰	۲۴۰ ۰۰۰

* داده‌های سال ۲۰۱۹ برآورد شده است.

وضعیت صادرات توتون کشور زیمبابوه

کشور زیمبابوه از لحاظ میزان صادرات توتون در رتبه سوم جهان قرار دارد (شکل ۴). میزان صادرات توتون کشور زیمبابوه طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ روند افزایشی داشته است. بر این اساس میزان صادرات توتون این کشور در سال ۲۰۱۵ حدود ۱۴۸ هزار، سال ۲۰۱۶ حدود ۱۵۵ هزار، سال ۲۰۱۷ حدود ۱۵۷ هزار، در سال ۲۰۱۸ حدود ۱۷۱ هزار تن و در سال ۲۰۱۹ حدود ۱۷۳ هزار تن بوده است (جدول ۳۹). عمده کشورهای وارد کننده توتون از زیمبابوه شامل آفریقای جنوبی، موزامبیک و چین می‌باشند (جدول ۴۰).

جدول ۳۹- میزان صادرات و واردات توتون کشور زیمبابوه از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

تجارت	سال					
	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴
مقدار صادرات (تن)	۱۷۳۵۵۹	۱۷۱۲۸۰	۱۵۷۳۴۰	۱۵۵۲۰۰	۱۴۸۲۶۰	۱۴۱۵۶۰
مقدار واردات (تن)	۳۲۳۴	۸۰۰۰	۵۲۷۱	۳۴۴۲	۱۷۲۰	۱۵۴۴۰

Source: <https://www.trademap.org>

میزان واردات توتون کشور زیمبابوه طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ متغیر بوده به طوری که در سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۷ به شدت کاهش ولی در سال ۲۰۱۸ افزایش و در سال ۲۰۱۹ به شدت کاهش یافته است (جدول ۳۹). عمده واردات توتون زیمبابوه از کشورهای زامبیا و مالاوی صورت می‌گیرد (جدول ۴۱).

جدول ۴۰- میزان صادرات توتون زیمبابوه به کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور وارد کننده	میزان واردات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	South Africa	۱۳۳,۷۶۵	۱۴۱,۸۱۰	۱۴۰,۱۸۲	۱۴۰,۶۳۰	۱۴۷,۶۸۶
۲	Mozambique	۱۳,۱۷۹	۱۲,۲۸۱	۱۵,۴۸۸	۲۲,۲۷۵	۲۴,۴۱۷
۳	Zambia	۶۳۳	۷۰۳	۱,۱۰۶	۶۰۷	۴۴۳
۴	China	۳۹۶		۱۹۸	۴,۸۲۵	۳۵۲
۵	Special categories					۳۲۳
۶	Botswana	۲۴۶	۱۳۴	۱۰۱	۷۱	۱۵۳
۷	United States of America		۰	۱	۵۹	۱۰۰
۸	Denmark					۴۰
۹	Indonesia	۲۰			۱۷۹	۲۲
۱۰	Barbados					۷
۱۱	Lao People's Democratic Republic					۴
۱۲	Taipei, Chinese					۴
۱۳	Philippines			۱		۳
۱۴	Germany	۱	۱	۱	۱	۱
۱۵	United Arab Emirates		۵۵		۱۰۰	۱
۱۶	Malawi	۰	۱	۰	۰	۰
۱۷	Tanzania, United Republic of	۲۰		۰		۰
۱۸	Area Nes			۱۵۵	۱,۸۹۰	
۱۹	Belgium			۱	۳۸۸	
۲۰	France			۱۱		
۲۱	Kenya			۱۱	۰	
۲۲	Morocco			۴۰		
۲۳	Netherlands	۰			۲	
۲۴	Russian Federation				۵۹	
۲۵	Saudi Arabia			۳۸		
۲۶	India	۶				
۲۷	Viet Nam	۰		۲	۹۶	
۲۸	Spain	۱	۵			
۲۹	Sudan				۹۹	
۳۰	Tunisia		۲۰۰			
جمع کل		۱۴۸,۲۶۸	۱۵۵,۱۹۱	۱۵۷,۳۳۷	۱۷۱,۲۸۱	۱۷۳,۵۵۹

جدول ۴۱- میزان واردات توتون زیمبابوه از کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور صادر کننده	میزان صادرات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	Area Nes					۱,۴۱۵
۲	Malawi	۲۵۳	۱,۱۶۸	۱,۰۷۷	۱,۹۴۳	۹۸۵
۳	Tanzania, United Republic of			۹۱۸		۴۳۶
۴	Mozambique	۵۸۷	۳۶	۵۶۱		۳۲۲
۵	South Africa	۱۰۷	۹۸۶	۱۰۴	۲۰	۳۸
۶	Zambia	۴۰	۸۴۶	۱,۳۶۳	۵,۴۹۵	۲۰
۷	Kenya			۹۹	۳۹۳	۱۹
۸	China	۴۰		۹۹	۰	۰
۹	Indonesia	۲۰			۰	۰
۱۰	Germany			۵۹	۵۹	
۱۱	Hong Kong, China	۱۱۹				
۱۲	Netherlands	۷۹				
۱۳	Philippines			۲۳۸		
۱۴	India	۴۱۶	۳۷۰	۱۴۶	۸۹	
۱۵	Viet Nam	۴۱		۰		
۱۶	United Kingdom	۲۰	۳۵	۵۲		
۱۷	United States of America		۰	۵۵۴		
جمع کل		۱,۷۲۰	۳,۴۴۲	۵,۲۷۱	۷,۹۹۹	۳,۲۳۴

<https://www.trademap.org>

آمار مربوط به میزان صادرات، ارزش دلاری و قیمت توتون گرمخانه‌ای کشور زیمبابوه طی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۷ در جدول ۴۲ آورده شده است.

جدول ۴۲- میزان ارزش صادرات توتون گرمخانه‌ای کشور زیمبابوه از سال ۲۰۱۴ تا سال ۲۰۱۷

سال	مقدار تولید (تن)	ارزش (دلار آمریکا)	قیمت (دلار آمریکا)
۲۰۱۴	۱۳۵۰۰۰	۷۷۰ ۸۵۰ ۰۰۰	۵/۷۱
۲۰۱۵	۱۵۰ ۰۰۰	۸۴۰ ۰۰۰ ۰۰۰	۵/۶۰
۲۰۱۶	۱۶۵ ۰۰۰	۹۳۰ ۰۰۰ ۰۰۰	۵/۶۴
۲۰۱۷	۱۷۴ ۰۰	۸۶۳ ۶۵۳ ۰۰۰	۴/۹۶

شرکت دخانیات ایران نیز یکی از خریداران توتون‌های زیمبابوه می‌باشد که هر ساله در چارچوب برنامه تولید و فروش مقادیری از با کیفیت‌ترین توتون‌های زیمبابوه‌ای را خریداری و مصرف می‌کند (جدول ۴۳).

طی ۱۵ سال اخیر در برخی سال‌ها به دلیل حجم کم توتون‌های تولیدی زیمبابوه شرکت دخانیات به جای توتون‌های زیمبابوه‌ای به ویژه در پوزیسیون‌های ۶ و ۷ از توتون‌های سایر کشورهای آفریقایی چون زامبیا و تانزانیا خریداری نموده که نسبتاً کیفیت قابل قبولی داشته‌اند.

جدول ۴۳- مشخصات توتون خریداری شده از کشور زیمبابوه توسط شرکت دخانیات ایران

نوع توتون	ترکیب چین	رنگ	نیکوتین (%)	قند (%)	کلر (%)	کیفیت
ویرجینیا	Cutters Lugs	Orange	۲-۲/۵	۱۴-۲۰	کمتر از ۱	Fine
ویرجینیا	Lugs	Light Orange	۱/۷-۲/۲	۱۴-۱۸	کمتر از ۱	Choice
ویرجینیا	Leaf cutters	Orange To Deep Orange	۳-۳/۸	۱۲-۱۸	کمتر از ۱	Fine

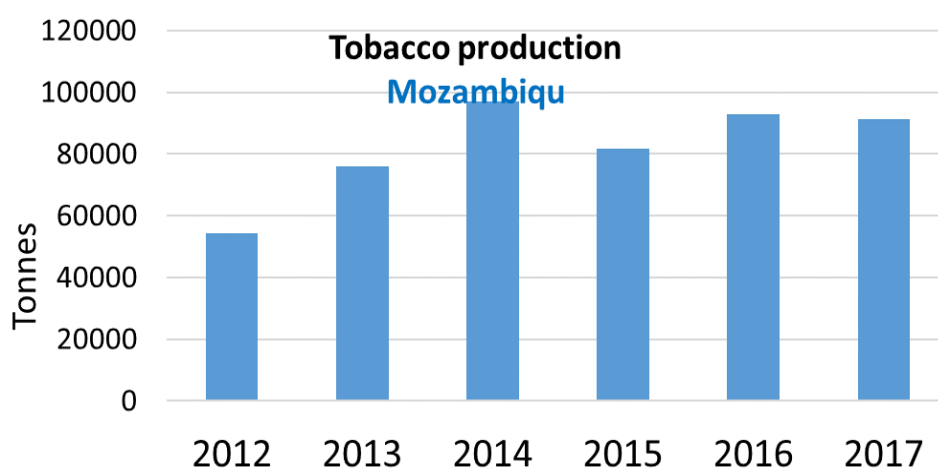

تولید توتون در موزامبیک

بر اساس آمار سال ۲۰۱۷، تولید توتون کشور موزامبیک ۹۰ هزار تن بوده و عمده توتون مورد کشت آن توتون گرمخانه‌ای می‌باشد.

روند تولید توتون کشور موزامبیک در ده سال اخیر

تولید توتون در موزامبیک طی سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۷ روند افزایشی داشته به طوری که میزان تولید توتون این کشور از حدود ۵۸ هزار تن در سال ۲۰۱۲ به میزان ۹۰ هزار تن در سال ۲۰۱۷ افزایش یافته است (شکل ۲۸).

شکل ۲۸- روند تولید توتون در کشور موزامبیک از سال ۲۰۱۷ تا ۲۰۱۲

وضعیت صادرات توتون کشور موزامبیک

صادرات توتون موزامبیک طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ روند تقریباً ثابتی داشته است. بر این اساس، میزان صادرات توتون این کشور در سال‌های ۲۰۱۵، ۲۰۱۶، ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ به ترتیب ۶۶،۵۳، ۷۲ و ۶۴ هزار تن بوده و در سال ۲۰۱۹ به حدود ۱۴۱ هزار تن رسیده است (جدول ۴۴). این کشور معادل ۲/۷ درصد از کل صادرات توتون دنیا را به خود اختصاص داده است (شکل ۵). مهمترین خریداران توتون از موزامبیک کشورهایی چون بلژیک، ملاوی، ترکیه و لهستان می‌باشند (جدول ۴۵).

جدول ۴۴- میزان صادرات و واردات توتون کشور موزامبیک از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

سال						تجارت
۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴	
۱۴۱۲۰۵	۶۴۴۳۴	۷۱۹۸۶	۵۲۷۸۶	۶۶۳۹۵	۵۸۶۱۰	مقدار صادرات (تن)
۱۷۵۹	۱۲۱۴	۱۱۹۹	۱۳۰۵	۱۷۸۵	۲۶۵۸	مقدار واردات (تن)

Source: <https://www.trademap.org>

میزان واردات توتون کشور موزامبیک طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ روند کاهشی داشته به طوری که واردات توتون این کشور در سال ۲۰۱۴ به مقدار ۲۶۵۸ تن بوده و در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ به ترتیب به ۱۳۳۷ و ۱۲۱۴ تن کاهش یافته است (جدول ۴۴). بخش عمده واردات توتون موزامبیک از کشورهای آفریقای جنوبی، پاکستان و زیمبابوه صورت می‌گیرد (جدول ۴۷).

جدول ۴۵- میزان صادرات توتون موزامبیک به کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور وارد کننده	میزان واردات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	Belgium	۱۸,۷۰۳	۹,۱۲۰	۲۴,۸۱۸	۱۹,۹۸۳	۱۰,۰۲۸۸
۲	Turkey	۴,۶۴۰	۶,۴۰۳	۵,۰۸۸	۸,۸۳۴	۴,۹۰۱
۳	Poland	۵,۲۴۰	۴,۰۸۰	۲,۷۴۹	۶,۲۰۲	۴,۷۹۷
۴	Germany	۳,۲۱۷	۱,۶۷۰	۸۷۰	۳,۹۴۴	۴,۷۹۴
۵	Netherlands	۶,۱۱۱	۳,۷۸۲	۲,۲۵۰	۲,۳۱۴	۲,۶۸۴
۶	Mexico	۱,۲۲۱	۹۲۹	۱,۰۸۱	۱,۷۰۸	۲,۴۰۴
۷	Canada	۷۹	۱۵۲	۳۷۹	۸۳۸	۲,۳۰۶
۸	Russian Federation	۵,۸۰۶	۲,۱۶۰	۱,۷۷۰	۱,۴۹۳	۲,۲۳۱
۹	Serbia	۱,۶۶۰	۲,۱۹۰	۲,۳۰۰	۳,۴۷۶	۲,۰۸۳
۱۰	Malawi	۱,۹۱۳	۲,۷۲۰	۶,۷۲۹	۶,۶۳۸	۱,۷۰۴
۱۱	Korea, Republic of	۱۱۲	۱۲۰	۵۶۰	۱۹۰	۱,۶۴۳
۱۲	Ukraine	۱,۱۲۸	۵,۳۵۰	۶۹۸	۶۹۰	۱,۲۰۷
۱۳	Madagascar				۱۲۸	۱,۱۲۶
۱۴	Brazil	۳۳۹	۷۰۸	۲۴۹	۳۶۹	۱,۰۲۸
۱۵	Portugal	۸۳۶	۳۰	۶۳۰	۷۸۷	۱,۰۲۰
۱۶	Croatia		۱۸۹	۴۰۰	۳,۷۱۹	۹۹۱
۱۷	Zimbabwe	۷۹	۲۱	۵,۷۲۰		۶۵۱
۱۸	Hungary	۱۲۹	۱۰۱	۴۴۶	۸۶	۵۷۹
۱۹	Romania	۲,۹۱۰	۱,۵۵۹	۴۹۶	۴۴۰	۵۳۰
۲۰	Lithuania	۳,۲۳۹	۱,۲۱۶	۱,۰۱۰	۱۴۴	۵۲۱
۲۱	United Kingdom	۱,۱۹۳	۷۳۴	۱,۰۱۸	۳۹۳	۴۵۹
۲۲	South Africa	۳۷۰	۴,۲۲۰	۴,۷۱۳	۹۸	۴۴۹
۲۳	United States of America	۱۷	۱۱	۳۰	۱۹	۳۳۰
۲۴	Tunisia		۳۰۱	۱۲۰	۱۳	۳۰۴
۲۵	Czech Republic	۴۹	۴	۳۵۴	۵۲۳	۲۹۴
۲۶	Indonesia	۳۱۱	۱۳۱	۲۲۳	۹۳	۲۷۱
۲۷	Kazakhstan			۲	۱۸۹	۲۵۲
۲۸	Eswatini		۲۸۶	۱۱	۱۴۷	۲۳۲
۲۹	Argentina	۲,۰۶۶	۱,۵۳۸	۹		۲۰۴
۳۰	Dominican Republic	۴۴	۴۰			۱۷۴

<https://www.trademap.org>

جدول ۴۶- میزان صادرات توتون موزامبیک به کشورهای مختلف دنیا در سال ۲۰۱۹

کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)
Belgium	۱۰۰,۲۸۸	Croatia	۹۹۱	Pakistan	۱۲۷
Turkey	۴,۹۰۱	Zimbabwe	۶۵۱	South Sudan	۱۱۷
Poland	۴,۷۹۷	Hungary	۵۷۹	Singapore	۹۴
Germany	۴,۷۹۴	Romania	۵۳۵	Luxembourg	۵۳
Netherlands	۲,۶۸۴	Lithuania	۵۲۱	Denmark	۵۲
Mexico	۲,۴۰۴	United Kingdom	۴۵۹	Malaysia	۴۹
Canada	۲,۳۰۶	South Africa	۴۴۹	Chile	۴۴
Russian Federation	۲,۲۳۱	United States of America	۳۳۰	Greece	۴۴
Serbia	۲,۰۸۳	Tunisia	۳۰۴	Mauritania	۴۲
Malawi	۱,۷۰۴	Czech Republic	۲۹۴	Senegal	۳۲
Korea, Republic of	۱,۶۴۳	Indonesia	۲۷۱	Jordan	۲۷
Ukraine	۱,۲۰۷	Kazakhstan	۲۵۲	India	۲۳
Madagascar	۱,۱۲۶	Eswatini	۲۳۲	Italy	۲۰
Brazil	۱,۰۲۸	Argentina	۲۰۴	Nigeria	۱۹
Portugal	۱,۰۲۵	Dominican Republic	۱۷۴		

<https://www.trademap.org>

جدول ۴۷- میزان واردات توتون موزامبیک از کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور صادر کننده	میزان صادرات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	South Africa	۱,۶۰۸	۱,۲۱۲	۱,۱۹۹	۱,۰۸۱	۱,۳۲۲
۲	Zimbabwe	۰	۳۷	۱۰۴	۵۸	۳۲۶
۳	United Arab Emirates	۷۶	۵۴	۰	۰	۱۱۰
۴	India	۰	۰	۲	۱	۱
۷	Egypt	۰	۲	۰		۰
۱۱	Malawi	۱۰۰				
۱۳	Pakistan		۰		۷۳	
۱۴	Russian Federation		۱			
۱۶	Switzerland		۲	۵	۰	
جمع کل		۱,۷۸۵	۱,۳۰۵	۱,۳۰۷	۱,۲۱۴	۱,۷۵۹

<https://www.trademap.org>

زامبيا

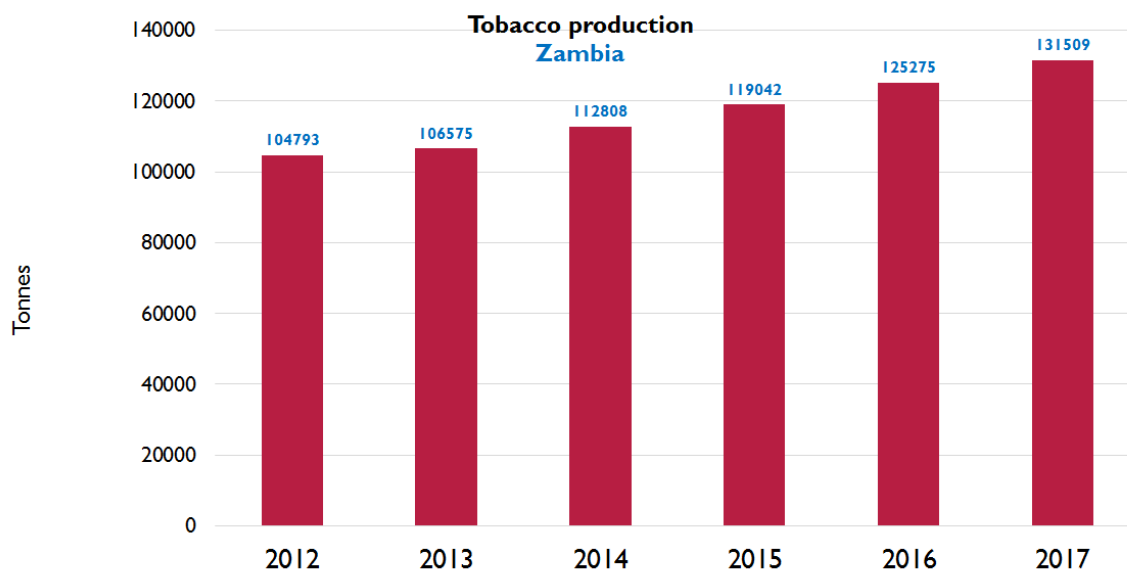

تولید توتون در زامبیا

طبق آمار سال ۲۰۱۷، تولید توتون کشور زامبیا حدود ۱۳۱ هزار تن توتون بوده است (شکل ۲۹). عمده توتون مورد کشت آن توتون گرمخانه‌ای می‌باشد.

روند تولید توتون کشور زامبیا

بر اساس آمار، تولید توتون در زامبیا طی سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۷ روند افزایشی داشته به طوری که میزان تولید توتون این کشور از حدود ۱۰۵ هزار تن در سال ۲۰۱۲ به میزان ۱۳۱ هزار تن در سال ۲۰۱۷ رسیده است (شکل ۲۹).

شکل ۲۹- روند تولید توتون در کشور زامبیا از سال ۲۰۱۲ تا سال ۲۰۱۷

وضعیت صادرات توتون کشور زامبیا

صادرات توتون زامبیا در چند سال گذشته تقریباً روند ثابتی داشته ولی مقدار آن در سال ۲۰۱۹ به ۱۲۷ هزار تن کاهش یافته است (جدول ۴۴). مهم‌ترین خریداران توتون زامبیا کشورهایی همچون مالووی، زیمبابوه، چین و آلمان می‌باشند (جدول ۴۸).

جدول ۴۸- میزان صادرات و واردات توتون کشور زامبیا از سال ۲۰۱۴ تا سال ۲۰۱۹

سال						تجارت
۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴	
۱۲۷۶۶	۲۹۵۷۷	۲۶۸۲۷	۱۷۷۴۷	۲۵۰۶۰	۳۲۰۸۴	مقدار صادرات (تن)
۱ (یک)	۳۱۱	۱۱۱۴	۳۰۵	۲۶۵	۱۲۱	مقدار واردات (تن)

Source: <https://www.trademap.org>

میزان واردات توتون کشور زامبیا طی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۷ روند تقریباً ثابت بوده و تنها در سال ۲۰۱۷ به مقدار ۱۱۱۴ تن رسیده است. هر چند در سال ۲۰۱۸ میزان واردات به مقدار ۳۳۱ تن تنزل یافته است (جدول ۴۸). عمده واردات توتون زامبیا از کشور زیمبابوه صورت می‌گیرد (جدول ۵۱).

جدول ۴۹- میزان صادرات توتون زامبیا به کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور وارد کننده	میزان واردات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	Malawi	۱۳,۸۴۱	۱۰,۴۸۹	۱۴,۱۰۷	۹,۳۲۹	۱۳,۶۵۶
۲	Switzerland	۲,۲۳۲	۵۷	۲,۹۶۰	۴,۴۳۳	۵,۳۰۷
۳	South Africa	۱,۷۹۷	۹۷۷	۱,۱۵۱	۷۶۴	۱,۴۱۹
۴	Germany	۴,۱۳۰	۴,۳۷۲	۱,۶۸۱	۱,۸۳۰	۱,۰۹۸
۵	Hong Kong, China			۹۹	۸۰۵	۸۷۲
۶	Belgium		۱۵۸	۱۴۰	۳۵۶	۴۴۹
۷	Russian Federation	۵۹		۱۴۴	۱۸۱	۳۴۳
۸	India				۸۰	۱۱۹
۹	United Arab Emirates	۶۶۷	۱۳۸		۳۲۶	۱۱۹
۱۰	Bulgaria	۹۰۰		۵۹	۸۹	۹۹
۱۱	Lao People's Democratic Republic					۵۹
۱۲	United States of America			۲۰		۵۹
۱۳	Madagascar		۵۸			۵۸
۱۴	Croatia				۳۰	۴۰
۱۵	Mauritius			۵۳	۷۹	۲۰
۱۶	Poland			۲۲۰		۲۰
۱۷	Zimbabwe	۵۸۷	۹۶۷	۱,۰۸۶	۶,۱۹۵	۲۰
۱۸	China			۴,۳۵۰	۴,۴۹۴	۱۰
۱۹	British Virgin Islands		۴۴			
۲۰	Algeria		۱۱۹			
۲۱	Botswana	۱۹				
۲۲	Denmark	۱۹۸	۲۴۶	۱۱۹	۴۰	
۲۳	France	۱۹۸		۱۴۴		
۲۴	Hungary				۲۹	
۲۵	Indonesia	۲۷۲	۲۰			
۲۶	Taipei, Chinese	۱۱۳				
۲۷	Morocco			۱۷۸		
۲۸	New Zealand			۱۱۹		
۲۹	Pakistan				۱	
۳۰	Paraguay	۴۰				

<https://www.trademap.org>

جدول ۵۰- میزان صادرات توتون زامبیا به کشورهای مختلف دنیا در سال ۲۰۱۹

کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)
Malawi	۱۳,۶۵۶	Russian Federation	۳۴۳	Madagascar	۵۸
Switzerland	۵,۳۰۷	India	۱۱۹	Croatia	۴۰
South Africa	۱,۴۱۹	United Arab Emirates	۱۱۹	Mauritius	۲۰
Germany	۱,۰۹۸	Bulgaria	۹۹	Poland	۲۰
Hong Kong, China	۸۷۲	Lao People's Democratic Republic	۵۹	Zimbabwe	۲۰
Belgium	۴۴۹	United States of America	۵۹	China	۱۰

<https://www.trademap.org>

جدول ۵۱- میزان واردات توتون زامبیا از کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور صادر کننده	میزان صادرات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	Malawi	۱۱	۱	۱۰		۱
۲	South Africa			۰	۰	
۳	Zimbabwe	۲۵۴	۳۰۴	۱,۱۰۴	۳۱۱	
جمع کل		۲۶۵	۳۰۵	۱,۱۱۴	۳۱۱	۱

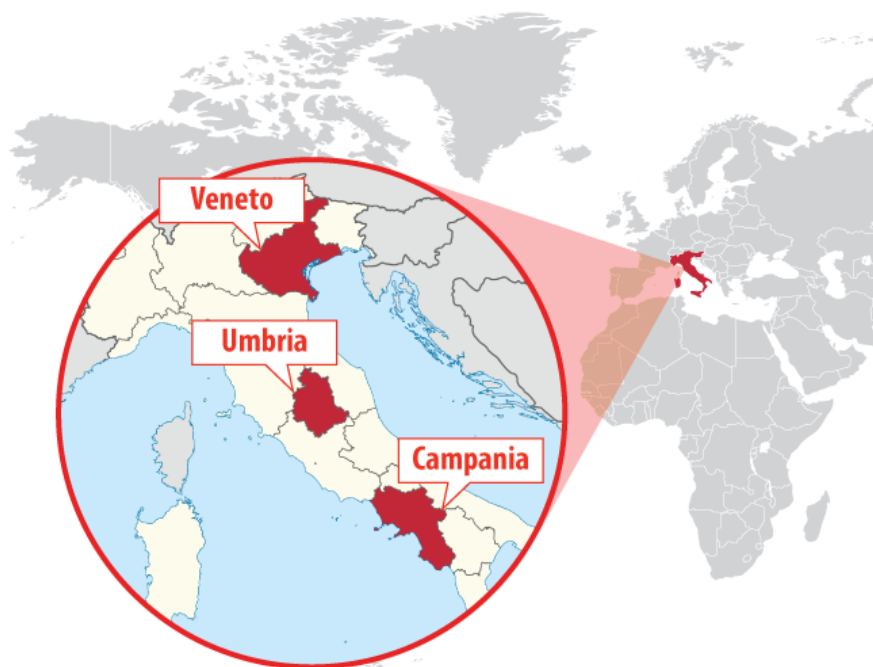
ايطاليا

تولید توتون در ایتالیا

تیپ‌های مختلف توتون از جمله توتون گرمخانه‌ای، توتون بارلی، توتون هواخشک تیره و توتون تیره آتش خشک در کشور ایتالیا کشت می‌شود. کشت توتون گرمخانه‌ای این کشور در مناطق ونتو (Veneto)، در Upper Tiber Valley و توسکانی (Tuscany)، توتون هواخشک در منطقه کامپانیا (Campania) و توتون آتش خشک در کامپانیا، آمبریا (Umbria) و توسکانی تولید می‌شود (شکل ۳۰). ایتالیا به لحاظ تولید توتون بارلی بعد از کشورهای مالاوی، برزیل، آمریکا، موزامبیک و آرژانتین جایگاه ششم دنیا را به خود اختصاص داده است.

شکل ۳۰- استان‌های مختلف کشت توتون کشور ایتالیا

وضعیت صادرات توتون کشور ایتالیا

در سال ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸، سهم کشور ایتالیا از کل ارزش صادرات توتون دنیا به ترتیب ۳/۱ و ۳/۲۵ درصد بود (شکل ۵). میزان صادرات توتون این کشور در سال ۲۰۱۸ حدود ۷۵ هزار تن بوده است. صادرات توتون ایتالیا بخصوص فرآورده‌های توتونی طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ با کمی افزایش، روند تقریباً ثابتی داشته و بر این اساس، میزان صادرات فرآورده‌های توتونی این کشور در سال‌های ۲۰۱۷، ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ به ترتیب حدود ۶۸، ۷۴ و ۶۷ هزار تن بوده است (جدول ۵۲). عمده کشورهای خریدار توتون ایتالیا کشورهای بلژیک، اکراین، روسیه و هلند می‌باشند (جدول ۵۴).

جدول ۵۲- میزان صادرات و واردات توتون کشور ایتالیا از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

سال						تجارت
۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴	
۶۷۴۸۳	۷۴۸۸۲	۶۸۰۵۹	۶۶۹۰۹	۵۸۶۰۱	۶۱۴۸۰	مقدار صادرات (تن)
۳۹۲۱۷	۳۹۱۶۸	۳۶۵۹۰	۱۸۲۰۰	۱۲۳۴۵	۱۱۸۸۰	مقدار واردات (تن)

Source: <https://www.trademapp.org>

کشور ایتالیا در سال ۲۰۱۷، معادل ۱/۶ درصد از کل ارزش واردات توتون دنیا را به خود اختصاص داده است. میزان واردات توتون کشور ایتالیا در سه سال اخیر (سال‌های ۲۰۱۷ تا ۲۰۱۹) در مقایسه با سنوات گذشته بیش از دو برابر افزایش یافته است. واردات این کشور در سال ۲۰۱۴ حدود ۱۲ هزار تن بوده در حالی که در سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ حدود ۳۹ هزار تن افزایش یافته است. عمده واردات توتون ایتالیا از کشورهای بلژیک، مجارستان، لهستان، اسپانیا و برزیل می‌باشد (جدول ۵۵).

جدول ۵۳- میزان صادرات توتون ایتالیا به کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور وارد کننده	میزان واردات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	Belgium	۱۷,۷۴۰	۲۴,۶۴۰	۲۵,۰۶۰	۲۹,۹۴۰	۲۲,۵۷۴
۲	Netherlands	۵,۸۶۹	۷,۷۴۹	۳,۰۲۶	۴,۲۲۲	۷,۶۳۱
۳	Ukraine	۲,۱۵۱	۲,۳۱۳	۴,۹۱۲	۵,۵۶۳	۴,۸۶۴
۴	Germany	۵,۷۳۴	۴,۷۴۳	۳,۸۱۰	۲,۹۶۴	۴,۰۳۷
۵	Russian Federation	۲,۵۷۰	۴,۱۸۰	۵,۰۳۱	۴,۲۳۹	۳,۲۳۶
۶	Algeria	۹۶۹	۳۷۴	۱۹۲	۱,۴۹۶	۲,۴۴۶
۷	Indonesia	۴,۲۹۸	۱,۱۱۰	۲,۰۹۴	۱,۷۳۷	۲,۱۱۵
۸	Jordan	۹۰۲	۱,۸۶۹	۱,۸۹۸	۲,۲۷۸	۱,۵۹۳
۹	Lithuania	۲۳۵	۵۵۰	۱,۰۷۲	۱,۲۱۷	۱,۵۱۱
۱۰	Bulgaria	۴۰۳	۴۸۹	۱,۶۴۰	۱,۷۴۱	۱,۴۷۰
۱۱	United States of America	۱,۱۵۷	۱,۲۸۱	۱,۵۶۰	۱,۳۹۰	۱,۳۸۷
۱۲	Croatia			۳۳۴	۷۸۱	۱,۳۳۳
۱۳	United Arab Emirates	۱,۸۹۰	۲,۷۲۸	۲,۰۰۷	۲,۶۳۹	۱,۲۱۷
۱۴	Greece	۷۱۹	۲,۰۶۲	۱,۵۷۷	۲,۴۳۷	۱,۱۷۸
۱۵	Portugal	۱,۴۱۴	۱,۷۶۸	۶۶۶	۴۱۴	۱,۱۵۳
۱۶	France	۷۰۱	۱,۳۰۹	۱,۰۶۷	۸۳۳	۸۲۷
۱۷	Poland	۱,۵۵۲	۹۸۷	۹۹۲	۵۷۳	۷۷۱
۱۸	Spain	۸۱	۳۰۲	۴۱۰	۹۷۷	۷۶۹
۱۹	Slovakia	۵۸	۲۰	۱۰۲	۲۶۳	۶۹۵
۲۰	Uruguay	۱,۴۵۳	۷۲۲	۷۶۲	۶۱۴	۶۷۳
۲۱	Serbia	۲۶۵	۴۳۵	۱,۷۱۴	۸۳۴	۶۱۸
۲۲	Moldova, Republic of	۲۷۲	۳۲۷	۴۸۱	۲۶۲	۵۵۱
۲۳	Hungary	۱۰۱	۱۶	۱۳۸	۱۱۹	۵۲۰
۲۴	Dominican Republic		۸۳	۱۱۶	۴۲۸	۴۸۴
۲۵	Sri Lanka	۴۶۴	۲۴۷	۴۶۰	۲۹۶	۴۲۲
۲۶	Turkey	۱,۴۲۷	۸۳۹	۵۵۰	۹۴۸	۴۰۲
۲۷	Tunisia	۲۲۹		۲۹۷		۲۹۷
۲۸	United Kingdom	۱,۱۸۰	۱,۲۱۴	۱,۱۵۹	۱,۱۴۳	۲۷۷
۲۹	Azerbaijan	۲۸	۲۸	۱۱۳	۱۲۷	۲۳۹
۳۰	South Africa	۴۸۶	۳۵۰	۵۵۲	۵۰۵	۲۲۶

<https://www.trademapp.org>

جدول ۵۴- میزان صادرات توتون ایتالیا به کشورهای مختلف دنیا در سال ۲۰۱۹

کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)
Belgium	۲۲,۵۷۴	Serbia	۶۱۸	Macedonia, North	۶۵
Netherlands	۷,۶۳۱	Moldova, Republic of	۵۵۱	Korea, Republic of	۴۳
Ukraine	۴,۸۶۴	Hungary	۵۲۰	Nigeria	۴۰
Germany	۴,۰۳۷	Dominican Republic	۴۸۴	Senegal	۴۰
Russian Federation	۳,۲۳۶	Sri Lanka	۴۲۲	Viet Nam	۳۹
Algeria	۲,۴۴۶	Turkey	۴۰۲	Chile	۳۷
Indonesia	۲,۱۱۵	Tunisia	۲۹۷	Singapore	۳۴
Jordan	۱,۵۹۳	United Kingdom	۲۷۷	Sweden	۳۲
Lithuania	۱,۵۱۱	Azerbaijan	۲۳۹	Switzerland	۲۸
Bulgaria	۱,۴۷۰	South Africa	۲۲۶	Czech Republic	۲۲
United States of America	۱,۳۸۷	Egypt	۲۲۲	Israel	۱۷
Croatia	۱,۳۳۳	Iran, Islamic Republic of	۲۱۷	Albania	۱۲
United Arab Emirates	۱,۲۱۷	Slovenia	۲۰۹	Ireland	۱۰
Greece	۱,۱۷۸	Latvia	۱۹۹	Paraguay	۱۰
Portugal	۱,۱۵۳	Romania	۱۷۳	India	۱۰
France	۸۲۷	Morocco	۱۵۸	Yemen	۱۰
Poland	۷۷۱	Sudan	۱۵۸	Armenia	۹
Spain	۷۶۹	Estonia	۱۰۴	Kazakhstan	۳
Slovakia	۶۹۵	Austria	۶۸	Iraq	۱
Uruguay	۶۷۳				

<https://www.trademap.org>

جدول ۵۵- میزان واردات توتون ایتالیا از کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور صادر کننده	میزان صادرات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	Belgium	۱۳۶	۱,۲۹۹	۱۲,۵۵۴	۵,۵۷۲	۸,۶۴۷
۲	Poland	۴,۳۱۵	۵,۱۶۹	۷,۰۷۸	۵,۰۳۴	۶,۲۷۰
۳	Hungary	۵۸	۹۷۶	۵,۱۵۳	۵,۱۲۳	۴,۷۷۹
۴	Spain	۳,۳۳۳	۲,۲۹۴	۳,۳۱۴	۴,۹۶۶	۳,۸۳۷
۵	Germany	۸۲	۴۹۳	۷۱	۱,۸۰۳	۳,۵۳۷
۶	France	۷۰۴	۷۸۴	۹۷۶	۱,۳۵۱	۲,۴۸۴
۷	Greece	۵۰	۳۲۸	۳۷۸	۱,۶۳۶	۱,۷۶۱
۸	Serbia	۱۰۸	۷۰۸	۴۹۳	۸۲۳	۱,۲۲۳
۹	Netherlands		۱۴۴	۱۰۴	۲۲	۱,۱۱۰
۱۰	China			۵۳۷	۳۷۷	۷۵۴
۱۱	Bangladesh	۴۹۶	۶۲۵	۶۵۹	۸۶۹	۵۰۰
۱۲	United States of America	۲۸۸	۶۲۹	۴۲۸	۲,۱۲۵	۴۸۸
۱۳	Indonesia	۳۱۸	۷۶۰	۴۲۴	۵۹۴	۴۷۷
۱۴	India	۲۷۰	۱۷۵	۳۸۷	۴۵۸	۴۰۳
۱۵	Bulgaria	۱۶	۲۵۱	۱۵۵	۲۴۵	۳۱۲
۱۶	Peru	۲۴۱	۲۰۱	۳۴۶	۲۸۷	۳۰۶
۱۷	Pakistan					۲۸۳
۱۸	Sri Lanka	۲۵۸	۲۵۲	۲۷۳	۱۹۸	۲۵۶
۱۹	Brazil	۱۷۹	۱,۲۲۰	۸۹۶	۴,۲۲۸	۲۵۴
۲۰	Malawi	۳۲۸	۲۶۴	۹۴۵	۷۱۹	۱۹۸
۲۱	Dominican Republic	۱۰۷	۱۰۳	۱۱۵	۸۹	۱۶۸
۲۲	Uganda	۷۹	۱۵۴		۲۵۶	۱۵۷
۲۳	Albania				۲۵	۱۵۳
۲۴	Turkey	۲۳۶	۲۳۱	۱۳۴	۱۸۰	۱۵۰
۲۵	Sierra Leone				۰	۱۴۳
۲۶	Croatia		۲۰	۱۷۶	۸۷۲	۱۰۷
۲۷	Kyrgyzstan					۸۱
۲۸	Bosnia and Herzegovina			۲۸	۱۲۸	۶۵
۲۹	Macedonia, North	۱۲۴	۱۳۶	۷۲	۱۱۷	۶۰
۳۰	Portugal					۵۸

<https://www.trademap.org>

جدول ۵۶- میزان واردات توتون ایتالیا از کشورهای مختلف دنیا در سال ۲۰۱۹

کشور صادر کننده	مقدار صادرات (تن)	کشور صادر کننده	مقدار صادرات (تن)	کشور صادر کننده	مقدار صادرات (تن)
Belgium	۸,۶۴۷	Bulgaria	۳۱۲	Macedonia, North	۶۰
Poland	۶,۲۷۰	Peru	۳۰۶	Portugal	۵۸
Hungary	۴,۷۷۹	Pakistan	۲۸۳	Argentina	۲۹
Spain	۳,۸۳۷	Sri Lanka	۲۵۶	Slovakia	۲۹
Germany	۳,۵۳۷	Brazil	۲۵۴	Russian Federation	۲۲
France	۲,۴۸۴	Malawi	۱۹۸	Kenya	۲۰
Greece	۱,۷۶۱	Dominican Republic	۱۶۸	South Africa	۲۰
Serbia	۱,۲۲۳	Uganda	۱۵۷	Cuba	۱۹
Netherlands	۱,۱۱۰	Albania	۱۵۳	Thailand	۱۶
China	۷۵۴	Turkey	۱۵۰	Philippines	۱۰
Bangladesh	۵۰۰	Sierra Leone	۱۴۳	Zimbabwe	۱۰
United States of America	۴۸۸	Croatia	۱۰۷	Zambia	۱۰
Indonesia	۴۷۷	Kyrgyzstan	۸۱	Mozambique	۹
India	۴۰۳	Bosnia and Herzegovina	۶۵	Canada	۵

<https://www.trademap.org>

شرکت دخانیات ایران نیز یکی از خریداران توتون ایتالیا می‌باشد که در چارچوب برنامه تولید و فروش مقادیری از با کیفیت‌ترین توتون‌های ایتالیا را خریداری و مصرف می‌نماید (جدول ۵۷).

جدول ۵۷- مشخصات توتون خریداری شده از کشور ایتالیا توسط شرکت دخانیات ایران

کیفیت	کلر (%)	قند (%)	نیکوتین (%)	رنگ	ترکیب چین	کشور مبدا	نوع توتون
Fine/Good	کمتر از ۱/۵	حداکثر ۱	۱/۶ - ۱/۸	Light Brown	Lugs	ایتالیا	بارلی

بنگلادش

تولید توتون در بنگلادش

بر اساس آمار سال های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۸ تولید توتون در بنگلادش روند افزایشی داشته به طوری که مقدار تولید آن در سال ۲۰۱۵ حدود ۱۲۵ هزار تن بوده و این مقدار در سال ۲۰۱۸ به حدود ۱۴۷ هزار تن افزایش یافته است (جدول ۵۸).

جدول ۵۸- روند تولید توتون در کشور بنگلادش (۲۰۱۵-۲۰۱۸)

سال	مقدار تولید (تن)
۲۰۱۵	۱۲۵ ۰۰۰
۲۰۱۶	۱۳۰ ۰۰۰
۲۰۱۷	۱۴۰ ۰۰۰
۲۰۱۸	۱۴۷ ۰۰۰

Sources: Virgo Tobacco Ltd., Jomar Tobacco Co. Ltd.

سه رقم توتون گرمخانه‌ای در نواحی مختلف بنگلادش کشت می‌شود که خصوصیات آنها به همراه توتون هواخشک در جدول (۵۲) نشان داده شده است. خصوصیات شیمیایی دو رقم توتون گرمخانه‌ای K-۳۲۶ و Speight-G علی‌رغم این که در دو منطقه مختلف کشت می‌شوند تقریباً به هم نزدیک هستند و رنگ آنها نیز نارنجی تا ماه‌گونی است ولی رنگ توتون تولیدی رقم NC-۹۵ زرد تا نارنجی می‌باشد و نیکوتین کمتری در مقایسه با دو رقم مذکور دارد. حداکثر قند احیاء توتون هواخشک بنگلادش ۲ درصد بوده و نیکوتین آن در محدوده ۲/۳ تا ۳/۸ درصد می‌باشد (جدول ۵۹).

جدول ۵۹- خصوصیات شیمیایی ارقام مختلف توتون گرمخانه‌ای و هواخشک بنگلادش - ۲۰۱۸

تیپ و رقم توتون	خصوصیات ظاهری		خصوصیات شیمیایی	
	رنگ	بافت	نیکوتین (%)	قند (%)
توتون ویرجینیا (رقم NC-۹۵)	زرد روشن تا نارنجی	Thin to medium body/soft texture	۱/۳ - ۱/۷	۱۲ - ۱۶
توتون ویرجینیا (رقم K۳۲۶)	نارنجی تا ماه‌گونی	Medium to heavy body/soft texture	۲/۳ - ۳/۲	۱۰ - ۱۲
توتون ویرجینیا (رقم Speight-G)	نارنجی تا ماه‌گونی	Medium to heavy body/soft texture	۲/۳ - ۳/۲	۱۰ - ۱۲
بارلی	قهوه‌ای روشن تا ماه‌گونی	Thin to medium body/pliable, silky to fluffy texture	۲/۳ - ۳/۸	۰ - ۲

<https://www.tobaccoasia.com/features/bangladesh-tobacco-higher-global-visibility/>

مناطق عمده کشت توتون بنگلادش

نواحی کشت توتون گرمخانه‌ای: رقم Speight-G varietal در استان چیتاگونگ^۱ و ارقام NC-۹۵ و K-۳۲۶ در کوشتیا^۲ و ارقام محلی توتون در تاریم^۳ و موتیحاری^۴ کشت می‌شوند.

نواحی کشت توتون روشن هواخشک: توتون هواخشک در منطقه رنگپور^۵ و مانیکونج^۶ بنگلادش تولید می‌گردد.

شرکت‌های زیر در حوزه کشت و تولید توتون کشور بنگلادش فعالیت دارند. زارعین در بنگلادش با شرکت‌های زیر در رابطه با کشت توتون در تماس هستند:

- Virgo Tobacco
- British American Tobacco Bangladesh,

۱ - Chittagong

۲ - Kushtia

۳ - Tarim

۴ - Motihari

۵ - Rangpur

۶ - Manikgonj

- Dhaka Tobacco Industries,
- Akij Tobacco
- Abul Khair Tobacco
- Nasir Tobacco Company
- Jomar Tobacco
- Jamil Tobacco
- Vorasha Tobacco

وضعیت صادرات و واردات توتون کشور بنگلادش

میزان صادرات توتون این کشور در سال‌های اخیر حدود ۲۱ تا ۲۵ هزار تن بوده (جدول ۶۰) و در سال ۲۰۱۸، حدود ۲۵ هزار تن توتون به کشورهای از جمله بلژیک، آمریکا، امارات، فلیپین، هلند و پاکستان صادر نموده است (جدول ۶۲).

جدول ۶۰- میزان صادرات و واردات توتون کشور بنگلادش از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۸

سال				تجارت
۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	
۲۵۳۴۵	۲۲۱۳۳	۲۱۰۹۰	۲۱۹۴۰	مقدار صادرات (تن)
۱۰۲۵	۱۲۸۵	۱۲۵۳	۱۷۰۷	مقدار واردات (تن)

Source: <https://www.trademap.org>

هر چند میزان واردات توتون بنگلادش مقدار محدودی می باشد اما همین مقادیر محدود نیز طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۶ با شیب تند و از سال ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۸ با شیب کمی روند کاهشی داشته است. میزان واردات توتون این کشور در سال ۲۰۱۵ حدود ۱۷۰۷ تن بوده در حالی که در سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ مقدار واردات توتون این کشور به حدود ۱۲۵۳ و ۱۲۸۵ تن کاهش یافته است (جدول ۶۰). عمده واردات توتون بنگلادش از کشور برزیل، هندوستان و آمریکا صورت می‌گیرد (جدول ۶۳).

جدول ۶۱- میزان صادرات توتون کشور بنگلادش به کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۵

ردیف	کشور وارد کننده	میزان واردات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵
۱	Belgium	۱,۶۸۶	۵,۸۳۵	۳,۱۳۳		۷,۵۵۶
۲	United States of America	۱,۴۳۲	۲,۵۹۱	۴,۱۸۵		۳,۸۶۵
۳	United Arab Emirates	۳۷۰	۰	۴۵۵		۱,۵۹۵
۴	Philippines	۵۱۴	۲,۰۷۱	۱,۳۰۷		۱,۱۹۵
۵	Netherlands	۵۳۰	۲,۰۹۹	۱,۶۶۱		۹۵۲
۶	Pakistan	۶۷۹	۲۶۹	۷۳۱		۸۵۵
۷	Russian Federation	۲۲۲	۲۳۹	۴۴۸		۶۸۲
۸	Armenia		۹۹	۹۹		۵۹۴
۹	France	۱۱	۱۱۲	۹۴		۵۴۶
۱۰	Dominican Republic	۳۷	۸۷۹	۴۹۹		۴۴۷
۱۱	Italy	۵۶	۸۷	۲۵۸		۴۳۶
۱۲	Spain			۲۰		۳۶۷
۱۳	Norfolk Island					۳۵۷
۱۴	Germany	۴۲۷	۵۸۳	۱۳۷		۳۲۵
۱۵	Poland	۸۷	۸۴۰	۳۴۰		۲۳۸
۱۶	Denmark	۱۰۱		۲۹۷		۱۷۸
۱۷	Korea, Republic of	۱۵۷	۳۰۸	۱۸۴		۱۵۹
۱۸	Romania		۲۳۵	۴۶		۱۵۵
۱۹	Chile					۱۴۱
۲۰	Ukraine	۴۵	۲۸			۱۳۲
۲۱	Turkey	۱۶۶	۸۷	۳۳۸		۱۲۰
۲۲	Azerbaijan					۱۱۹
۲۳	Jordan		۲۳۸			۱۱۹
۲۴	Viet Nam	۸۰۲	۲۷	۵۹		۱۱۹
۲۵	Slovakia	۲	۲			۱۱۱
۲۶	Hungary	۶	۱۷	۳۵		۹۳
۲۷	Belarus	۴۷۱	۱۸۰	۱۷۸		۷۹
۲۸	Lithuania	۴	۸۹	۱۹۸		۵۹
۲۹	Cambodia					۵۳
۳۰	Canada	۴				۴۰

<https://www.trademap.org>

جدول ۶۲- میزان صادرات توتون بنگلادش به کشورهای مختلف دنیا در سال ۲۰۱۵

کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)
Belgium	۷,۵۵۶	Poland	۲۳۸	Cambodia	۵۳
United States of America	۳,۸۶۵	Denmark	۱۷۸	Canada	۴۰
United Arab Emirates	۱,۵۹۵	Korea, Republic of	۱۵۹	Haiti	۴۰
Philippines	۱,۱۹۵	Romania	۱۵۵	Taipei, Chinese	۴۰
Netherlands	۹۵۲	Chile	۱۴۱	South Africa	۴۰
Pakistan	۸۵۵	Ukraine	۱۳۲	Malaysia	۳۸
Russian Federation	۶۸۲	Turkey	۱۲۰	Indonesia	۳۵
Armenia	۵۹۴	Azerbaijan	۱۱۹	Estonia	۲۰
France	۵۴۶	Jordan	۱۱۹	Greece	۲۰
Dominican Republic	۴۴۷	Viet Nam	۱۱۹	Czech Republic	۱۰
Italy	۴۳۶	Slovakia	۱۱۱	India	۶
Spain	۳۶۷	Hungary	۹۳	Saudi Arabia	۴
Norfolk Island	۳۵۷	Belarus	۷۹		
Germany	۳۲۵	Lithuania	۵۹		

<https://www.trademap.org>

جدول ۶۳- میزان واردات توتون بنگلادش از کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۵

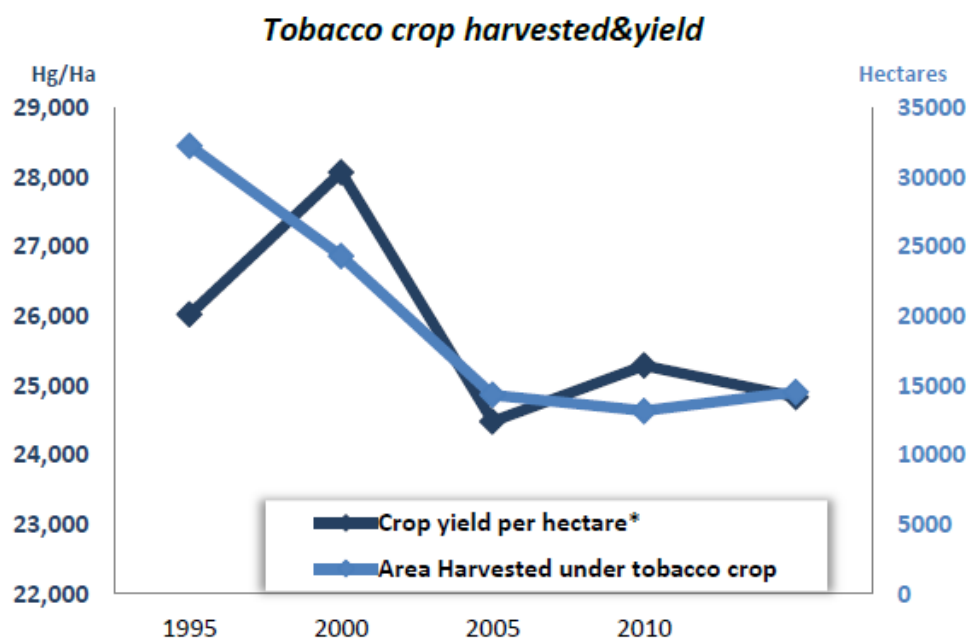
ردیف	کشور صادر کننده	میزان صادرات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵
۱	Brazil	۱,۱۵۵	۱,۴۹۶	۱,۰۴۳		۹۶۵
۲	India	۲۸۸	۲۷۳	۹۱		۳۹۱
۳	United States of America	۳۳۵	۹۵	۱۰		۹۹
۴	China	۲۹	۱۹			۵۰
۵	Pakistan	۱۷۳	۸۵	۱۱۳		۳۶
۶	Singapore	۱۹	۳۹	۴۶		۳۶
۷	Switzerland	۱۲	۲۳			۳۶
۸	Hong Kong, China	۰				۲۳
۹	Eswatini					۱۹
۱۰	Philippines			۲۹		۱۸
۱۱	Belgium	۷۷	۷۹			۱۰
۱۲	Indonesia					۱۰
۱۳	Bulgaria					۷
۱۴	Malaysia	۱۵	۴۷			۶
۱۵	Denmark					۰
۱۶	Viet Nam					۰
۱۷	United Kingdom	۵۸		۴۰		۰
۱۸	Sri Lanka			۱۰		
۱۹	Germany	۹۹				
۲۰	Greece		۱۴			
۲۱	Italy	۰				
۲۲	Thailand	۱۹				
۲۳	United Arab Emirates	۰				
جمع کل		۲,۲۸۰	۲,۱۷۰	۱,۳۸۰		۱,۷۰۷

کرہ جنوبی

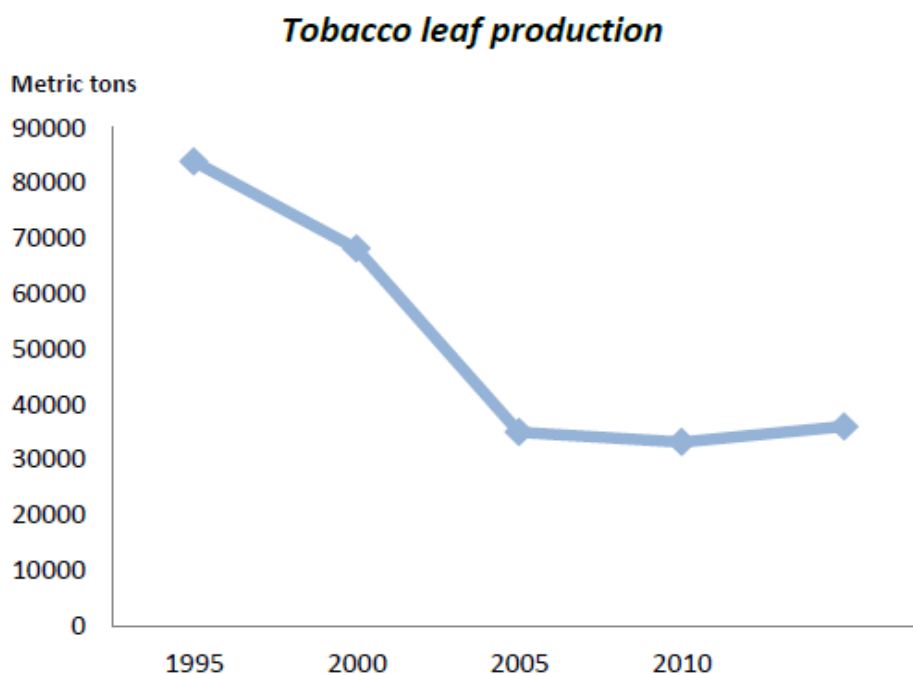

تولید توتون در کره جنوبی

در سال ۲۰۱۵ حدود ۳۵ هزار تن توتون در سطح زیر کشت حدود ۱۵ هزار هکتار از مزارع کره جنوبی تولید شده است (شکل ۳۱). روند تغییرات سطح زیر کشت و تولید توتون کشور کره جنوبی از سال ۱۹۹۵ تا ۲۰۱۵ به ترتیب در شکل (۳۱) و (۳۲) نشان داده شده است. بر این اساس مقدار تولید توتون این کشور از سال ۱۹۹۵ تا ۲۰۰۵ همواره روند کاهشی داشته به طوری که مقدار تولید آن در سال ۱۹۹۵ حدود ۸۳ هزار تن بوده و در سال ۲۰۰۵ به حدود ۳۵ هزار تن کاهش یافته است. از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۵، تغییر زیادی در میزان تولید توتون صورت نگرفته است.

جدول ۳۱- روند سطح کشت توتون در کشور کره جنوبی (۱۹۹۵-۲۰۱۵)

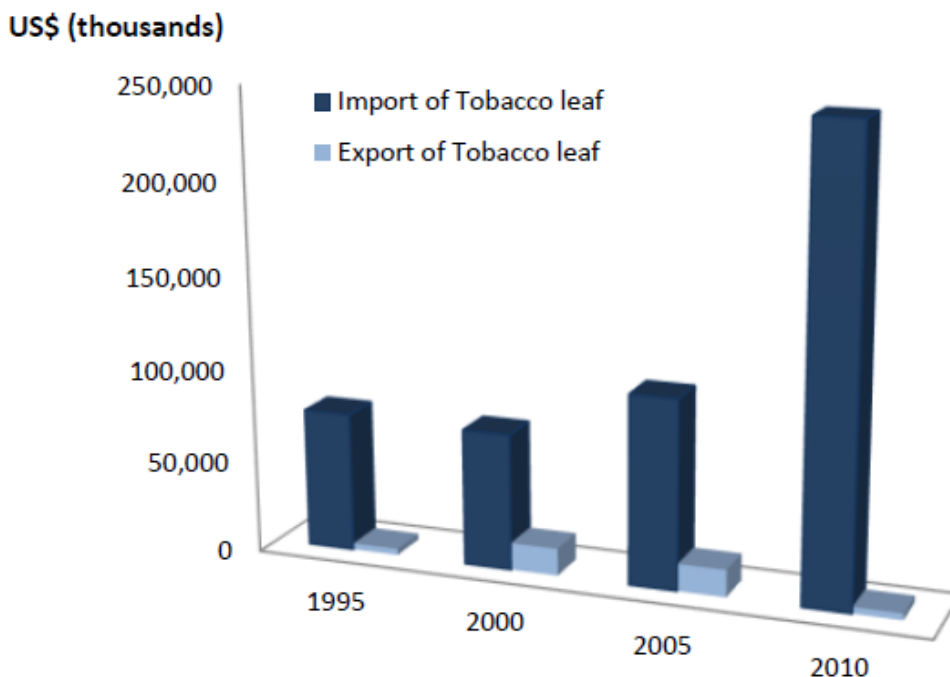

شکل ۳۲- روند تولید توتون در کشور کره جنوبی (۲۰۱۵-۱۹۹۵)

وضعیت صادرات و واردات توتون کشور کره جنوبی

کره جنوبی به عنوان کشور وارد کننده توتون محسوب می‌شوند (شکل ۳۳) و سهم ارزش واردات توتون این کشور نسبت به کل واردات جهانی توتون در سال ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ به ترتیب ۲/۴ و ۱/۸ درصد می‌باشد (شکل ۶).

Tobacco leaf Trade

شکل ۳۳- روند صادرات و واردات توتون کره جنوبی از سال ۱۹۹۵ لغایت ۲۰۱۲

این کشور صنعتی در حال حاضر صادرات توتون نداشته بلکه تنها عرضه کننده محصولات دخانی به بازارهای جهانی است. کره جنوبی مقدار قابل توجهی محصولات دخانی به کشورهایی از جمله چین و نیجریه صادر می‌کند که مقدار آن در سال ۲۰۱۸ به ۱۹۱ تن رسیده است (جدول ۶۴ و جدول ۶۵).

جدول ۶۴- میزان صادرات محصولات دخانی و واردات توتون کشور کره جنوبی از سال ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۹

سال						تجارت
۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴	
-	۱۹۱	۷۸	۱۱۴	۱۸۱	۶۰	مقدار صادرات محصولات دخانی(تن)
۴۵۰۵	۱۵۸۲	۶۸۰	۶۱۶	۱۰۶۳	۱۵۲۱	مقدار واردات برگ توتون (تن)

Source: <https://www.trademap.org>

جدول ۶۵- میزان صادرات محصولات دخانی کره جنوبی به کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸

ردیف	کشور وارد کننده	میزان واردات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸
۱	China	۶۰	۱۷۲	۱۱۴	۷۷	۱۹۱
۲	Nigeria		۹			
جمع کل		۶۰	۱۸۱	۱۱۴	۷۸	۱۹۱

Source: <https://www.trademap.org>

میزان واردات توتون کره جنوبی طی سال های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۶ روند کاهشی داشته به طوری که میزان واردات توتون این کشور از حدود ۱۵۲۱ تن در سال ۲۰۱۴ به ۶۱۶ تن در سال ۲۰۱۶ رسیده است. با این حال مقدار واردات توتون این کشور در سال های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ به ترتیب به ۱۵۸۲ و ۴۵۰۵ تن افزایش یافته است (جدول ۶۴). در سال های اخیر، حجم بالایی از واردات توتون کره جنوبی از کشورهای چین، برزیل، هندوستان و مالاوی صورت می گیرد (جدول ۶۴).

جدول ۶۴ - میزان واردات توتون کره جنوبی از کشورهای مختلف طی سال های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور صادر کننده	میزان صادرات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	China	۸۷	۱۹	۴۷۲	۱,۵۲۳	۴,۵۰۰
۲	Brazil	۱۰	۷۲	۱۰۹	۵۹	
۳	Greece	۲۵	۲۰			
۴	India	۱۴۸	۷۹	۲۰		
۵	Singapore	۶۳۵	۲۴۸			
۶	Cambodia	۱۵۸				
۷	Malawi		۲۰	۷۹		
جمع کل		۱,۰۶۳	۴۵۸	۶۸۰	۱,۵۸۲	۴,۵۰۰

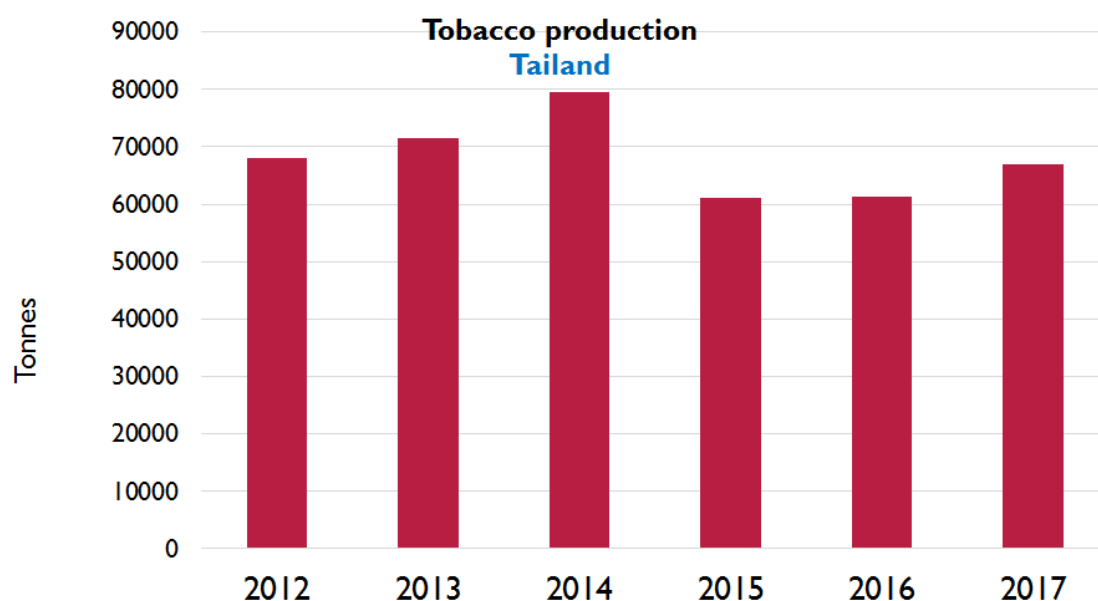
ٲايلنء

تولید توتون در تایلند

تولید توتون در کشور تایلند از سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۷ در محدوده ۶۰ تا ۷۰ هزار تن قرار داشته و تنها در سال ۲۰۱۴، مقدار تولید توتون به مرز ۸۰ هزار تن رسیده است (شکل ۳۴). شرکت انحصاری توتون تایلند (Thailand Tobacco Monopoly, TTM) به عنوان یک شرکت دولتی، کشاورزان را در زمینه بیمه محصول، آموزش و بهداشت مورد حمایت خود قرار داده است و همچون شرکت VINATABA در ویتنام، توتون را از توتون کاران خریداری می‌کند با این حال کارخانجات سیگار سازی و تاجرهای نیز در خرید توتون کشاورزان سهیم هستند.

شکل ۳۴- روند تولید توتون در کشور تایلند از سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۷

عمده کشت توتون کشور تایلند در استان‌های شمالی از جمله چیانگ‌رای^۱، سوخوتای^۲، چیانگ‌مای^۳، فرا^۴ و پریت‌چابون^۵ و همچنین در استان ریوات^۶ در شرق این کشور واقع هست. مقدار ۱۲ هزار تن توتون ویرجینیا در ۱۰ استان شمالی و مقدار ۸/۸ هزار تن توتون شرقی در شمال شرق این کشور تولید می‌گردد. امروزه منطقه بوراری^۷ در استان فتچابون^۸ با تولید ۱۹/۹ هزار تن توتون و همچنین بخش تها وانگ‌فا^۹ و پوا^{۱۰} در استان نان^{۱۱} از مناطق عمده کشت توتون این کشور هستند (شکل ۳۵). مقداری توتون بارلی نیز در تایلند تولید می‌شود.

- ۱ - Chiang Rai
- ۲ - Sukhothai
- ۳ - Chiang Mai
- ۴ - Phrae
- ۵ - Petchabun
- ۶ - Rio Et
- ۷ - Burari
- ۸ - Phetchabun
- ۹ - Tha Wang Pha
- ۱۰ - Pua
- ۱۱ - Nan

شکل ۳۵- مناطق عمده کشت توتون کشور تایلند

وضعیت واردات و صادرات توتون کشور تایلند

صادرات توتون تایلند از سال های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ تقریباً از روند ثابتی (حدود ۱۸ هزار تن) برخوردار بوده است (جدول ۶۷). عمده صادرات توتون تایلند به کشورهایی از جمله فیلیپین، اندونزی، لائوس، آمریکا، بلژیک و روسیه صورت می گیرد (جدول ۶۸).

جدول ۶۷- میزان صادرات و واردات توتون کشور تایلند از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

سال					تجارت
۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	
۱۳۸۴۷	۱۷۴۷۰	۱۸۴۲۷	۱۸۲۵۹	۱۷۵۶۷	مقدار صادرات (تن)
۲۴۴۴	۱۷۲۱	۱۷۷۲	۳۷۰۹	۴۱۱۴	مقدار واردات (تن)

Source: <https://www.trademap.org>

واردات توتون کشور تایلند در طی سال های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ روند نزولی داشته به طوری که میزان واردات توتون این کشور در سال ۲۰۱۵ به میزان حدود ۱۷۵۶۷ تن بوده و این مقدار در سال ۲۰۱۹ به ۱۳۸۴۷ تن رسیده است (جدول ۶۷). عمده توتون وارداتی این کشور را توتون کشورهای لائوس، برزیل، چین و اندونزی تشکیل می دهد (جدول ۷۰).

جدول ۶۸- میزان صادرات توتون تایلند به کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور	میزان واردات (تن)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	Philippines	۴,۰۴۴	۱,۸۰۶	۴,۲۴۸	۴,۴۷۹	۳,۸۲۱
۲	Lao People's Democratic Republic	۳,۷۴۸	۲,۷۸۳	۱,۶۶۷	۲,۱۶۵	۱,۷۳۷
۳	Indonesia	۲۹۲	۱,۲۲۶	۹۳۲	۲,۳۰۲	۱,۱۷۲
۴	United States of America	۹۷۷	۱,۲۶۹	۱,۷۸۵	۱,۸۹۲	۱,۰۳۷
۵	Algeria		۱۹۵	۱۵۸	۲۰۵	۹۳۳
۶	Belgium	۲,۴۵۲	۳,۱۷۱	۱,۵۲۲	۱,۳۲۹	۸۲۸
۷	Egypt	۵۷۲	۸۳۰	۲,۲۲۸	۵۰۰	۷۰۰
۸	Poland	۱,۰۳۰	۳۹۶	۱,۰۶۳	۳۳۷	۶۱۴
۹	China	۱۹				۵۹۲
۱۰	Russian Federation	۱,۴۵۵	۲,۱۴۱	۱,۰۷۱	۱,۰۲۷	۵۵۱
۱۱	Korea, Republic of	۹۰۳	۱,۲۹۳	۸۴۴	۸۱۸	۴۹۶
۱۲	Germany	۱۳۴	۱۹۸	۶۸	۴۸۳	۳۹۶
۱۳	Morocco	۲۵۷	۱۹۸	۱۳۹	۳۱۷	۲۳۸
۱۴	Malaysia		۹۰۲		۱۳۹	۱۴۷
۱۵	France	۳۶۸	۸۱	۸۹	۴۰	۱۲۸
۱۶	Viet Nam				۹۷	۱۱۱
۱۷	Japan	۳۹	۱۲۴	۱۳۴	۳۵	۱۰۷
۱۸	United Arab Emirates		۱	۵۰۷		۷۷
۱۹	Singapore	۲۹۱	۵۱۱	۷	۹	۶۸
۲۰	Jordan	۷۹				۴۷
۲۱	Greece	۳۹	۵۶	۵۶	۶۳۳	۱۹
۲۲	Azerbaijan					۱۸
۲۳	Cambodia	۵۵	۱۱۱		۶۹	۱۰
۲۴	India	۱۰		۹		۰
۲۵	Brazil		۴۰			
۲۶	Belarus		۲۱۴	۱۹۶	۳۱۷	
۲۷	Denmark	۷۵	۵۶	۷۴		
۲۸	Georgia			۵۳		
۲۹	Hong Kong, China	۶				
۳۰	Iran, Islamic Republic of		۱۶۰	۶۷۶		

جدول ۶۹- میزان صادرات توتون تایلند به کشورهای مختلف دنیا در سال ۲۰۱۹

کشور وارد کننده	مقدار صادرات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار صادرات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار صادرات (تن)
Philippines	۳,۸۲۱	China	۵۹۲	Japan	۱۰۷
Lao People's Democratic Republic	۱,۷۳۷	Russian Federation	۵۵۱	United Arab Emirates	۷۷
Indonesia	۱,۱۷۲	Korea, Republic of	۴۹۶	Singapore	۶۸
United States of America	۱,۰۳۷	Germany	۳۹۶	Jordan	۴۷
Algeria	۹۳۳	Morocco	۲۳۸	Greece	۱۹
Belgium	۸۲۸	Malaysia	۱۴۷	Azerbaijan	۱۸
Egypt	۷۰۰	France	۱۲۸	Cambodia	۱۰
Poland	۶۱۴	Viet Nam	۱۱۱		

<https://www.trademap.org>

جدول ۷۰- میزان واردات توتون تایلند از کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور صادرکننده	میزان صادرات (تن)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	Lao People's Democ. Repub.	۳,۰۵۷	۲,۷۶۸	۱,۶۴۸	۱,۷۵۰	۲,۳۹۷
۲	Brazil	۴۸۰	۴۸۰	۲۸۸		۰
۳	China	۰			۱۵	۰
۴	Indonesia	۰	۰	۰	۱۳	۰
۵	United States of America	۵۷۶	۴۶۱	۰	۰	۰
۶	Korea, Republic of	۰	۰			۴۷
۷	India	۰			۱۵	
جمع کل		۴,۱۱۴	۳,۷۰۹	۱,۹۳۶	۱,۷۹۳	۲,۴۴۴

<https://www.trademap.org>

شرکت دخانیات ایران نیز یکی از خریداران توتون بارلی تایلند می‌باشد که در چارچوب برنامه تولید و فروش مقادیری از با کیفیت‌ترین توتون بارلی تایلند را خریداری و مصرف می‌کند. (جدول ۷۱).

جدول ۷۱- مشخصات توتون خریداری شده از کشور تایلند توسط شرکت دخانیات ایران

نوع توتون	کشور مبدا	ترکیب چین	رنگ	نیکوتین (%)	قند (%)	کلر (/.)	کیفیت
بارلی	تایلند	Lugs cutters	Brown	۱/۸ - ۲/۵	حداکثر ۱	کمتر از ۱/۵	Good

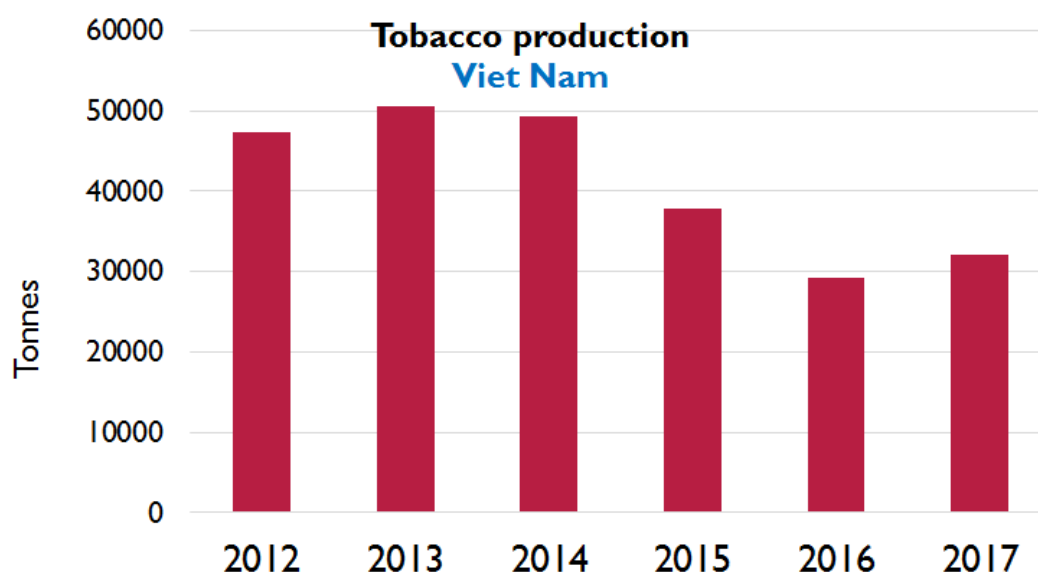
ويتنام

تولید توتون در ویتنام

اقلیم گرم و هزینه نسبتاً پایین کارگری در ویتنام، شرایط مساعدی را برای تولید توتون فراهم ساخته است. با این حال میزان تولید توتون این کشور در سال ۲۰۱۷، تنها حدود ۳۲ هزار تن بوده است (شکل ۳۶). شرکت ملی توتون ویتنام (VINATABA) یکی از شرکت‌های قدیمی در تولید توتون می‌باشد.

میزان تولید توتون در ویتنام تا سال ۲۰۱۴ با روندی افزایشی به حدود ۵۰ هزار تن رسیده ولی در ۳ سال اخیر، تولید توتون این کشور با کاهش قابل توجهی به حدود ۳۰ هزار تن رسیده است (شکل ۳۶).

شکل ۳۶- روند تولید توتون در کشور ویتنام از سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۷

وضعیت واردات و صادرات توتون کشور ویتنام

صادرات توتون ویتنام طی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۶ تنها حدود ۵ تا ۸ هزار تن بوده (جدول ۷۲) که به کشورهای مختلف از جمله بلژیک، کامبوج و چین صادرات شده است (جدول ۷۳).

جدول ۷۲- میزان صادرات و واردات توتون کشور ویتنام از سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۸

سال						تجارت
۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴	۲۰۱۳	
۵۸۲۱	۸۶۶۱	۵۱۰۰	۵۹۲۷	۸۱۲۸	۷۲۲۵	مقدار صادرات (تن)
۵۴۳۰۳	۵۶۴۴۱	۴۷۸۵۵	۴۱۰۴۲	۳۵۷۱۸	-	مقدار واردات (تن)

Source: <https://www.trademapp.org>

کشور ویتنام بیشتر به عنوان کشور وارد کننده توتون محسوب می‌شود و به دلیل پایین بودن کیفیت توتون‌های استحصالی خود، عمده توتون مصرفی کارخانجات سیگار سازی خود را از سایر کشورها تامین می‌کند به طوری که در سال ۲۰۱۸، واردات توتون کشور ویتنام

حدود ۳۲ هزار تن بوده است. بر اساس داده های جدول ۶۲ در سال های ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶ به ترتیب با حدود ۴۱ و ۴۸ هزار تن، بیشترین واردات توتون را داشته است. عمده واردات توتون ویتنام از کشورهای برزیل، چین و کامبوج صورت گرفته است (جدول ۷۴).
جدول ۷۳- میزان صادرات توتون ویتنام به کشورهای مختلف طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۶

ردیف	کشور وارد کننده	میزان واردات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸
۱	Cambodia	۳۹۷	۱,۱۳۵	۳۵۵	۲,۲۲۶	۲,۲۶۷
۲	Indonesia	۲,۰۷۷	۲۵۰	۱,۱۵۷	۲,۴۴۱	۸۰۵
۳	Belgium	۳۴۱	۲۴	۱۹۳	۴۴۰	۶۵۱
۴	Philippines	۵۵۸	۶۱۲	۴۶۸	۵۴۵	۶۳۵
۵	United Arab Emirates	۲۱۸	۶۶۹	۳۹۴	۱,۳۳۹	۵۰۵
۶	Greece		۱۹۷		۲۳	۱۹۱
۷	China	۴۵	۷۶	۱۲۵	۲۱	۱۲۵
۸	Russian Federation		۱۰۰	۳۲	۲۵	۱۲۴
۹	Taipei, Chinese	۶۰	۱۱۲	۱۱۲	۱۱۴	۱۱۵
۱۰	Netherlands				۳۱	۸۹
۱۱	Lao People's Democratic Republic	۱,۲۵۲	۲۲۴	۹۰	۱۰۵	۸۰
۱۲	Brazil					۷۰
۱۳	Malaysia	۲۱۷	۱۶۳	۴۵۲	۳۰۱	۵۴
۱۴	Sweden	۷۳	۵۷	۳۲	۳۶	۵۴
۱۵	Slovenia			۲۷		۳۹
۱۶	Dominican Republic					۱۱
۱۷	Korea, Republic of		۴	۱۸	۱۵	۷
۱۸	Area Nes	۹۶	۱۵	۷	۳۵	
۱۹	Bangladesh				۵	
۲۰	Bulgaria	۵۲	۳۷		۱۱	
۲۱	Belarus		۳۸			
۲۲	Canada	۴۶				
۲۳	Czech Republic	۴				
۲۴	Georgia		۳		۵۱	
۲۵	Hong Kong, China	۱۲۶				
۲۶	Hungary	۱۳	۴۸	۱۳	۳۷	
۲۷	Japan	۱,۶۱۸	۱,۱۳۹	۹۱۹	۱	
۲۸	Jordan	۲۲۰	۷۷۸	۴۸۷	۶۴۳	
۲۹	Latvia	۷۷	۲۶			
۳۰	Lithuania	۳۳		۳۵		

جدول ۷۴- میزان واردات توتون ویتنام از کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۷

ردیف	کشور صادر کننده	میزان صادرات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸
۱	China	۷,۳۹۷	۸,۴۸۰	۱۶,۰۸۶	۱۸,۹۸۷	۲۱,۶۹۲
۲	Brazil	۱۲,۰۰۰	۱۷,۳۰۰	۱۸,۱۶۸	۱۸,۰۸۲	۱۸,۴۰۳
۳	United States of America	۷۰۹	۱,۰۴۴	۲,۰۱۸	۴,۶۸۷	۴,۸۹۰
۴	India	۴,۸۰۷	۴,۲۶۰	۳,۴۶۸	۳,۳۹۹	۲,۰۴۰
۵	Cambodia	۳,۰۲۶	۲,۸۳۰	۱,۱۰۴	۳,۱۳۳	۱,۴۸۲
۶	Indonesia	۳۹		۴۰	۱,۱۲۰	۱,۴۳۲
۷	Philippines	۱,۰۶۰	۷۰۰	۳۹۷	۸۲۴	۹۰۲
۸	France	۱,۰۲۲	۳۷۸	۸۴۴	۹۴۷	۸۶۸
۹	Bulgaria	۲۸۰	۳۴۸	۳۱۲	۵۲۰	۵۸۴
۱۰	Turkey	۲۰۲	۲۲۰	۱۰۲	۵۸۸	۵۱۸
۱۱	Lao People's Democratic				۸۰	۱۰۰
۱۲	Greece	۱	۴		۱۷	۱۱۳
۱۳	Italy	۱,۶۰۶	۱,۷۳۱	۳۳۲	۲۰	۹۹
۱۴	Thailand	۷۸	۷		۱۰۷	۹۰
۱۵	Hungary				۰	۸۹
۱۶	South Africa					۷۴
۱۷	Mozambique	۳۰	۹	۲۲	۷	۷۳
۱۸	Bangladesh	۱۲۸	۹۹	۱	۸۷	۷۰
۱۹	Colombia	۲۰۶	۴۷۹	۲۹۰	۱۰۰	۶۸
۲۰	Germany	۲	۶۸	۵۹	۱۱۱	۲۲
۲۱	Argentina	۲۰۲	۴۴	۱۱۸	۱۲	۱۰
۲۲	Spain					۷
۲۳	Tanzania					۶
۲۴	Uganda	۰				۱
۲۵	Area Nes	۴۳۴	۰۰۷	۶۷۹	۴۱۷	
۲۷	Malaysia		۷			
۲۸	Mexico	۱۹	۱	۴۹		
۲۹	Nicaragua				۲۹	
۳۰	Pakistan			۴۴		
۳۱	Russian Federation		۱۴			
۳۲	Singapore			۲۱	۰۲	
۳۳	Zimbabwe	۱,۸۶۰	۱,۹۴۶	۳,۱۴۰	۲,۰۴۶	

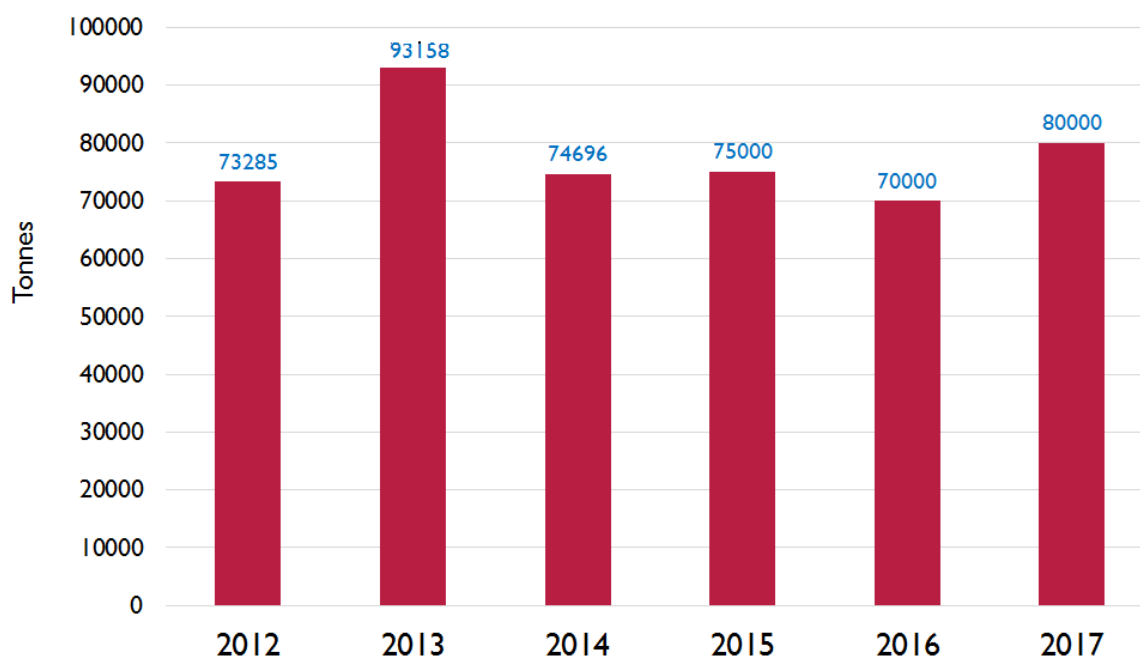
<https://www.trademap.org>

ترکیه

تولید توتون در ترکیه

واريته های توتون شرقی در کشورهای همچون ترکیه، یونان، بلغارستان، هند، چین، تایلند، مقدونیه و کشورهای مستقل مشترک المنافع (CIS) کشت و عرضه می گردد. طبق آمار ۲۰۱۵، کشور ترکیه با تولید ۶۰ هزار تن توتون شرقی، ۳۲ درصد تولید جهانی توتون شرقی را به خود اختصاص داده است و کشورهای BDT، یونان، مقدونیه، چین و بلغارستان در رتبه های بعدی قرار دارند (جدول ۷۵). حدود ۱۰ درصد توتون تولیدی جهان به توتون های شرقی اختصاص دارد و تولید توتون شرقی در دنیا طی سال ۲۰۱۸ در حدود ۱۸۵/۵ هزار تن بود که از این میزان ۶۰/۵ هزار تن (۳۲ درصد) در کشور ترکیه تولید گردید و کشور یونان، مقدونیه و بلغارستان به ترتیب با ۲۲، ۲۱ و ۹ هزار تن تولید توتون شرقی در در جایگاه بعدی قرار گرفتند. کشور یونان حدود ۱۳/۷ هزار تن توتون واريتها باسما و حدود ۸/۳ هزار تن توتون واريتها کاترینی ادر سال ۲۰۱۸ تولید نمود (منبع: [www. Startobacco.biz](http://www.Startobacco.biz)). در سال ۲۰۱۷، تولید توتون کشور ترکیه به مقدار ۸۰ هزار تن رسیده است. طی سال های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۷، تولید توتون در این کشور تقریباً روند ثابتی داشته؛ تنها سال ۲۰۱۳ بوده که نسبت به سال ما قبل با افزایشی حدود ۲۷ درصدی به رقم حدود ۹۳ هزار تن رسیده و مجدداً سال بعد همین اندازه با افت مواجه شده است (شکل ۳۷).

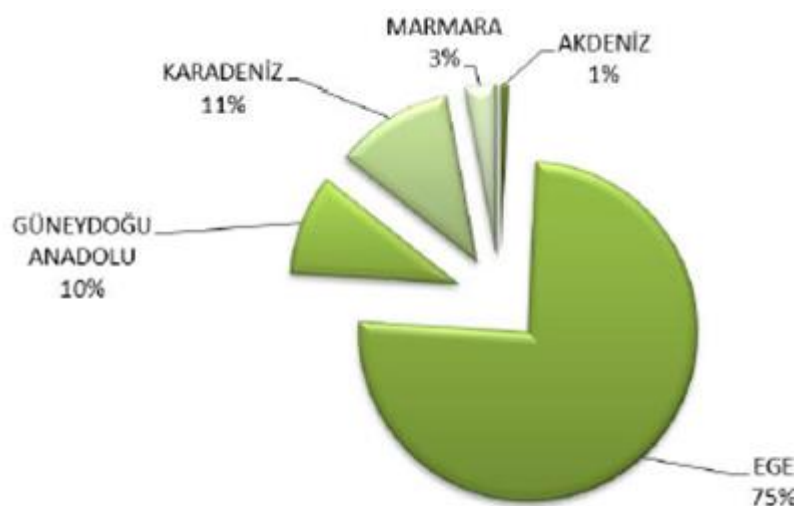
شکل ۳۷- روند تولید توتون در کشور ترکیه از سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۷

جدول ۷۵- مقدار تولید توتون شرقی در کشورهای مختلف جهان - ۲۰۱۵

کشور	مقدار تولید (تن)	درصد از تولید جهانی
ترکیه	۶۰ ۰۰۰	۳۲/۳
BDT	۳۰ ۰۰۰	۱۶
یونان	۲۲ ۰۰۰	۱۱/۸
مقدونیه	۲۱ ۰۰۰	۱۱/۳
چین	۱۸ ۵۰۰	۱۰
بلغارستان	۹ ۰۰۰	۴/۹
لبنان	۵ ۰۰۰	۲/۷
آلبانی	۳ ۰۰۰	۱/۶
سایر کشورها	۱۷ ۰۰۰	۹/۴
کل	۱۸۵ ۵۰۰	۱۰۰

Source: Universal Crop (۲۰۱۵)

بیش از ۶۰ درصد توتون ترکیه در منطقه اژه^۱ (توتون تولیدی در این منطقه در بازارهای جهانی به توتون اژه معروف است)، ۱۱ درصد در منطقه دریای سیاه^۲ و ۱۰ درصد آن در جنوب شرق منطقه آناتولی و بقیه آن در سایر مناطق از جمله منطقه مرمره^۳ تولید می‌شود (شکل ۳۸). بیش از ۹۵ درصد توتون تولید شده در ترکیه را تیپ شرقی تشکیل می‌دهد البته در این کشور توتون ویرجینیا و بارلی نیز در سطح محدودی کشت می‌گردد.

شکل ۳۸- سهم نسبی تولید توتون در مناطق مختلف ترکیه

۱ - Aegean
 ۲ - Karadeniz
 ۳ - Marmara

میزان تولید توتون ترکیه در سال ۲۰۱۸ حدود ۸۲/۵ هزار تن بوده که حدود ۱۱ هزار تن توتون نیز بدون عقد قرارداد در مناطق تولید شده است.

۷۹ درصد از توتون صادراتی ترکیه را توتون شرقی منطقه اژه تشکیل می‌دهد که میانگین قند احیاء، نیکوتین، نیتروژن کل و مقدار کلر در برگ توتون منطقه اژه به ترتیب ۲۱/۷۶ درصد، ۰/۶۶ درصد، ۱/۴۰ درصد و ۰/۴۸ درصد می‌باشد. مقدار نیتروژن پروتئینی آن بین ۰/۹ تا ۱/۳ درصد و مقدار قند احیاء آنها بین ۱۵ تا ۲۰ درصد تغییر می‌کند (جدول ۷۶). توتون شرقی ترکیه به داشتن نیکوتین پایین، قند و عطر زیاد معروف است توتون منطقه از میر نیز موقعیت خوبی در بازارهای جهانی دارد و استفاده مقدار کمی از آنها در خرمن سیگار، کیفیت دود را بهبود می‌بخشد.

جدول ۷۶- مقدار برخی از خصوصیات شیمیایی توتون در نمونه‌های مختلف مزارع توتون منطقه اژه

Table 2. Total nicotine, total reducing sugar, total N and raw ash content of tobacco samples from different villages and fields

Field number	Total nicotine (%)			Total reducing sugar (%)			Total N (%)			Raw ash (%)		
	2004	2005	Average	2004.	2005	Average	2004	2005	Average	2004	2005.	Average
H/1	0.359	0.566	0.462	32.72	24.84	28.78	0.91	1.56	1.23	8.66	15.27	11.96
H/2	0.638	0.704	0.671	30.38	24.72	27.55	1.32	1.56	1.44	13.33	13.10	13.21
H/3	0.420	0.623	0.521	27.04	22.81	24.95	1.33	1.41	1.37	12.83	11.55	12.19
A/4	0.131	0.271	0.201	23.76	32.82	28.29	0.88	1.29	1.08	19.66	20.31	19.98
A/5	0.504	0.595	0.549	27.64	27.33	27.48	1.41	1.57	1.49	16.32	19.79	18.05
D/6	0.332	0.335	0.333	23.85	24.81	24.01	1.40	1.45	1.42	17.92	18.05	17.98
M/7	0.486	0.840	0.663	19.52	23.98	21.75	1.58	2.04	1.81	20.50	18.35	19.42
S/8	0.861	0.791	0.826	26.01	25.21	25.61	1.94	1.83	1.88	15.54	17.09	22.31
S/9	0.756	1.114	0.935	23.59	14.20	18.89	2.56	2.72	2.64	17.53	20.22	18.87
Average	0.498	0.664	0.588	26.05	24.52	25.25	1.48	1.71	1.60	15.81	17.08	17.11

وضعیت واردات و صادرات توتون کشور ترکیه

میزان صادرات توتون ترکیه در سال ۲۰۱۴ حدود ۶۸ هزار تن بوده که طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ با مقداری کاهش به حدود ۵۰ هزار تن رسیده است ولی در سال ۲۰۱۸ این رقم به ۶۰ هزار تن افزایش یافت (جدول ۷۷). بیشترین حجم صادرات توتون به کشورهای آمریکا، بلژیک و اندونزی صورت گرفته است (جدول ۷۹).

جدول ۷۷- میزان صادرات و واردات توتون کشور ترکیه از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

تجارت	سال				
	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵
مقدار صادرات (تن)	۴۶۳۶۲	۶۰۶۲۵	۴۸۸۹۹	۵۰۷۴۲	۵۴۱۵۳
مقدار واردات (تن)	۸۲۳۱۸	۸۳۱۷۸	۷۴۵۷۷	۷۳۴۵۹	۶۷۴۴۵

Source: <https://www.trademap.org>

حجم واردات توتون کشور ترکیه در سال ۲۰۱۹، حدود ۸۲ هزار تن می‌باشد که نسبت به ۲ سال پیش از آن، حدود ۱۰ هزار تن افزایش نشان می‌دهد (جدول ۷۷). عمده واردات توتون ترکیه از کشورهای برزیل، هند و موزامبیک بوده است (جدول ۸۱).

جدول ۷۸- میزان صادرات توتون ترکیه به کشورهای مختلف طی سالهای ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور وارد کننده	میزان واردات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	United States of America	۱۶,۸۸۹	۱۸,۶۹۷	۱۸,۲۶۰	۲۱,۸۱۱	۹,۴۸۰
۲	Belgium	۶,۷۵۴	۵,۷۱۳	۸,۸۵۶	۱۳,۲۴۱	۷,۳۱۹
۳	Indonesia	۶,۲۷۸	۳,۲۸۵	۲,۹۹۷	۴,۵۴۷	۵,۲۷۳
۴	Russian Federation	۴,۰۳۲	۳,۴۶۶	۲,۴۹۱	۲,۲۳۱	۳,۵۶۹
۵	Egypt	۷۶	۱۱۱	۹	۸۳۴	۱,۹۲۵
۶	Germany	۱,۸۳۱	۱,۴۵۶	۱,۵۵۲	۱,۴۵۲	۱,۸۰۰
۷	Poland	۱,۴۴۶	۱,۲۴۱	۷۱۰	۱,۵۱۱	۱,۵۲۷
۸	Ukraine	۵۸۳	۱,۷۳۶	۱,۳۵۸	۱,۰۹۰	۱,۴۹۵
۹	Malaysia	۱,۷۳۱	۱,۸۳۲	۱,۴۷۸	۱,۵۶۳	۱,۴۱۴
۱۰	Mexico	۳۹۵	۴۳۳	۸۹۷	۱,۱۳۷	۱,۴۰۷
۱۱	Serbia	۳۶۷	۷۹۲	۵۷۴	۹۸۰	۱,۲۴۴
۱۲	Brazil	۱,۵۱۷	۱,۳۳۱	۸۰۷	۱,۱۰۰	۸۸۹
۱۳	Korea, Republic of	۵۲۹	۷۴۶	۶۲۶	۷۴۵	۷۸۳
۱۴	Czech Republic	۹۶۵	۴۸۷	۶۸۳	۵۲۶	۷۶۰
۱۵	Romania	۱,۷۹۲	۱,۰۹۳	۸۱۳	۸۳۵	۵۷۳
۱۶	Italy	۲۲۲	۲۰۵	۸۴۲	۷۸۷	۵۲۷
۱۷	Lithuania	۵۶۰	۲۹۰	۷۳۶	۴۰۴	۴۵۱
۱۸	Portugal	۹۲۰	۲۹۸	۵۴۲	۴۲۶	۴۳۶
۱۹	Morocco	۴۱			۱۶۶	۴۱۶
۲۰	India	۳۵۳	۲۵۷	۱۸۷	۳۰۳	۴۰۹
۲۱	Philippines	۶۹۹	۱,۰۹۷	۲۲۷	۲۱۰	۳۸۹
۲۲	Paraguay			۹۸	۲۰۱	۳۷۰
۲۳	France	۶۸۶	۱۴۸	۲۱۰	۱۳۳	۳۵۱
۲۴	United Arab Emirates	۱۰۴	۶۶	۲۳۴	۳۷۸	۳۵۰
۲۵	Switzerland	۳۸۱	۴۹۱	۱۶۰	۱۸۵	۳۳۰
۲۶	Argentina	۶۸۵	۷۰۲	۲۴۹	۸۹۴	۳۰۷
۲۷	Bulgaria	۲۳۵	۷۹۳		۲۱۹	۲۸۸
۲۸	Netherlands	۱,۵۰۴	۱,۲۰۵	۲۵۲	۳۴۷	۲۷۳
۲۹	Kazakhstan	۲۵۵	۳۱۱	۱۲۸	۱۷۶	۲۷۰
۳۰	Chile	۲۹۶	۳۸۶	۳۱۸	۳۳۳	۲۵۶

جدول ۷۹- میزان صادرات توتون ترکیه به کشورهای مختلف دنیا در سال ۲۰۱۹

کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)
United States of America	۹,۴۸۰	Lithuania	۴۵۱	Singapore	۱۸۲
Belgium	۷,۳۱۹	Portugal	۴۳۶	Taipei, Chinese	۱۶۱
Indonesia	۵,۲۷۳	Morocco	۴۱۶	Algeria	۱۳۶
Russian Federation	۳,۵۶۹	India	۴۰۹	Jordan	۱۳۲
Egypt	۱,۹۲۵	Philippines	۳۸۹	Croatia	۹۳
Germany	۱,۸۰۰	Paraguay	۳۷۰	Azerbaijan	۸۵
Poland	۱,۵۲۷	France	۳۵۱	Cambodia	۸۱
Ukraine	۱,۴۹۵	United Arab Emirates	۳۵۰	Greece	۵۹
Malaysia	۱,۴۱۴	Switzerland	۳۳۰	Colombia	۴۰
Mexico	۱,۴۰۷	Argentina	۳۰۷	Senegal	۲۴
Serbia	۱,۲۴۴	Bulgaria	۲۸۸	Moldova, Republic of	۲۳
Brazil	۸۸۹	Netherlands	۲۷۳	Kenya	۲۱
Korea, Republic of	۷۸۳	Kazakhstan	۲۷۰	Pakistan	۲۱
Czech Republic	۷۶۰	Chile	۲۵۶	Viet Nam	۱۳
Romania	۵۷۳	South Africa	۲۰۸	Bolivia, Plurinational State of	۱۰
Italy	۵۲۷	Hungary	۱۸۵	Honduras	۱۰

<https://www.trademap.org>

جدول ۸۰- میزان واردات توتون ترکیه از کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور صادر کننده	میزان صادرات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	Brazil	۲۴,۸۸۲	۲۳,۰۷۳	۲۰,۷۸۱	۲۴,۲۳۲	۲۵,۹۶۱
۲	Mozambique	۴,۶۲۴	۸,۳۲۱	۷,۶۶۱	۸,۸۶۶	۸,۹۷۱
۳	India	۹,۶۱۵	۹,۸۳۶	۸,۲۲۹	۹,۰۰۵	۸,۰۰۴
۴	China	۱,۹۲۰	۱,۸۶۷	۴,۰۱۶	۴,۶۲۰	۶,۶۳۷
۵	Tanzania, United Republic of	۲,۷۶۱	۲,۸۰۲	۳,۵۳۵	۴,۳۵۷	۵,۲۹۴
۶	Germany	۴,۲۶۳	۵,۰۲۹	۴,۳۲۷	۵,۱۰۵	۴,۹۴۲
۷	Argentina	۱,۰۹۳	۲,۱۸۹	۴,۸۷۳	۴,۹۵۸	۴,۹۲۸
۸	Malawi	۵,۱۸۳	۲,۸۸۳	۳,۴۷۶	۲,۹۱۰	۳,۰۱۴
۹	Bangladesh	۹۹۱	۶۱۹	۹۴۲	۱,۲۳۲	۲,۶۴۸
۱۰	Italy	۲,۲۹۱	۲,۶۴۴	۲,۶۱۳	۲,۰۹۱	۲,۱۱۸
۱۱	Zimbabwe	۷۴۳	۲,۳۸۳	۲,۹۱۵	۲,۵۹۶	۱,۶۵۸
۱۲	United States of America	۵,۲۵۸	۷,۳۸۳	۵,۹۵۸	۷,۵۳۸	۱,۶۰۸
۱۳	Poland	۳۱۴	۳۵۳	۸۲۲	۸۷۸	۱,۲۸۳
۱۴	Spain	۴۱۶	۴۶۰	۵۲۰	۱,۳۲۳	۱,۱۶۳
۱۵	Kenya	۱۷۷	۸۲	۳۴۱	۷۷۰	۹۲۵
۱۶	Zambia	۳۱۵	۲۵۲	۸۲۹	۲۸۶	۸۹۴
۱۷	Guatemala	۱۷۷	۲۸۶	۳۳۶	۳۴۲	۴۹۳
۱۸	Serbia	۱۵۵	۲۸۲	۵۷۲	۱۶۲	۳۹۳
۱۹	Korea, Republic of	۳۳۶	۱۳۸	۳۵۳	۱۲۹	۳۲۲
۲۰	Thailand	۲۱۰	۲۵۸	۳۳۷	۳۴۴	۱۹۵
۲۱	Philippines	۲۸۶	۱۹۴	۱۷	۴۷	۱۸۶
۲۲	Greece	۱	۱	۱۸	۱۶	۱۴۷
۲۳	Bulgaria	۲۰	۹۴	۱۶۸	۲۳۰	۱۰۸
۲۴	Indonesia	۱۷۸	۲۹	۱۲۴	۱۹۳	۱۰۴
۲۵	France	۹	۸۱	۱۲۸	۱۵۷	۷۵
۲۶	Dominican Republic	۲۶	۳۰	۴۶	۲۱	۵۹
۲۷	Mexico	۸۰	۴۰	۶۷	۶۶	۵۰
۲۸	Belgium	۲۴	۴۸	۰		۴۵
۲۹	Albania				۲	۴۰
۳۰	Iran, Islamic Republic of				۱۱	۱۴

جدول ۸۱- میزان واردات توتون ترکیه از کشورهای مختلف دنیا در سال ۲۰۱۹

کشور صادر کننده	مقدار صادرات (تن)	کشور صادر کننده	مقدار صادرات (تن)	کشور صادر کننده	مقدار صادرات (تن)
Brazil	۲۵,۹۶۱	Poland	۱,۲۸۳	France	۷۵
Mozambique	۸,۹۷۱	Spain	۱,۱۶۳	Dominican Republic	۵۹
India	۸,۰۰۴	Kenya	۹۲۵	Mexico	۵۰
China	۶,۶۳۷	Zambia	۸۹۴	Belgium	۴۵
Tanzania, United Republic of	۵,۲۹۴	Guatemala	۴۹۳	Albania	۴۰
Germany	۴,۹۴۲	Serbia	۳۹۳	Iran, Islamic Republic of	۱۴
Argentina	۴,۹۲۸	Korea, Republic of	۳۲۲	Nicaragua	۱۴
Malawi	۳,۰۱۴	Thailand	۱۹۵	Sri Lanka	۱۳
Bangladesh	۲,۶۴۸	Philippines	۱۸۶	Canada	۷
Italy	۲,۱۱۸	Greece	۱۴۷	Azerbaijan	۳
Zimbabwe	۱,۶۵۸	Bulgaria	۱۰۸	Honduras	۱
United States of America	۱,۶۰۸	Indonesia	۱۰۴		

<https://www.trademap.org>

فيلبين

تولید توتون در فیلیپین

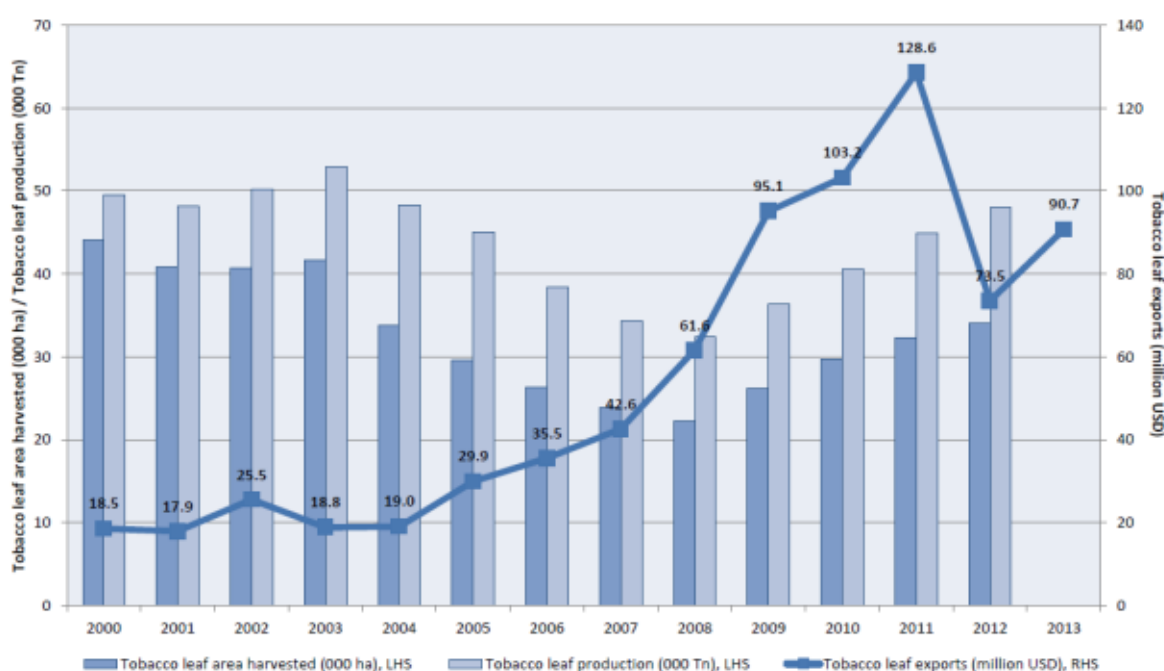
کشت توتون در ۲۳ استان کشور فیلیپین در سطح ۳۰ هزار هکتار و با تولید حدود ۶۵ هزار تن صورت می‌گیرد. ۵۸ درصد سطح کشت توتون فیلیپین به تیپ گرمخانه‌ای اختصاص دارد که در حدود ۶۰ درصد آن در استان‌های ایلوکوس شمالی^۱، ایلوکوس جنوبی^۲ و آبرا^۳ و ۱۷ درصد آن در استان لایونین^۴ تولید می‌شود.

توتون هواخشک (رقم بارلی) ۱۸ درصد سطح کشت توتون این کشور را به خود اختصاص داده است. تولید سالانه این نوع توتون ۱۴ هزار تن می‌باشد که حدود ۵۱ درصد آن در منطقه پانگاسینان^۵، ۱۶ درصد در منطقه تارلاک^۶ و بقیه در مناطق او سی سی میندورو^۷، لایونین، آبرا، ایسابل^۸، کایان^۹ تولید می‌شود.

حدود ۲۴ درصد از سطح زیر کشت توتون در فیلیپین اختصاص به کشت ارقام محلی دارد و حدود ۳۰ درصد از توتون‌کاران این کشور راغب به کشت ارقام محلی توتون هستند. محصول ارقام محلی توتون نه تنها در فیلیپین، بلکه در سایر کشورها نیز مورد مصرف قرار می‌گیرد به طوری که تنها ۳۰ درصد از محصول ارقام محلی توتون در بازارهای داخلی مصرف شده و بقیه به خارج از کشور صادر می‌گردد.

روند تولید توتون کشور فیلیپین

تولید توتون در کشور فیلیپین قبل از سال ۲۰۰۴ روند تقریباً ثابتی داشته و از ۲۰۰۴ تا سال ۲۰۰۸ روندی نزولی را طی نموده و از آن به بعد سیری صعودی داشته به طوری که در سال ۲۰۱۲ مقدار تولید آن به ۴۸ هزار تن رسیده است (شکل ۳۹).

Source: ILO based on FAOSTAT (leaf production), official national sources (employment, see Annex 10) and UNCOMTRADE (exports)

شکل ۳۹- روند تولید توتون در کشور فیلیپین از سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۷

- ۱ - Ilocos Norte
- ۲ - Ilocos Sur
- ۳ - Abra
- ۴ - La Union
- ۵ - Pangasinan
- ۶ - Tarlac
- ۷ - Occ. Mindoro
- ۸ - Isabela
- ۹ - Cagayan

وضعیت صادرات توتون کشور فیلیپین

کشور فیلیپین ۷۵ درصد توتون‌های گرمخانه‌ای و بارلی تولیدی خود را در کارخانجات سیگارت‌سازی مصرف نموده و بقیه آن را صادر می‌کند. روند صادرات توتون کشور فیلیپین متغیر بوده به طوری که صادرات آن از سال ۲۰۱۴ (با مقدار ۴۱ هزار تن) تا سال ۲۰۱۶ (با مقدار ۲۶ هزار تن) روند کاهشی داشته ولی در سال ۲۰۱۷ مقدار آن به ۵۹/۵ هزار تن افزایش پیدا کرده است در حالی که دوباره در سال ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ کاهش یافته است (جدول ۸۲). عمده صادرات توتون فیلیپین به کشورهای اندونزی، کره جنوبی و چین تایپه صورت می‌گیرد (جدول ۸۳ و ۸۴).

جدول ۸۲- میزان صادرات و واردات کشور فیلیپین از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

سال						تجارت
۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴	
۴۴۴۱۹	۳۶۶۰۳	۵۹۴۵۵	۲۶۲۵۰	۳۴۷۷۹	۴۱۴۰۱	مقدار صادرات (تن)
۵۳۶۴۰	۵۸۹۸۶	۳۸۹۸۴	۴۱۹۷۸	۲۹۲۹۷	۳۷۸۸۰	مقدار واردات (تن)

Source: <https://www.trademap.org>

واردات توتون کشور فیلیپین در سال ۲۰۱۸ در مقایسه با سال‌های قبل به طور قابل ملاحظه‌ای افزایش یافت و در سال ۲۰۱۹، به حدود ۵۳ هزار تن رسیده است. روند واردات توتون این کشور قبل از ۲۰۱۸ ثابت بوده و تنها در سال ۲۰۱۵ واردات توتون به طور چشمگیر کاهش یافته به طوری که مقدار واردات توتون آن در سال‌های ۲۰۱۴، ۲۰۱۵، ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ به ترتیب ۳۷/۹، ۲۹/۳، ۴۲ و ۳۹ هزار تن بوده است ولی دوباره در سال ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ به ترتیب به ۵۹ و ۵۳/۵ هزار تن افزایش پیدا نموده است (جدول ۸۲). عمده واردات توتون فیلیپین از کشورهای هندوستان، بلژیک و چین صورت می‌گیرد (جدول ۸۵).

جدول ۸۳- صادرات توتون فیلیپین به کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور وارد کننده	میزان واردات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	Indonesia	۳,۱۶۲	۴,۲۲۹	۴,۵۴۹	۸,۲۰۷	۸,۸۴۳
۲	Korea, Republic of	۵,۷۰۷	۲,۵۷۸	۳,۴۷۶	۳,۱۳۴	۵,۴۳۱
۳	Taipei, Chinese			۴۸۵	۴,۱۱۲	۴,۹۶۳
۴	Myanmar				۲,۴۱۰	۴,۵۲۹
۵	Dominican Republic	۴۶	۱,۶۸۸	۲,۱۳۲	۳,۸۲۹	۳,۵۴۲
۶	Malaysia	۵,۰۳۸	۴,۳۰۵	۸,۱۰۴	۳,۳۰۳	۳,۳۹۱
۷	Belgium	۲,۴۰۰	۲,۲۷۴	۲,۲۲۰	۴,۵۸۱	۳,۱۷۶
۸	Egypt	۱,۴۸۲	۷۳	۹۹۷	۴۲	۲,۷۵۰
۹	United States of America	۶,۳۰۴	۲,۵۰۱	۳,۴۱۴	۲,۶۳۷	۲,۱۷۷
۱۰	Viet Nam	۳۳۵	۳۵۶	۳۷۰	۶۵۵	۷۶۴
۱۱	Singapore	۱,۴۶۱	۱,۹۸۰	۷۱۶	۶۴۹	۵۹۸
۱۲	Poland	۲۹۸	۴۹۰	۸۷۴	۹۲۷	۵۷۶
۱۳	Germany	۱,۱۷۶	۱,۵۵۲	۱,۲۶۵	۷۹۸	۵۵۷
۱۴	Denmark	۲۲۴	۲۰۵	۲۶۰	۱۶۷	۴۳۴
۱۵	Spain	۲۷۰	۷۹	۶۵	۴۱۵	۳۷۱
۱۶	Sweden	۲۹۶	۳۶۳	۳۸۴	۲۳۴	۳۴۲
۱۷	Netherlands	۲,۳۸۷	۴۴۵	۸۰۶	۲۶۷	۳۰۵
۱۸	Pakistan			۲۴۶	۴۳۹	۲۷۳
۱۹	France	۶۸۵	۵۴	۱۰۸	۲۰۶	۲۳۷
۲۰	Cuba	۵۲	۵۳	۳۷	۲۰۹	۲۱۳
۲۱	Hungary	۱۱۸	۹۷	۷۳	۲۶۵	۱۴۶
۲۲	Bangladesh	۵۱	۸۸	۵۷	۱۲۵	۱۳۷
۲۳	Turkey	۳۹	۳۳۰	۲۳۹	۲۱	۱۳۱
۲۴	Cambodia				۲۴	۱۰۹
۲۵	Russian Federation	۴۷۱	۱۰۷	۱۰۷	۴۱۹	۹۷
۲۶	Haiti	۶۳		۶۴	۱۴۹	۸۵
۲۷	South Africa	۱,۳۴۴	۱,۲۲۳	۱,۲۱۳	۱۱۶	۸۵
۲۸	India	۱۹		۲۳۲	۳	۴۳
۲۹	Ukraine	۱۱۲			۱۹۳	۴۰
۳۰	Nepal				۲۶	۳۴
جمع کل		۳۴,۷۷۹	۲۶,۲۵۰	۵۹,۴۵۵	۳۹,۶۰۳	۴۴,۴۱۹

جدول ۸۴- میزان صادرات توتون فیلیپین به کشورهای مختلف دنیا در سال ۲۰۱۹

کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)	کشور وارد کننده	مقدار واردات (تن)
Indonesia	۸,۸۴۳	Poland	۵۷۶	Turkey	۱۳۱
Korea, Republic of	۵,۴۳۱	Germany	۵۵۷	Cambodia	۱۰۹
Taipei, Chinese	۴,۹۶۳	Denmark	۴۳۴	Russian Federation	۹۷
Myanmar	۴,۵۲۹	Spain	۳۷۱	Haiti	۸۵
Dominican Republic	۳,۵۴۲	Sweden	۳۴۲	South Africa	۸۵
Malaysia	۳,۳۹۱	Netherlands	۳۰۵	India	۴۳
Belgium	۳,۱۷۶	Pakistan	۲۷۳	Ukraine	۴۰
Egypt	۲,۷۵۰	France	۲۳۷	Nepal	۳۴
United States of America	۲,۱۷۷	Cuba	۲۱۳	Canada	۲۱
Viet Nam	۷۶۴	Hungary	۱۴۶	United Arab Emirates	۱۱
Singapore	۵۹۸	Bangladesh	۱۳۷	Italy	۱۰

<https://www.trademap.org>

جدول ۸۵- میزان واردات توتون فیلیپین از کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور صادر کننده	میزان صادرات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	India	۴,۸۸۷	۶,۱۶۱	۵,۲۵۶	۱۴,۲۰۶	۱۲,۰۲۴
۲	Belgium	۲۱۰	۶۷	۸۵۴	۸,۶۰۲	۱۰,۹۵۹
۳	China	۱,۹۶۲	۷,۶۴۰	۷,۴۷۷	۸,۲۷۲	۷,۰۳۲
۴	Brazil	۵,۶۸۴	۵,۷۸۴	۴,۴۷۳	۵,۳۵۵	۶,۰۱۴
۵	Thailand	۱,۵۵۴	۴,۰۳۴	۳,۵۱۹	۴,۸۷۵	۳,۹۸۴
۶	Malawi	۱,۰۹۵	۲,۰۸۹	۲,۲۳۳	۲,۵۶۸	۱,۴۹۱
۷	Malaysia	۱,۱۸۳	۳,۲۱۵	۶۱۰	۸۲۳	۱,۲۷۵
۸	Mozambique	۷۸۰	۱,۴۹۹	۳۱۰	۱,۳۹۹	۱,۲۴۴
۹	Zimbabwe	۳۰۳	۳۹۳	۸۸۶	۱,۱۴۱	۱,۱۷۴
۱۰	Bangladesh	۱,۳۲۹	۷۷۹	۵۱۷	۵۱۲	۱,۱۶۸
۱۱	Viet Nam	۵۲۴	۷۷۷	۱,۱۱۶	۲,۲۱۷	۱,۰۴۱
۱۲	Tanzania, United Republic of	۹۶۰	۷۷	۳۸۶	۱,۳۱۴	۸۶۵
۱۳	Singapore	۳۴۱	۹۱۴	۱,۷۳۰	۳,۳۶۷	۸۲۶
۱۴	United States of America	۱,۹۴۲	۱,۷۳۷	۲,۳۱۵	۸۳۸	۷۶۴
۱۵	Indonesia	۵۷۳	۵۶۸	۴۶۴	۹۴۶	۶۴۶
۱۶	Turkey	۷۱۸	۷۱۸	۷۴۴	۳۵۷	۶۱۳
۱۷	Argentina	۱۸۰	۶۸۴	۱,۱۴۸	۱,۸۷۸	۵۱۳
۱۸	Switzerland	۲,۵۰۳	۲,۴۴۵	۲,۴۲۹	۴۵	۳۷۲
۱۹	Macedonia, North		۳۰	۱۰۵	۳۷۳	۳۷۲
۲۰	Germany			۱,۷۵۰	۳۲۶	۲۲۳
۲۱	Honduras			۲۵		۱۸۴
۲۲	South Africa	۱۰۵	۲۱۹	۴۱۱	۴۱۰	۱۷۹
۲۳	Ecuador			۱۳۶	۱۲۲	۱۴۳
۲۴	Colombia				۲۷	۹۱
۲۵	Myanmar				۷۳	۷۳
۲۶	Netherlands			۱۴	۴۱	۶۶
۲۷	Dominican Republic	۰	۰	۱۲۵	۴۷	۶۰
۲۸	Cuba	۱۳		۳۱۰	۷۰	۵۵
۲۹	Greece	۹۱۱	۱,۴۱۷	۲۲۴	۱۴۱	۵۴
۳۰	Pakistan			۹۵۳	۱,۶۹۲	۳۹

<https://www.trademap.org>

جدول ۸۶- میزان واردات توتون فیلیپین از کشورهای مختلف دنیا در سال ۲۰۱۹

کشور صادر کننده	مقدار صادرات (تن)	کشور صادر کننده	مقدار صادرات (تن)	کشور صادر کننده	مقدار صادرات (تن)
India	۱۲,۰۲۴	Singapore	۸۲۶	Myanmar	۷۳
Belgium	۱۰,۹۵۹	United States of America	۷۶۴	Netherlands	۶۶
China	۷,۰۳۲	Indonesia	۶۴۶	Dominican Republic	۶۰
Brazil	۶,۰۱۴	Turkey	۶۱۳	Cuba	۵۵
Thailand	۳,۹۸۴	Argentina	۵۱۳	Greece	۵۴
Malawi	۱,۴۹۱	Switzerland	۳۷۲	Pakistan	۳۹
Malaysia	۱,۲۷۵	Macedonia, North	۳۷۲	Mexico	۳۸
Mozambique	۱,۲۴۴	Germany	۲۲۳	Hong Kong, China	۲۶
Zimbabwe	۱,۱۷۴	Honduras	۱۸۴	Taipei, Chinese	۱۸
Bangladesh	۱,۱۶۸	South Africa	۱۷۹	Hungary	۹
Viet Nam	۱,۰۴۱	Ecuador	۱۴۳	United Arab Emirates	۴
Tanzania	۸۶۵	Colombia	۹۱	Korea, Republic of	۱

<https://www.trademap.org>

از خریداران اصلی توتون معطر در فیلیپین می‌توان به شرکت های Fortune Tobacco Corporation و La Suerte Cigar and Cigarette Factory اشاره نمود. سازمان ملی توتون (National Tobacco Administration, NAT) سقف قیمت انواع مختلف توتون را بر اساس کیفیت تعیین می‌کند. کشورهایی از جمله آلمان، هنگ کونگ، سنگاپور، ایالات متحده، روسیه و ژاپن نیز از خریداران توتون معطر فیلیپین هستند.

آذربایجان

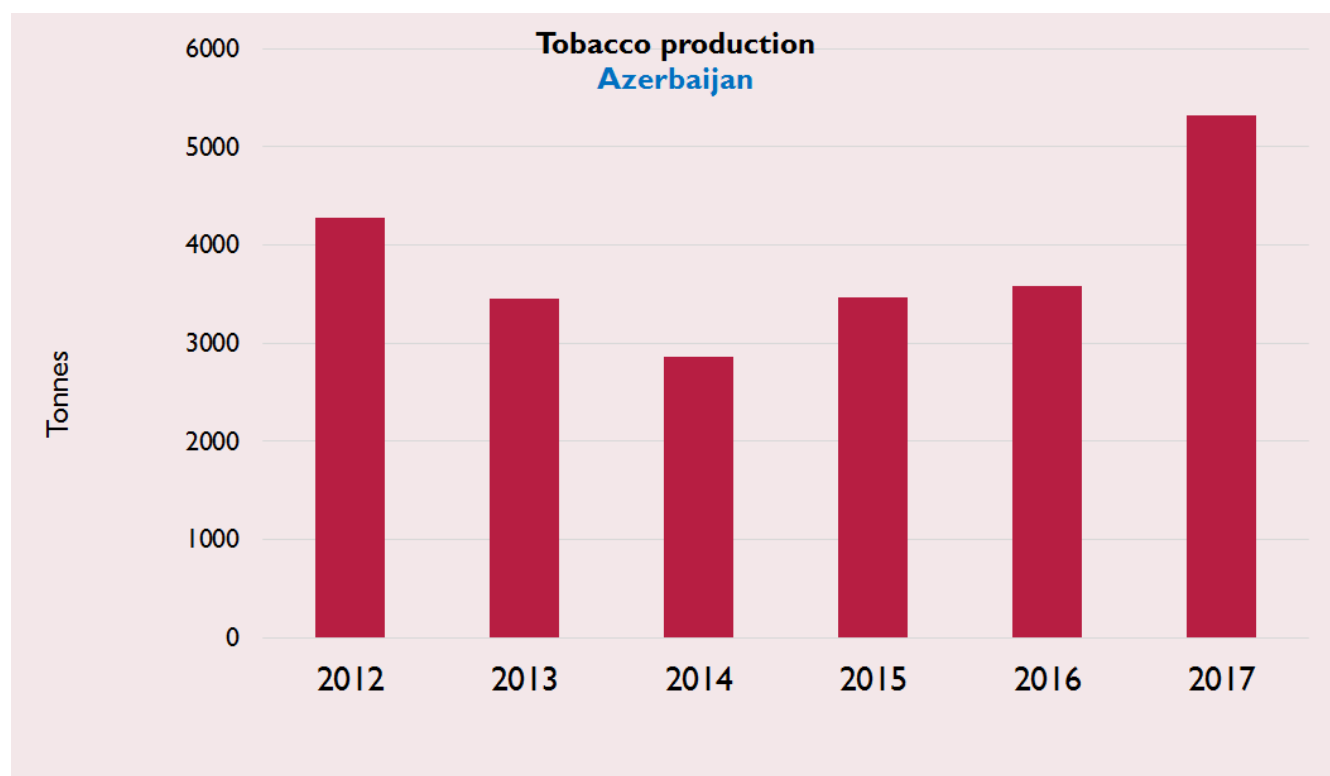

تولید توتون در آذربایجان

میزان تولید توتون کشور آذربایجان در سال ۲۰۱۸ حدود ۵۷۰۰ تن بوده است. در منطقه شکی (Shaki) در شمال کشور آذربایجان توتون گرمخانه‌ای کشت می‌شود. بذر این توتون توسط شرکت آذر توتون LLC از ایالات متحده وارد می‌شود. در سال ۲۰۱۸ در این منطقه ۸۷۷ هکتار توتون کشت شد که ۶۴۹ هکتار آن توتون گرمخانه‌ای و بقیه ۲۲۸ هکتار آن سایر تیپ‌های بوده است. میزان تولید توتون گرمخانه‌ای این کشور در سال ۲۰۱۸ حدود ۲۶۰۰ تن بوده که به شرکت آذر توتون تحویل داده شده است.

روند تولید توتون کشور آذربایجان

تولید توتون کشور آذربایجان در سال ۲۰۱۷ حدود ۵۳۰۰ تن بوده است (شکل ۴۰). روند تولید توتون در آذربایجان از سال ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۹ به صورت افزایشی است به طوری که سطح کشت توتون در سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ به ترتیب حدود ۳۲۰۰ و ۳۴۰۰ هکتار بوده و در سال ۲۰۱۸ مقدار تولید توتون در این کشور به ۵۷۰۰ تن رسیده است. این کشور اخیراً تلاش‌هایی را جهت توسعه کشت انجام داده و قصد دارد سطح کشت توتون را به حدود ۶۰۰۰ هکتار افزایش دهد.

شکل ۴۰- روند تولید توتون در کشور آذربایجان از سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۷

واردات و صادرات توتون کشور آذربایجان

تولید توتون آذربایجان تنها ۱۷ درصد نیاز توتون این کشور را تامین می‌کند. با این حال، مقداری از توتون تولیدی آذربایجان به کشور روسیه و ترکیه صادر می‌شود. کشور آذربایجان ۱۱۶ میلیون دلار توتون در سال گذشته وارد کرده در حالی که ارزش صادرات توتون آن ۱۰ میلیون دلار بوده است. شرکت امپریال توتون ۴۲/۵ درصد سهم بازار توتون آذربایجان را در اختیار دارد.

جدول ۸۷- صادرات توتون آذربایجان به کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور وارد کننده	میزان واردات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	Russian Federation	۳۹۶	۶۲۷	۱,۸۸۸	۱,۶۰۴	۳,۶۶۲
۲	Belarus	۱,۴۸۰	۱,۵۶۰	۲,۶۰۰	۲,۵۰۰	۲,۰۶۰
۳	Ukraine					۳۸۴
۴	Georgia	۴۹	۳۱	۹۲	۴۶	۱۱۷
۵	Greece				۱۹	۱۰۴
۶	Bulgaria					۵۱
۷	Poland					۱۷
۸	Turkey					۳
۹	Germany			۷		
۱۰	Iran, Islamic Republic of	۱۰				
۱۱	Egypt	۱۰				
جمع کل		۱,۹۴۴	۲,۲۱۸	۴,۵۸۶	۴,۱۶۹	۶,۳۹۸

<https://www.trademap.org>

جدول ۸۸- واردات توتون آذربایجان از کشورهای مختلف طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹

ردیف	کشور صادر کننده	میزان صادرات توتون (تن در سال)				
		۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۱	Iran, Islamic Republic of	۳۶	۶۴	۵۷۷	۱,۰۱۰	۷۴۷
۲	Brazil	۹۹		۷۹	۱۶۳	۳۳۵
۳	Lebanon	۴۰۹	۲۶۴	۷۵۵	۱۹۷	۳۲۳
۴	Zimbabwe			۷۹	۱۱۹	۲۳۸
۵	China			۲۰	۴۴	۱۳۳
۶	Tanzania, United Republic of	۷۰		۲۰	۴۰	۱۱۹
۷	Bulgaria	۶۳		۵۲	۲۸	۶۹
۸	Turkey	۲۸			۲۳	۶۴
۹	Bangladesh	۱۱۶	۱۱۸	۱۶۰	۲۲	۵۸
۱۰	Italy	۲۸	۲۸	۱۱۳	۷۳	۵۷
۱۱	Malawi			۴۰		۴۷
۱۲	Macedonia, North			۴۱		۴۲
۱۳	Viet Nam	۱۰			۴۰	۲۹
۱۴	Argentina		۰			۲۸
۱۵	India	۷۶۲	۲۱۲	۱۳۳		۲۴
۱۶	Hungary	۵۱				۲۰
۱۷	United Arab Emirates					۱۹
۱۸	Thailand				۴	۱۸
۱۹	Area Nes			۱۹		۱۰
۲۰	Croatia	۵۵				
۲۱	Georgia	۳۹	۴۷			
۲۲	Jordan				۱۱	
۲۳	Spain	۱۲				
جمع کل		۱,۹۴۴	۲,۲۱۸	۴,۵۸۶	۴,۱۶۹	۶,۳۹۸

<https://www.trademap.org>

- ١- Boneva A. ١٩٧٩. Effect of chemical composition on burn free of air-cured tobacco. Bulgarian Tobacco, (٦): ٣٩-٤٢.
- ٢- Delibacak S., A.R. Ongun and S. Ekren .٢٠١٤. Influence of soil properties on yield and quality of tobacco plant in Akhisar region of Turkey. Eurasian Journal of Soil Science, ٣: ٢٨٦ – ٢٩٢.
- ٣- Guttula M. K. ٢٠١٩. Tobacco Production and its Role in India. *Acta Scientific Agriculture*, ٣ (٦): ١٦٧-١٦٨.
- ٤- Negri M. and Porto G.G. ٢٠١٦. Burley tobacco clubs in Malawi: Nonmarket institutions for exports. *International Economics*, ١٤٦: ٨٥-١٠٧
- ٥- Tobacco Economy. ٢٠٢٠. https://ctri.icar.gov.in/for_tobaccoEconomy.php
- ٦- Universal Leaf. ٢٠١٧. Tobacco Board, Government of India & International Tobacco Growers' Association (ITGA), <https://www.tiionline.org/facts-sheets/tobacco-production>
- ٧- CORESTA. ٢٠١٧. Brazilian Tobacco Production. CORESTA Agro-Phyto ٢٠١٧, ٢٣ October – Santa Cruz do Sul/Rio Grande do Sul – Brazil)
- ٨- Marchand M. ٢٠١٠. Effect of potassium on the production and quality of tobacco leaves. International Potash Institute. *Optimizing Crop Nutrition*, ٧-١٤.
- ٩- <https://www.trademap.org>
- ١٠- <http://tobacco.cleartheair.org.hk/?cat=١٦٤&paged=٢>
- ١١- <http://www.tobaccoboard.go.tz/production-trend>